

41978A1009(01)

30.10.1978.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 304/1

KONVENCIJA

**o pristupanju Kraljevine Danske, Irske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske
Konvenciji o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima i
Protokolu o njezinom tumačenju od strane Suda**

(Potpisana dana 9. listopada 1978. godine (*))

(78/884/EEZ)

PREAMBULA

VISOKE UGOVORNE STRANKE UGOVORA O OSNIVANJU EUROPSKE EKONOMSKE ZAJEDNICE,

S OBZIROM na to da su Kraljevina Danska, Irska i Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske stupanjem u članstvo Zajednice preuzele obvezu pristupanja Konvenciji o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima i Protokolu o njezinom tumačenju od strane Suda, i da su se s tim ciljem obvezale započeti pregovore s izvornim državama članicama Zajednice radi izvršenja potrebnih prilagodbi, ODLUČILE su sklopiti ovu Konvenciju i s tim su ciljem odredile svoje opunomoćenike:

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJACA:

Renaata VAN ELSLANDEA,

ministra pravosuđa;

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA DANSKE:

Nathalie LIND,

ministricu pravosuđa;

(*) Glavno tajništvo Vijeća objavljuje dan stupanja na snagu Konvencije u *Službenom listu Europskih zajednica*.

PREDSJEDNIK SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE:

Dr. Hans-Jochena VOGELA,
saveznog ministra pravosuđa;

PREDSJEDNIK FRANCUSKE REPUBLIKE:

Alaina PEYREFITTEA,
čuvara pečata,
ministra pravosuđa;

PREDSJEDNIK IRSKE:

Gerarda COLLINSA,
ministra pravosuđa;

PREDSJEDNIK TALIJANSKE REPUBLIKE:

Paola BONIFACIJA,
ministra pravosuđa;

NJEGOVA KRALJEVSKA VISOST VELIKI VOJVODA OD LUKSEMBURGA:

Roberta KRIEPSA,
ministra obrazovanja i pravosuđa;

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKE:

Prof. Mr. J. DE RUITERA,
ministra pravosuđa;

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA UJEDINJENE KRALJEVINE VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE:

The High Honourable the Lord ELWYN-JONES, CH,
Lord High Chancellor of Great Britain;

KOJE su se, sastavši se u okviru Vijeća, razmijenivši svoje punomoći, za koje je utvrđeno da su u valjanom i propisanom obliku,

SPORAZUMJELE KAKO SLIJEDI:

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Kraljevina Danska, Irska i Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije

i Sjeverne Irske pristupaju Konvenciji o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanoj u Bruxellesu 27. rujna 1968. (dalje u tekstu „Konvencija iz 1968.”) i Protokolu o njezinom tumačenju od strane Suda, potpisanom u Luxembourg 3. lipnja 1971. (dalje u tekstu „Protokol iz 1971.”).

Članak 2.

Prilagodbe koje su učinjene u odnosu na Konvenciju iz 1968. i Protokol iz 1971. utvrđene su u glavama od II. do V. ove Konvencije.

GLAVA II.

PRILAGODBE KONVENCIJE IZ 1968.

Članak 3.

U članku 1. prvom stavku Konvencije iz 1968. dodaje se sljedeće:

„Posebno ne obuhvaća fiskalne, carinske ili administrativne stvari.”

Članak 4.

Članak 3. stavak 2. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„Na njih se posebno ne primjenjuju sljedeće odredbe:

— u Belgiji: članak 15. Građanskoga zakonika (Code civil - Burgelijk Wetboek) i članak 638. Sudskog zakonika (Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek),

— u Danskoj: članak 248. stavak 2. Zakona o građanskom postupku (Lov om retters pleje) i poglavlje 3. članak 3. Grenlandskog zakona o građanskom postupku (Lov for Grønland om retters pleje),

— u Saveznoj Republici Njemačkoj: članak 23. Zakona o građanskom postupku (Zivilprozeßordnung),

— u Francuskoj: članci 14. i 15. Građanskog zakonika (Code civil),

— u Irskoj: pravila koja omogućuju da se nadležnost temelji na pismenu kojim se pokreće postupak, a koje je uručeno tuženiku tijekom njegova privremenoga boravka u Irskoj,

— u Italiji: članci 2. i 4. br. 1. i 2. Zakona o građanskom postupku (Codice di procedura civile),

— u Luksemburgu: članci 14. i 15. Građanskog zakonika (Code civil),

— u Nizozemskoj: članci 126. stavak 3. i 127. Zakona o parničnom postupku (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering),

— u Ujedinjenoj Kraljevini: pravila koja omogućavaju da se nadležnost temelji na:

(a) pismenu kojim se pokreće sudski postupak, a koje je uručeno tuženiku tijekom njegova privremenoga boravka u Ujedinjenoj Kraljevini; ili

(b) nazočnosti, u Ujedinjenoj Kraljevini, imovine koja pripada tuženiku; ili

(c) oduzimanju imovine koja se nalazi u Ujedinjenoj Kraljevini od strane tužitelja.”

Članak 5.

1. Francuski tekst članka 5. točke 1. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„1. en matière contractuelle, devant le tribunal du lieu où l'obligation qui sert de base a la demande a été ou doit être exécutée;”.

2. Nizozemski tekst članka 5. točke 1. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„1. ten aanzien van verbintenissen uit overeenkomst: voor het gerecht van de plaats, waar de verbintenis, die aan de eis ten grondslag ligt, is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd;”.

3. Članak 5. točka 2. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„2. u predmetima koji se odnose na obvezu uzdržavanja, pred sudovima nadležnim za mjesto u kojemu osoba s pravom na uzdržavanje ima domicil ili uobičajeno boravište ili, ako je riječ o postupku povezanim s postupkom koji se odnosi na status osobe, pred sudom koji je, prema pravu tog suda, nadležan za takve postupke, osim ako se nadležnost temelji isključivo na državljanstvu neke od stranaka;”

4. Članku 5. Konvencije iz 1968. dodaje se sljedeće:

„6. kao osnivača, upravitelja ili korisnika trusta osnovanog na temelju zakona ili pisanim instrumentom, ili osnovanog usmenim putem i potvrđenog pisanim putem, pred sudovima države ugovornice u kojoj trust ima domicil;

7. ako je riječ o sporu koji se odnosi na plaćanje naknade zatražene zbog spašavanja tereta, pred sudom nadležnim za teret o kojemu je riječ i koji je:

(a) zadržan radi osiguranja isplate takve naknade; ili

(b) koji je mogao biti zadržan, ali je dana kaucija ili neka druga vrsta osiguranja;

pod uvjetom da se ova odredba primjenjuje samo ako se tvrdi da tuženik ima prava na teret ili da ih je imao u trenutku njegova spašavanja.”

Članak 6.

Glavi II. odjeljku 2. Konvencije iz 1968. dodaje se sljedeći članak:

„Članak 6.a

Ako je u skladu s ovom Konvencijom sud države ugovornice nadležan za postupke koji se odnose na odgovornost zbog korištenja ili upravljanja brodom, taj sud ili bilo koji drugi zamjenski sud utvrđen unutarnjim pravom države u tu svrhu također je nadležan za odlučivanje u sporovima za ograničavanje takve odgovornosti.”

Članak 7.

Članak 8. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Osiguravatelj s domicilom u državi ugovornici može biti tužen:

1. pred sudovima države u kojoj ima domicil; ili
2. u drugoj državi ugovornici, pred sudovima u mjestu u kojemu nositelj prava na osiguranje ima domicil, ili
3. ako je suosiguravatelj, pred sudovima države ugovornice u kojoj je započet postupak protiv glavnog osiguravatelja.

Osiguravatelj koji nema domicil u državi ugovornici, ali ima podružnicu, predstavništvo ili drugi poslovni nastan u jednoj od država ugovornica, u sporovima koji nastaju zbog poslovanja podružnice, predstavništva ili drugog poslovnog nastana smatra se osiguravateljem s domicilom u toj državi ugovornici.”

Članak 8.

Članak 12. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 12.

Odstupanje od primjene odredaba ovog odjeljka moguće je samo na temelju dogovora o nadležnosti:

1. koji je sklopljen nakon nastanka spora; ili
2. koji omogućuje nositelju prava na osiguranje, osiguraniku ili korisniku da pokrenu postupak pred sudovima koji nisu navedeni u ovom odjeljku; ili
3. koji je sklopljen između nositelja prava na osiguranje i osiguravatelja, od kojih obojica u trenutku sklapanja ugovora imaju domicil ili uobičajeno boravište u istoj državi ugovornici, i koji ima za učinak prenošenje nadležnosti na sudove te države čak i ako se štetni događaj dogodio u inozemstvu, pod uvjetom da takav dogovor nije suprotan pravu te države; ili
4. koji je sklopljen s nositeljem prava na osiguranje koji nema domicil u državi ugovornici, osim ako je osiguranje obvezno ili se odnosi na nekretnine u državi ugovornici; ili
5. koji se odnosi na ugovor o osiguranju u onoj mjeri u kojoj on pokriva jedan ili više rizika opisanih u članku 12.a.”

Članak 9.

Glavi II. odjeljku 3. Konvencije iz 1968. dodaje se sljedeći članak:

„Članak 12.a

Rizici iz članka 12. stavka 5 jesu sljedeći:

1. svaki gubitak ili šteta na:
 - (a) pomorskim brodovima, priobalnim postrojenjima ili onima na otvorenom moru, ili zrakoplovu, do kojih je došlo zbog opasnosti koje su u vezi s njihovom uporabom u komercijalne svrhe;
 - (b) robi u tranzitu, osim putničke prtljage ako tranzit podrazumijeva ili uključuje prijevoz tim brodovima ili zrakoplovima;
2. svaka odgovornost, osim one za tjelesne ozljede putnika ili za gubitak ili oštećivanje njihove prtljage:
 - (a) nastala zbog korištenja ili upravljanja brodovima, postrojenjima ili zrakoplovom iz stavka 1. točke (a),

osim ako pravo države ugovornice u kojoj je takav zrakoplov registriran zabranjuje dogovore o nadležnosti s obzirom na osiguravanje od takvih rizika;

- (b) za gubitak ili štetu koju prouzrokuje roba u tranzitu kako je opisano u stavku 1. točki (b);

3. svaki financijski gubitak povezan s korištenjem ili upravljanjem brodovima, postrojenjima ili zrakoplovom iz stavka 1. točke (a), a posebno gubitak tereta ili zakupa broda;

4. svaki rizik ili interes povezan s bilo kojim od rizika iz točaka 1. do 3.”

Članak 10.

U glavi II. odjeljak 4. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„Odjeljak 4.

Nadležnost nad potrošačkim ugovorima

Članak 13.

U stvarima koje se odnose na ugovor koji sklapa osoba u svrhu za koju se može smatrati da je izvan njezinog poslovanja ili zanimanja, dalje u tekstu potrošač, nadležnost se utvrđuje odredbama ovog odjeljka, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 4. i članka 5. točke 5., ako je:

1. riječ o ugovoru o kupoprodaji robe s obročnom otplatom cijene; ili
2. riječ o ugovoru o zajmu s obročnom otplatom ili o ugovoru o bilo kakvom drugom obliku kredita, sklopljenim za financiranje prodaje robe; ili
3. riječ o bilo kojem drugom ugovoru o nabavi robe ili ugovoru o nabavi usluga, i
 - (a) u državi domicila potrošača, sklapanju ugovora prethodio je konkretan poziv koji mu je upućen direktno ili preko reklama; i
 - (b) potrošač je u odnosnoj državi poduzeo potrebne korake za sklapanje ugovora.

Ako potrošač sklopi ugovor s osobom koja nema domicil u državi ugovornici, ali ima podružnicu, predstavništvo ili drugi poslovni nastan u jednoj od država ugovornica, u

sporovima koji nastaju zbog poslovanja podružnice, predstavništva ili drugog poslovnog nastana smatra se da odnosna osoba ima domicil u toj državi.

Ovaj se odjeljak ne primjenjuje na ugovore o prijevozu.

Članak 14.

Potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne stranke ili pred sudovima države ugovornice u kojoj ta stranka ima domicil ili pred sudovima države ugovornice u kojoj potrošač ima domicil.

Postupak protiv potrošača druga ugovorna stranka može pokrenuti samo pred sudovima države ugovornice u kojoj potrošač ima domicil.

Odredbe ovog članka ne utječu na pravo podnošenja protutužbe pred sudom na kojemu je, u skladu s odredbama ovog odjeljka, pokrenut prvotni postupak.

Članak 15.

Odstupanje od primjene odredaba ovog odjeljka moguće je samo dogovorom:

1. koji je sklopljen nakon nastanka spora; ili
2. koji potrošaču omogućuje pokretanje postupka pred sudovima koji nisu navedeni u ovom odjeljku; ili
3. koji su postigli potrošač i druga ugovorna stranka, pri čemu obje stranke imaju domicil ili uobičajeno boravište u istoj državi ugovornici u trenutku postizanja dogovora, i kojim se nadležnost prenosi na sudove te države ugovornice, pod uvjetom da takav dogovor nije u suprotnosti s pravom te države ugovornice.”

Članak 11.

Članak 17. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 17.

Ako se stranke, od kojih jedna ili više njih ima domicil u državi ugovornici, sporazume da će sud ili sudovi države ugovornice biti nadležni za sporove koji nastanu ili su nastali u vezi s određenim pravnim odnosom, taj sud ili sudovi imat će isključivu nadležnost. Takav sporazum o prenošenju nadležnosti jest

u pisanom obliku ili se potvrđuje u pisanom obliku ili, u međunarodnoj trgovini, u obliku koji je u skladu s običajima odnosne trgovine koji su strankama poznati ili su morali biti poznati. Ako takav sporazum sklapaju stranke od kojih nijedna nema domicil u državi ugovornici, sudovi drugih država ugovornici nisu nadležni za njihove sporove, osim ako izabrani sud ili sudovi odbiju nadležnost.

Sud ili sudovi države ugovornice kojima je dodijeljena nadležnost na temelju akta o osnivanju trusta imaju isključivu nadležnost u postupcima pokrenutima protiv osnivača, upravitelja ili korisnika, ako je riječ o odnosima tih osoba ili njihovih prava ili obveza u okviru trusta.

Dogovori ili odredbe akta o osnivanju trusta kojima se dodjeljuje nadležnost nemaju pravnu vrijednost ako su u suprotnosti s člancima 12. ili 15. ili ako isključuju nadležnost sudova koji imaju isključivu nadležnost u skladu s odredbama članka 16.

Ako je sporazum kojim se dodjeljuje nadležnost sklopljen u korist samo jedne od stranaka, ta će stranka zadržati pravo pokretanja postupka pred bilo kojim drugim sudom koji je nadležan na temelju ove Konvencije.”

Članak 12.

U članku 20. Konvencije iz 1968. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Sud zastaje s postupkom toliko vremena koliko je potrebno da se utvrdi da je tuženik bio u mogućnosti primiti pismeno o pokretanju postupka ili istovjetno pismeno, dovoljno rano da bi mogao pripremiti svoju obranu ili da su poduzeti svi potrebni koraci s tim ciljem.”

Članak 13.

1. Članak 27. stavak 2. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„2. ako je donesena u odnosu na tuženika koji se nije odazvao na poziv suda, a tuženiku nije bilo pravovremeno uručeno pismeno o pokretanju postupka ili istovjetno pismeno na način koji bi mu omogućio da pripremi svoju obranu;”

2. Članku 27. Konvencije iz 1968. dodaje se sljedeće:

„5. ako je sudska odluka u sukobu s ranijom sudskom odlukom koja je donesena u državi koja nije ugovornica,

a koja uključuje isti razlog postupanja i provodi se između istih stranaka, pod uvjetom da potonja sudska odluka ispunjava uvjete potrebne za priznanje u odnosnoj državi.”

Članak 14.

Članku 30. Konvencije iz 1968. dodaje se sljedeći stavak:

„Sud države ugovornice u kojoj se zahtijeva priznavanje sudske odluke donesene u Irskoj ili Ujedinjenoj Kraljevini može zastati s postupkom ako je izvršenje u državi u kojoj je donesena sudska odluka suspendirano s osnove pravnog lijeka.”

Članak 15.

Članku 31. Konvencije iz 1968. dodaje se sljedeći stavak:

„Međutim, u Ujedinjenoj Kraljevini takva se odluka izvršava u Engleskoj i Walesu, u Škotskoj ili u Sjevernoj Irskoj ako je, po zahtjevu bilo koje od zainteresiranih stranaka, registrirana za izvršenje u tom dijelu Ujedinjene Kraljevine.”

Članak 16.

U članku 32. Konvencije iz 1968. prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Zahtjev se podnosi:

— u Belgiji, ‘le tribunal de première instance’ ili ‘rechtbank van eerste aanleg’,

— u Danskoj, ‘underret’,

— u Saveznoj Republici Njemačkoj, predsjedniku senata ‘Landgericht’,

— u Francuskoj, predsjedniku ‘tribunal de grande instance’,

— u Irskoj, ‘The High Court’,

— u Italiji, ‘Corte d’appello’,

— u Luksemburgu, predsjedniku ‘tribunal d’arrondissement’,

— u Nizozemskoj, predsjedniku ‘arrondissementsrechtbank’,

— u Ujedinjenoj Kraljevini:

1. u Engleskoj i Walesu, ‘High Court of Justice’, ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, ‘Magistrate’s Court’, preko ‘Secretary of State’;

2. u Škotskoj, 'Court of Session', ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, 'Sheriff Court', preko 'Secretary of State';
3. u Sjevernoj Irskoj, 'High Court of Justice', ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, 'Magistrate's Court', preko 'Secretary of State'."

Članak 17.

Članak 37. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 37.

Pravni lijek protiv odluke kojom se određuje izvršenje podnosi se u skladu s pravilima koja reguliraju postupak u parničnim sporovima:

- u Belgiji, 'tribunal de première instance' ili 'rechtbank van eerste aanleg',
- u Danskoj, 'landsret',
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, 'Oberlandesgericht',
- u Francuskoj, 'cour d'appel',
- u Irskoj, 'High Court',
- u Italiji, 'corte d'appello',
- u Luksemburgu, 'Cour supérieure de justice', u svojstvu žalbenog suda za parnične postupke;
- u Nizozemskoj, 'arrondissementsrechtbank',
- u Ujedinjenoj Kraljevini:
 1. u Engleskoj i Walesu, 'High Court of Justice', ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, 'Magistrate's Court';
 2. u Škotskoj, 'Court of Session', ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, 'Sheriff Court';
 3. u Sjevernoj Irskoj, 'High Court of Justice', ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, 'Magistrate's Court'.

Sudska odluka o pravnom lijeku može se osporavati samo:

- u Belgiji, Francuskoj, Italiji, Luksemburgu i Nizozemskoj, pravnim lijekom u kasacijskom postupku,
- u Danskoj, pravnim lijekom 'højesteret', uz dopuštenje ministra pravosuđa,

- u Saveznoj Republici Njemačkoj, 'Rechtsbeschwerde',
- u Irskoj, pravnim lijekom u vezi s pravnim pitanjem za 'Supreme Court',
- u Ujedinjenoj Kraljevini, samo jednim pravnim lijekom, koji je ograničen na pravno pitanje."

Članak 18.

Iza članka 38. prvog stavka Konvencije iz 1968. umeće se sljedeći stavak:

„Ako je sudska odluka donesena u Irskoj ili u Ujedinjenoj Kraljevini, svaki pravni lijek koji je raspoloživ u državi u kojoj je donesena sudska odluka smatra se redovnim pravnim lijekom u svrhe stavka 1.”

Članak 19.

U članku 40. Konvencije iz 1968. prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako je zahtjev za izvršenje odbijen, podnositelj može podnijeti pravni lijek:

- u Belgiji, 'cour d'appel' ili 'hof van beroep',
- u Danskoj, 'landsret',
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, 'Oberlandesgericht',
- u Francuskoj, 'cour d'appel',
- u Irskoj, 'The High Court',
- u Italiji, 'Corte d'appello',
- u Luksemburgu, 'Cour supérieure de justice', u svojstvu žalbenog suda za parnične postupke;
- u Nizozemskoj, 'gerechtshof',
- u Ujedinjenoj Kraljevini:
 1. u Engleskoj i Walesu, 'High Court of Justice', ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, 'Magistrate's Court';
 2. u Škotskoj, 'Court of Session', ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, 'Sheriff Court';
 3. u Sjevernoj Irskoj, 'High Court of Justice', ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, 'Magistrate's Court'."

Članak 20.

Članak 41. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 41.

Sudska odluka o pravnom lijeku predviđenim člankom 40. može biti osporena samo:

- u Belgiji, Francuskoj, Italiji, Luksemburgu i Nizozemskoj, žalbom u kasacijskom postupku,
- u Danskoj, pravnim lijekom „højesteret“, uz dopuštenje ministra pravosuđa,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, „Rechtsbeschwerde“,
- u Irskoj, pravnim lijekom u vezi s pravnim pitanjem za „Supreme Court“,
- u Ujedinjenoj Kraljevini, samo jednim pravnim lijekom, koji je ograničen na pravno pitanje.”

Članak 21.

Članak 44. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 44.

Podnositelj zahtjeva koji je u državi u kojoj je sudska odluka donesena uživao potpunu ili djelomičnu pravnu pomoć ili je bio oslobođen troškova ima pravo, u postupku propisanom odredbama članaka od 32. do 35., na korištenje najpovoljnije pravne pomoći ili na najveće moguće oslobađanje od troškova predviđeno pravom države u kojoj se zahtijeva izvršenje sudske odluke.

Podnositelj zahtjeva koji zatraži izvršenje odluke donesene od strane upravnog tijela u Danskoj u odnosu na nalog za uzdržavanje može u državi u kojoj se zahtijeva izvršenje sudske odluke zatražiti povlastice na koje se upućuje u prvom stavku ako predoči izjavu danskog Ministarstva pravosuđa da ispunjava gospodarske zahtjeve za kvalifikaciju za odobrenje potpune ili djelomične pravne pomoći ili oslobađanje od troškova.”

Članak 22.

Članak 46. stavak 2. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„2. ako je sudska odluka donesena s osnova neispunjenja obveze, izvornik ili ovjerenu presliku pismena kojim se utvrđuje da je stranki koja nije ispunila obvezu uručeno pismo kojim se pokreće postupak ili istovjetno pismo.”

Članak 23.

U članku 53. Konvencije iz 1968. dodaje se sljedeći stavak:

„S ciljem utvrđivanja ima li trust domicil u državi ugovornici pred čijim je sudovima pokrenut postupak, sud primjenjuje vlastita pravila privatnog međunarodnog prava.”

Članak 24.

Sljedeće se umeće na odgovarajuća mjesta kronološkim redom na popis Konvencija navedenih u članku 55. Konvencije iz 1968.:

- Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine i Francuske Republike o međusobnom izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovačkim stvarima, s Protokolom, potpisanu u Parizu 18. siječnja 1934.,
- Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine i Kraljevine Belgije o međusobnom izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovačkim stvarima, s Protokolom, potpisanu u Bruxellesu 2. svibnja 1934.,
- Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine i Republike Italije o međusobnom priznavanju i izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Bonnu 14. srpnja 1960.,
- Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine i Republike Italije o međusobnom priznavanju i izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Rimu 7. veljače 1964., s Protokolom koji je izmjenjuje potpisanim u Rimu 14. srpnja 1970.,
- Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine i Nizozemske o priznavanju i izvršenju sudske odluke i javnih isprava u građanskim stvarima, potpisanu u Haagu 17. studenoga 1967.

Članak 25.

1. Članak 57. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 57.

Ova Konvencija ne utječe ni na koju konvenciju čije su stranke države ugovornice, a koja, s obzirom na neko posebno pravno područje, uređuje nadležnost, priznavanje ili izvršenje sudskih odluka.

Ova Konvencija ne utječe na primjenu odredaba koje, s obzirom na neko posebno pravno područje, uređuju nadležnost, priznavanje ili izvršenje sudskih odluka i koje jesu ili će biti sadržane u aktima ustanova Europskih zajednica ili u nacionalnim zakonima usklađenima u provedbi tih akata.”

2. S ciljem njezina jedinstvenoga tumačenja, stavak 1. članka 57. primjenjuje se na sljedeći način:

- (a) Konvencija iz 1968. ne sprečava sud države ugovornice koja je stranka konvencije o posebnom pravnom području, od prihvatanja nadležnosti u skladu s tom konvencijom, čak i ako tuženik ima domicil u drugoj državi ugovornici koja nije stranka te konvencije. Sud pred kojim se vodi postupak u svakome slučaju primjenjuje članak 20. Konvencije iz 1968. na način kako je izmijenjena;
- (b) sudske odluke koje donese sud države ugovornice obavljajući svoju nadležnost u skladu s odredbama konvencije o posebnom pravnom području, priznaju se i izvršavaju u drugim državama ugovornicama u skladu s Konvencijom iz 1968. na način kako je izmijenjena.

Ako konvencija o posebnom pravnom području čije su stranke država u kojoj je donesena sudska odluka i država u kojoj se zahtijeva njezino priznavanje i izvršenje, propisuje uvjete za priznavanje ili izvršenje sudskih odluka, takvi se uvjeti primjenjuju. U svakom slučaju, mogu se primjenjivati odredbe Konvencije iz 1968. koje se odnose na postupak priznavanja i izvršenja sudskih odluka.

Članak 26.

- Članku 59. Konvencije iz 1968. dodaje se sljedeći stavak:

„Međutim, država ugovornica ne može preuzeti obvezu prema trećoj državi da neće priznati sudsku odluku koju je u drugoj državi ugovornici donio sud čija se nadležnost zasniva na prisutnosti unutar te države imovine koja pripada tuženiku ili oduzimanju imovine koja se tamo nalazi od strane tužitelja:

1. ako je radnja donesena kako bi se odredila ili izjavila imovinska ili posjedovna prava na imovinu, nastoji ishoditi ovlaštenje za raspolaganje ili proizlazi iz drugog pitanja u vezi imovine; ili
2. ako imovina predstavlja osiguranje za dug koji je predmet radnje.”

Članak 27.

- Članak 60. Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 60.

Ova Konvencija primjenjuje se na europska državna područja država ugovornica, što uključuje Grenland, francuske prekomorske departmane i područja, i Mayotte.

Kraljevina Nizozemska može izjaviti u trenutku potpisivanja ili ratifikacije ove Konvencije, ili kasnije, tako da obavijesti Glavnoga tajnika Vijeća Europskih zajednica, da se ova Konvencija primjenjuje i na Nizozemske Antile. Ako takva izjava ne postoji, postupak koji se odvija na europskom državnom području Kraljevine zbog pravnog lijeka u kasacijskom postupku u odnosu na sudsku odluku suda u Nizozemskim Antilima smatra se postupkom koji se odvija pred potonjim sudom.

Ne dovodeći u pitanje prvi stavak, ova Konvencija ne primjenjuje se na sljedeće:

1. Farske otoke, osim ako Kraljevina Danska izjavi suprotno;
2. bilo koje europsko područje izvan Ujedinjene Kraljevine za čije je međunarodne odnose odgovorna Ujedinjena Kraljevina, osim ako Ujedinjena Kraljevina izjavi suprotno u odnosu na to područje.

Izjave se mogu dati u bilo kojem trenutku putem priopćenja glavnom tajniku Vijeća Europskih zajednica.

Postupak pokrenut u Ujedinjenoj Kraljevini o pravnom lijeku sa sudova na jednom od područja iz trećeg stavka točke 2. smatra se postupkom koji se vodi pred tim sudovima.

Postupak koji se u Kraljevini Danskoj vodi u skladu sa zakonom o građanskom postupku za Farske otoke (lov for Færøerne om rettens pleje) smatra se postupkom koji se vodi pred sudovima Farskih otoka."

Članak 28.

Članak 64. točka (c) Konvencije iz 1968. zamjenjuje se sljedećim:

„(c) svim izjavama koje zaprimi sukladno članku 60.:”.

GLAVA III.

PRILAGODBE PROTOKOLA PRILOŽENOG KONVENCIJI IZ 1968.

Članak 29.

Protokolu uz Konvenciju iz 1968. dodaju se sljedeći članci:

„Članak V.a

U pitanjima u vezi s obvezom uzdržavanja, izraz „sud” uključuje danska upravna tijela.

Članak V.b

U postupcima koji se odnose na spor između zapovjednika i člana posade broda registriranog u Danskoj ili Irskoj, o plaći ili drugim uvjetima službe, sud u državi ugovornici utvrđuje je li diplomatski ili konzularni službenik nadležan za brod obaviješten o sporu. Sud zastaje s postupkom sve dok on ne bude obaviješten. Sud po službenoj dužnosti odbija nadležnost ako se službenik, nakon što je propisno obaviješten, poslužio ovlastima koje su mu dodijeljene u toj stvari konzularnom konvencijom ili je, ako takva konvencija ne postoji, u dopuštenom roku uložio bilo kakav prigovor na obavljanje takve nadležnosti.

Članak V.c

Članci 52. i 53. ove Konvencije djeluju, kada se primjenjuju na temelju članka 69. stavka 5. Konvencije o europskom patentu za zajedničko tržište, potpisane u Luxembourg 15. prosinca 1975., na odredbe koje se odnose na „boravište” u engleskom tekstu te Konvencije, kao da je „boravište” u tom tekstu isto kao „domicil” u člancima 52. i 53.

Članak V.d

Ne dovodeći u pitanje nadležnost Europskog patentnog ureda, u skladu s Konvencijom o dodjeli europskih patenata, potpisanom u Münchenu 5. listopada 1973., sudovi svake države ugovornice imaju isključivu nadležnost, bez obzira na domicil, u postupcima koji se tiču registriranja ili valjanosti bilo kojeg europskog patenta dodijeljenog za tu državu, a koji nije patent Zajednice na temelju odredaba članka 86. Konvencije o europskom patentu za zajedničko tržište, potpisane u Luxembourg 15. prosinca 1975.”

GLAVA IV.

PRILAGODBE PROTOKOLA IZ 1971.

Članak 30.

Članku 1. Protokola iz 1971. dodaje se sljedeći stavak:

„Sud Europskih zajednica također je nadležan donositi odluke o tumačenju Konvencije o pristupanju Kraljevine Danske, Irske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske Konvenciji od 27. rujna 1968. i ovom Protokolu.”

Članak 31.

Članak 2. stavak 1. Protokola iz 1971. zamjenjuje se sljedećim:

„1. — u Belgiji: ‚la Cour de Cassation’ — ‚het Hof van Cassatie’ i ‚le Conseil d’Etat — de Raad van State’,

— u Danskoj: ‚højesteret’,

— u Saveznoj Republici Njemačkoj: ‚die obersten Gerichtshöfe des Bundes’,

— u Francuskoj: „la Cour de Cassation” i „le Conseil d’Etat”,

— u Irskoj: „The Supreme Court”,

— u Italiji: „la Corte Suprema di Cassazione”,

— u Luksemburgu: „la Cour supérieure de Justice” kao „Cour de Cassation”,

— u Nizozemskoj: „de Hoge Raad”,

— u Ujedinjenoj Kraljevini: „the House of Lords” i sudovi kojima je podnesen zahtjev na temelju drugog stavka članka 37. ili članka 41. Konvencije;”.

Članak 32.

Članak 6. Protokola iz 1971. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

Ovaj Protokol primjenjuje se na europska državna područja država ugovornica, što uključuje Grenland, francuske prekomorske departmane i područja, i Mayotte.

Kraljevina Nizozemska može izjaviti u trenutku potpisivanja ili ratifikacije ovog Protokola, ili kasnije, tako da obavijesti Glavnoga tajnika Vijeća Europskih zajednica, da se ovaj Protokol primjenjuje i na Nizozemske Antile.

Ne dovodeći u pitanje prvi stavak, ovaj Protokol ne primjenjuje se na sljedeće:

1. Farske otoke, osim ako Kraljevina Danska izjavi suprotno;
2. bilo koje europsko državno područje izvan Ujedinjene Kraljevine za čije je međunarodne odnose odgovorna Ujedinjena Kraljevina, osim ako Ujedinjena Kraljevina izjavi suprotno u odnosu na to državno područje.

Izjave se mogu dati u bilo kojem trenutku putem priopćenja Glavnom tajniku Vijeća Europskih zajednica.”

Članak 33.

Članak 10. stavak (d) Protokola iz 1971. zamjenjuje se sljedećim:

„(d) svim izjavama koje zaprimi na temelju članka 6.”.

GLAVA V.

PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 34.

1. Konvencija iz 1968. i Protokol iz 1971., kako su izmijenjeni ovom Konvencijom, primjenjuju se samo na započete pravne postupke i na vjerodostojne isprave koje su službeno sastavljene ili registrirane nakon stupanja na snagu ove Konvencije u državi u kojoj je odluka donesena i, ako se traži priznavanje ili izvršenje sudske odluke ili vjerodostojne isprave, u državi u kojoj se priznanje ili izvršenje zahtijeva.

2. Međutim, između šest država ugovornica Konvencije iz 1968., sudske odluke donesene nakon dana stupanja na snagu ove Konvencije u postupku koji je započet prije tog dana priznaju se i izvršavaju u skladu s odredbama glave III. Konvencije iz 1968., kako je izmijenjena.

3. Osim toga, između šest država ugovornica Konvencije iz 1968. i tri države spomenute u članku 1. ove Konvencije, i između te tri države, sudske odluke donesene nakon dana stupanja na snagu ove Konvencije između države u kojoj je sudska odluka donesena i države u kojoj se zahtijeva njeno priznavanje ili izvršenje u postupku koji je započet prije tog dana priznaju se i izvršavaju u skladu s odredbama glave III. Konvencije iz 1968., kako je izmijenjena, ili s odredbama konvencije koja je u trenutku pokretanja postupka bila na snazi između države u kojoj je donesena sudska odluka i države u kojoj se zahtijeva njezino priznavanje ili izvršenje.

Članak 35.

Ako su se stranke spora u vezi nekog ugovora pismenim putem prije dana stupanja na snagu ove Konvencije sporazumjele da će se na ugovor primjenjivati pravo Irske ili dijela Ujedinjene Kraljevine, sudovi Irske ili tog dijela Ujedinjene Kraljevine zadržavaju pravo nadležnosti u odnosu na spor.

Članak 36.

Tijekom razdoblja od tri godine od dana stupanja na snagu Konvencije iz 1968. za Kraljevinu Dansku odnosno Irsku sudska nadležnost u stvarima iz okvira pomorskog prava u tim se državama utvrđuje ne samo u skladu s odredbama te Konvencije, već i u skladu s odredbama stavaka od 1. do 6. u

nastavku. Međutim, kada u nekoj od tih država stupi na snagu Međunarodna konvencija o privremenom zaustavljanju pomorskih brodova, potpisana u Bruxellesu 10. svibnja 1952., te odredbe prestaju proizvoditi pravne učinke za tu državu.

1. Osoba s domicilom u državi ugovornici može biti tužena na sudovima jedne od gore navedenih država u pogledu pomorske tražbine ako je brod na koji se tražbina odnosi ili bilo koji drugi brod u vlasništvu te osobe zaustavljen sudskim postupkom unutar državnog područja potonje države u svrhu osiguranja tražbine ili bi mogao biti na taj način zaustavljen, ali je položena jamčevina ili neko drugo osiguranje ili:

(a) tužitelj ima domicil u potonjoj državi; ili

(b) tražbina je nastala u potonjoj državi; ili

(c) tražbina se odnosi na putovanje tijekom kojega je zaustavljanje izvršeno ili je moglo biti izvršeno; ili

(d) tražbina je rezultat sudara ili štete koju je jedan brod uzrokovao drugom brodu ili robi ili osobama na bilo kojem od brodova, izvršavanjem ili neizvršavanjem manevra ili nepoštovanjem propisa; ili

(e) tražbina se odnosi na spašavanje; ili

(f) tražbina se odnosi na hipoteku zaustavljenog broda.

2. Tužitelj može zaustaviti ili konkretni brod na koji se pomorska tražbina odnosi ili bilo koji drugi brod u vlasništvu osobe koja je u trenutku kada je pomorska tražbina nastala bila vlasnik konkretnog broda. Međutim, u pogledu pomorskih tražbina utvrđenih u stavku 5. točkama (o), (p) ili (q) ovog članka, može se zaustaviti samo konkretni brod na koji se pomorska tražbina odnosi.

3. Smatra se da su brodovi u istom vlasništvu ako su svi udjeli u tim brodovima u vlasništvu iste osobe ili osoba.

4. Ako je u slučaju zakupa broda s posadom isključivo zakupnik odgovoran za pomorsku tražbinu u pogledu tog broda, tužitelj može zaustaviti taj brod ili bilo koji drugi brod u vlasništvu zakupnika, no u pogledu takve tražbine ne smije se zaustaviti ni jedan drugi brod u vlasništvu vlasnika. Isto se primjenjuje na bilo koji slučaj u kojem je osoba koja nije vlasnik broda odgovorna za pomorsku tražbinu u pogledu tog broda.

5. Izraz „pomorska tražbina” znači tražbina koja proizlazi iz jedne ili više sljedećih osnova:

(a) štete koju je uzrokovao bilo koji brod u sudaru ili na neki drugi način;

(b) gubitka života ili tjelesne ozljede koju je uzrokovao bilo koji brod ili koja se dogodila u vezi s upravljanjem bilo kojeg broda;

(c) spašavanja;

(d) dogovora koji se odnosi na korištenje ili zakup bilo kojeg broda, bez obzira je li sadržan u ugovoru o zakupu broda ili drugdje;

(e) dogovora koji se odnosi na prijevoz robe na bilo kojem brodu, bez obzira je li sadržan u ugovoru o zakupu broda ili drugdje;

(f) gubitka ili štete koju je pretrpjela roba, uključujući prtljagu na bilo kojem brodu;

(g) zajedničke havarije;

(h) zajma osiguranog založnim pravom na brod;

(i) tegljenja;

(j) peljarenja;

(k) robe ili materijala koda god su dostavljeni na brod radi iskorištavanja ili održavanja broda;

(l) izgradnje, obnove ili opremanja bilo kojeg broda ili naknadi i pristojbi za korištenje dokova;

(m) plaća zapovjednika, časnika i posade;

(n) izdataka zapovjednika, uključujući izdatke otpremnika, zakupnika ili agenata u ime broda ili njegovog vlasnika;

(o) spora o pravu vlasništva na bilo koji brod ili o vlasništvu bilo kojeg broda;

(p) sporova između suvlasnika bilo kojeg broda o vlasništvu, posjedu, iskorištavanju ili prihodima tog broda;

(q) hipoteci ili ugovora o hipoteci bilo kojeg broda.

6. U Danskoj se smatra da izraz „zaustavljanje” u odnosu na pomorske tražbine iz stavka 5. točaka (o) i (p) ovog članka uključuje „forbud”, ako je to jedini postupak koji je dopušten u pogledu takve tražbine na temelju članaka 646. do 653. zakona o parničnom postupku („lov om rettens pleje”).

GLAVA VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Glavni tajnik Vijeća Europskih zajednica vladama Kraljevine Danske, Irske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske dostavlja ovjereni primjerak Konvencije iz 1968. i Protokola iz 1971. na francuskom, nizozemskom, njemačkom i talijanskom jeziku.

Tekstovi Konvencije iz 1968. i Protokola iz 1971., sastavljeni na danskom, engleskom i irskom jeziku, prilažu se ovoj Konvenciji ⁽¹⁾. Tekstovi sastavljeni na danskom, engleskom i irskom jeziku vjerodostojni su pod istim uvjetima kao i ostali tekstovi Konvencije iz 1968. i Protokola iz 1971.

Članak 38.

Ovu Konvenciju ratificiraju države potpisnice. Isprave o ratifikaciji polažu se kod Glavnog tajnika Vijeća Europskih zajednica.

⁽¹⁾ SL L 304, 30.10.1978, str. 17., 36. i 55.

Članak 39.

Ova Konvencija stupa na snagu, između država koje su je ratificirale, prvog dana trećeg mjeseca nakon datuma kada su izvorne države članice Zajednice i jedna nova država članica položile zadnju ispravu o ratifikaciji.

Ona stupa na snagu za svaku novu državu članicu koja je naknadno ratificira prvog dana trećeg mjeseca nakon polaganja isprave o ratifikaciji.

Članak 40.

Glavni tajnik Vijeća Europskih zajednica obavještuje države potpisnice o:

- (a) polaganju svake isprave o ratifikaciji;
- (b) datumima stupanja na snagu ove Konvencije za države ugovornice.

Članak 41.

Ova Konvencija, sastavljena u jednom izvorniku na danskom, engleskom, francuskom, irskom, nizozemskom, njemačkom i talijanskom jeziku, pri čemu je svih sedam tekstova jednako vjerodostojno, pohranjuju se u arhivu Glavnog tajništva Vijeća Europskih zajednica. Glavni tajnik dostavlja ovjereni primjerak ove Konvencije vladi svake države potpisnice.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne konvention.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Übereinkommen gesetzt.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have affixed their signatures below this Convention.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas de la présente convention.

Dá fhianú sin, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe a lámh leis an gCoinbhinsiún seo.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce alla presente convenzione.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder deze Overeenkomst hebben gesteld.

Udfærdiget i Luxembourg, den niende oktober nitten hundrede og otteoghalvfjerds.

Geschehen zu Luxemburg am neunten Oktober neunzehnhundertachtundsiebzig.

Done at Luxembourg on the ninth day of October in the year one thousand nine hundred and seventy-eight.

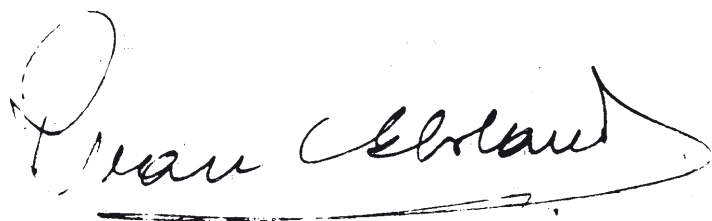
Fait à Luxembourg, le neuf octobre mil neuf cent soixante-dix-huit.

Arna dhéanamh i Lucsamburg, an naoú lá de Dheireadh Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad seachtó a hocht.

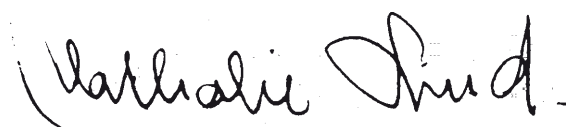
Fatto a Lussemburgo, addì nove ottobre millenovecentosettantotto.

Gedaan te Luxemburg, de negende oktober negentienhonderd achtenzeventig.

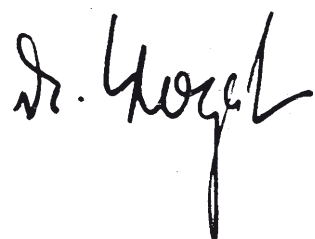
Pour Sa Majesté le roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jean-Claude", with a long horizontal stroke extending to the right.

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Nathalie Lind", with a long horizontal stroke extending to the right.

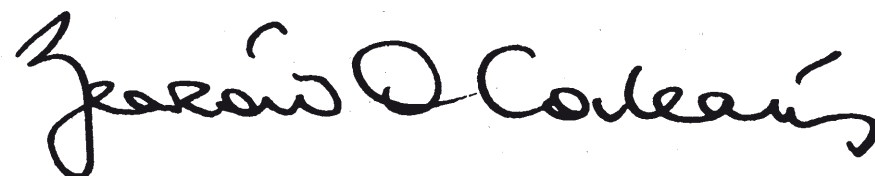
Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Dr. Hoyer", with a long horizontal stroke extending to the right.

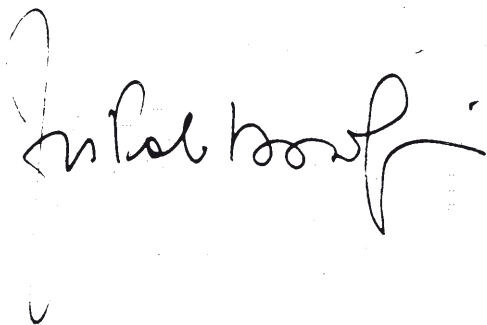
Pour le président de la République française

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Alain Leher", with a long horizontal stroke extending to the right.

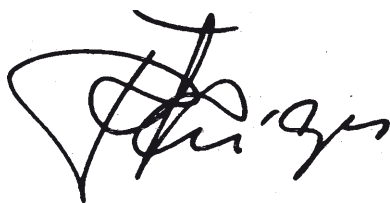
Thar ceann Uachtarán na hÉireann

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Seán O'Connell", with a long horizontal stroke extending to the right.

Per il presidente della Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'C. De Mita', written in a cursive style.

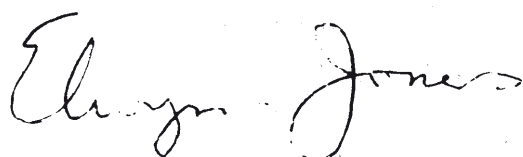
Pour Son Altesse Royale le grand-duc de Luxembourg

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Henri', written in a cursive style.

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Beatrix', written in a cursive style.

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of
Great Britain and Northern Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Elizabeth II', written in a cursive style.

—

KONVENTION**om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager****PRÆAMBEL**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB HAR —

i ønsket om at gennemføre bestemmelserne i artikel 220 i nævnte traktat, hvorefter de har forpligtet sig til at tilvejebringe en forenkling af formaliteterne vedrørende gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser,

i bestræbelserne for inden for Fællesskabet at styrke retsbeskyttelsen for de der bosiddende personer, og

ud fra den betragtning, at det med henblik herpå er nødvendigt at fastlægge deres retters internationale kompetence, at lette anerkendelsen af retsafgørelser og at indføre en hurtig procedure for at sikre fuldbyrdelsen af sådanne afgørelser samt af officielt bekræftede dokumenter og retsforlig —vedtaget at indgå denne konvention og har med dette mål for øje udpeget som befuldmægtigede:

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE:

Pierre HARMEL,

udenrigsminister;

PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND:

Willy BRANDT,

vicekansler, udenrigsminister;

PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK:

Michel DEBRÉ,

udenrigsminister;

PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK:

Giuseppe MEDICI,

udenrigsminister;

HANS KONGELIGE HØJHED STORHERTUGEN AF LUXEMBOURG:

Pierre GRÉGOIRE,

udenrigsminister;

HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AE NEDERLANDENE:

J.M.A.H. LUNS,
udenrigsminister;

SOM, FORSAMLET I RÅDET, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

AFSNIT I

ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

Denne konvention finder anvendelse på borgerlige sager, herunder handelssager, uanset domsmyndighedens art.

Den finder ikke anvendelse på:

1. fysiske personers retlige status samt deres rets- og handleevne, formueforholdet mellem ægtefæller samt arv efter loven eller testamente;
2. konkurs, akkord og andre lignende ordninger;
3. social sikring;
4. voldgift.

AFSNIT II

KOMPETENCE

Afdeling 1

Almindelige bestemmelser

Artikel 2

Med forbehold af bestemmelserne i denne konvention skal personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne stat.

Personer, som ikke er statsborgere i den stat, hvor de har bopæl, er undergivet de kompetenceregler, der gælder for landets egne statsborgere.

Artikel 3

Personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan kun sagsøges ved retterne i en anden kontraherende stat i medfør af de regler, der er fastsat i afdeling 2-6 i dette afsnit.

I særdeleshed kan følgende bestemmelser ikke gøres gældende imod dem:

- i Belgien: artikel 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil) og bestemmelserne i artikel 52, 52 bis og 53 i værnetsloven af 25. marts 1976 (loi sur la compétence);
- Forbundsrepublikken Tyskland: artikel 23 i civil-procesloven (Zivilprozeßordnung);
- i Frankrig: artikel 14 og 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil);
- i Italien: artikel 2 og artikel 4, nr. 1 og 2, i civil-procesloven (Codice di procedura civile);
- i Luxembourg: artikel 14 og 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil);
- i Nederlandene: artikel 126, stk. 3, og artikel 127 i civil-procesloven (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

Artikel 4

Såfremt sagsøgte ikke har bopæl på en kontraherende stats område, afgøres retternes kompetence i hver enkelt kontraherende stat efter statens egen lovgivning, dog med forbehold af bestemmelserne i artikel 16.

Over for en sagsøgt, der ikke har bopæl på en kontraherende stats område, kan enhver, der har bopæl på en kontraherende stats område, uanset sin nationalitet, i lighed med landets egne statsborgere påberåbe sig de kompetenceregler, som gælder der, herunder navnlig de regler, der er nævnt i artikel 3, stk. 2.

Afdeling 2

Specielle kompetenceregler

Artikel 5

En person, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan sagsøges i en anden kontraherende stat:

1. i sager om kontraktforhold, ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes;
2. i sager om underholdspligt, ved retten på det sted, hvor den berettigede har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted;
3. i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået;
4. i sager, i hvilke der påstås erstatning eller genoprettelse af en tidligere tilstand i anledning af en strafbar handling, ved den ret, hvor straffesagen er anlagt, såfremt denne ret i henhold til den nationale lovgivning kan påkende borgerlige krav;
5. i sager vedrørende driften af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed, ved retten på det sted, hvor virksomheden er beliggende.

Artikel 6

En person, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan endvidere sagsøges:

1. såfremt der er flere sagsøgte, ved retten i den retskreds, hvor en af de sagsøgte har bopæl;
2. som tredjemand i sager om opfyldelse af en forpligtelse eller ved intervention, ved den ret, hvor den oprindelige sag er anlagt, medmindre denne kun er anlagt for at unddrage sagsøgte hans almindelige værneting;
3. i sager om modfordringer, der udspringer af den samme kontrakt eller det samme forhold, som hovedfordringen støttes på, ved den ret hvor sagen om hovedfordringen er indbragt.

Afdeling 3

Kompetence i forsikringsager

Artikel 7

I forsikringsager afgøres kompetencen efter bestemmelserne i denne afdeling, dog med forbehold af artikel 4 og artikel 5, nr. 5.

Artikel 8

En forsikringsgiver, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan sagsøges enten ved retterne i denne stat eller i en anden kontraherende stat ved retten på det sted, hvor forsikringstageren har bopæl, eller i tilfælde, hvor flere forsikringsgivere er sagsøgt, ved retterne i en kontraherende stat, hvor en af de sagsøgte har bopæl.

Såfremt den lovgivning, der gælder for vedkommende ret, indeholder bestemmelser om en sådan kompetence, kan forsikringsgiveren endvidere i en anden kontraherende stat end den, hvor han har bopæl, sagsøges ved retten i den kreds, hvor den person, som har formidlet afslutningen af forsikringsaftalen, har bopæl, når denne bopæl er anført i forsikringspolice eller forsikringsbegæringen.

En forsikringsgiver, som uden at have bopæl på en kontraherende stats område, har en filial eller et agentur i en af disse stater, anses for at have bopæl på denne stats område i sager vedrørende driften af den pågældende filial eller det pågældende agentur.

Artikel 9

I sager om ansvarsforsikring eller forsikring af fast ejendom kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået. Det samme gælder, når fast ejendom og løsøre er omfattet af samme forsikringsaftale og genstand for samme skadestilfælde.

Artikel 10

I sager om ansvarsforsikring kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved den ret, hvor skadelidte har anlagt sag mod den sikrede, såfremt den lovgivning, der gælder for denne ret, indeholder hjemmel dertil.

Bestemmelserne i artikel 7, 8 og 9 finder anvendelse i tilfælde, hvor skadelidte anlægger sag direkte mod forsikringsgiveren, såfremt der er hjemmel for et direkte sagsanlæg.

Såfremt lovgivningen om et sådant direkte sagsanlæg indeholder hjemmel til at inddrage forsikringstageren eller den sikrede i sagen, er den samme ret også kompetent i forhold til disse personer.

Artikel 11

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 10, stk. 3, kan forsikringsgiveren kun anlægge sag ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område sagsøgte har bopæl, hvad enten sagsøgte er forsikringstager, sikret eller begunstiget.

Bestemmelserne i denne afdeling berører ikke retten til at fremsætte modfordringer ved den ret, der behandler det oprindelige krav i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling.

Artikel 12

Bestemmelserne i denne afdeling kan kun fraviges ved aftale:

1. såfremt denne er indgået, efter at tvisten er opstået, eller

2. såfremt aftalen giver forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller

3. såfremt aftalen er indgået mellem en forsikringstager og en forsikringsgiver, der har bopæl i samme kontraherende stat, med det formål, at retterne i denne stat skal være kompetente også i tilfælde af, at skadetilføjelsen er foregået i udlandet, medmindre en sådan aftale ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat.

Afdeling 4

Kompetence ved visse former for kreditkøb og lån

Artikel 13

I sager om køb om løsøregenstande, hvor købesummen skal betales i rater, eller om lån, der skal tilbagebetales i rater og er direkte bestemt til finansiering af køb af sådanne genstande, afgøres kompetencen efter bestemmelserne i denne afdeling, dog med forbehold af artikel 4 og artikel 5, nr. 5.

Artikel 14

En sælger eller en långiver, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan sagsøges enten ved retterne i den pågældende stat, eller ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område køberen eller låntageren har bopæl.

Sælgeren kan kun anlægge sag mod køberen, og långiveren kan kun anlægge sag mod låntageren, ved retterne i den stat, på hvis område sagsøgte har bopæl.

Disse bestemmelser berører ikke retten til at fremsætte modfordringer ved den ret, der behandler det oprindelige krav i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling.

Artikel 15

Bestemmelserne i denne afdeling kan kun fraviges ved aftale:

1. såfremt denne er indgået efter at tvisten er opstået, eller
2. såfremt aftalen giver køberen eller låntageren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller
3. såfremt aftalen er indgået mellem en køber og en sælger eller mellem en låntager og en långiver, der har bopæl eller sædvanligt opholdssted i samme kontraherende stat, og aftalen tillægger retterne i denne stat kompetence, medmindre en sådan aftale ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat.

Afdeling 5

Enekompetence

Artikel 16

Enekompetente, uden hensyn til bopæl, er:

1. i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagtning af fast ejendom, retterne i den kontraherende stat, hvor ejendommen er beliggende;
2. i sager om gyldighed, ugyldighed eller opløsning af selskaber eller juridiske personer, der har deres hjemsted på en kontraherende stats område, eller om beslutninger truffet af disses organer, retterne i den pågældende stat;
3. i sager, om gyldigheden af indførelse i offentlige registre, retterne i den kontraherende stat, på hvis område registrene føres;
4. i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, mønstre og modeller samt andre lignende rettigheder, der medfører deponering eller registrering, retterne i den kontraherende stat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge bestemmelserne i en international konvention anses for at være foretaget;
5. i sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser, retterne i den kontraherende stat, hvor fuldbyrdelsesstedet er beliggende.

Afdeling 6

Aftaler om kompetence

Artikel 17

Såfremt parterne i tilfælde, hvor mindst én af dem har bopæl på en kontraherende stats område, ved en skriftlig aftale eller ved en mundtlig aftale, der er skriftligt bekræftet, har vedtaget, at en ret eller retterne i en kontraherende stat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er alene denne ret eller retterne i den pågældende stat kompetente.

Aftaler om retternes kompetence er ugyldige, såfremt de strider mod bestemmelserne i artikel 12 og 15, eller såfremt de udelukker kompetencen for de retter, som i medfør af artikel 16 er enekompetente.

Såfremt aftalen om retternes kompetence kun er indgået til fordel for én af parterne, bevarer denne retten til at anlægge sag ved enhver anden ret, der er kompetent efter denne konvention.

Artikel 18

For så vidt retten i en kontraherende stat ikke allerede er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne konvention, bliver den kompetent, når sagsøgte giver møde for den. Denne regel finder ikke anvendelse, såfremt sagsøgte kun giver møde for at bestride rettens kompetence, eller såfremt en anden ret i medfør af artikel 16 er enekompetent.

Afdeling 7

Prøvelse af kompetencen og af sagens antagelse til påkendelse

Artikel 19

En ret i en kontraherende stat, for hvilken der som det væsentligste indbringes en retsvist, der i medfør af artikel 16 henhører under en i en anden kontraherende stat beliggende rets enekompetence, skal på embeds vegne erklære sig inkompetent.

Artikel 20

Såfremt en sagsøgt, der har bopæl på en kontraherende stats område, er sagsøgt ved en ret i en anden kontraherende stat, men ikke giver møde, skal den pågældende ret på embeds vegne erklære sig inkompetent, såfremt den ikke er kompetent efter reglerne i denne konvention.

Retten skal udsætte påkendelsen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage sagens indledende processkrift i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.

Bestemmelserne i artikel 15 i Haager-konventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål træder i stedet for bestemmelserne i foregående stykke, såfremt det indledende processkrift i sagen skal fremsendes i medfør af nævnte konvention.

Afdeling 8

Litispændens og indbyrdes sammenhængende krav

Artikel 21

Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige kontraherende stater, skal enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne erklære sig inkompetent til fordel for denne ret.

Den ret, som herefter skulle erklære sig inkompetent, kan udsætte afgørelsen, såfremt den anden rets kompetence bestrives.

Artikel 22

Såfremt krav, som er indbyrdes sammenhængende, fremsættes for retter i forskellige kontraherende stater, og sagerne verserer for disse retter i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte afgørelsen.

Denne ret kan ligeledes på begæring af en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at dens lovgivning tillader forening af indbyrdes sammenhængende krav, og at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent til at påkende begge krav.

Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidigt for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig.

Artikel 23

Såfremt kravene henhører under flere retters enekompetence, skal enhver anden ret, end den ved hvilken sagen først er anlagt, erklære sig inkompetent til fordel for denne ret.

Afdeling 9

Foreløbige, herunder sikrende retsmidler

Artikel 24

De foreløbige, herunder sikrende retsmidler, der er fastsat i en kontraherende stats lovgivning, kan kræves anvendt af den pågældende stats retslige myndigheder, selv om en ret i en anden kontraherende stat i medfør af denne konvention er kompetent til at påkende sagens realitet.

AFSNIT III

ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE

Artikel 25

I denne konvention forstås ved „retsafgørelse” enhver afgørelse truffet af en ret i en kontraherende stat, uanset hvorledes den

betegnes, såsom dom, kendelse eller fuldbyrdelsesordre, herunder justitssekretærens fastsættelse af sagsomkostninger.

Afdeling 1

Anerkendelse

Artikel 26

Retsafgørelser, der er truffet i en kontraherende stat, skal anerkendes i de øvrige kontraherende stater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig fremgangsmåde.

Bestrides et krav, kan en berettiget part, der som det væsentligste påberåber sig anerkendelsen, efter fremgangsmåden i afdeling 2 og 3 i dette afsnit få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes.

Gøres anerkendelsen gældende under en verserende sag ved en ret i en kontraherende stat, og har anerkendelsen betydning for afgørelsen, er denne ret kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.

Artikel 27

En retsafgørelse kan ikke anerkendes:

1. såfremt en anerkendelse vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som begæringen rettes til;
2. såfremt det indledende processkrift i sagen ikke forskriftsmæssigt er blevet forkyndt for eller meddelt den udeblevne sagsøgte i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen;
3. såfremt afgørelsen er uforenelig med en afgørelse mellem de samme parter truffet i den stat, som begæringen rettes til;
4. såfremt retten i domsstaten ved sin afgørelse har afgjort et præjudicielt spørgsmål om fysiske personers retlige status eller deres rets- og handleevne, om formueforholdet mellem ægtefæller eller om arv efter loven eller testamente i modstrid med en bestemmelse i den internationale privatret i den stat, som begæringen rettes til, medmindre afgørelsen fører til samme resultat som i det tilfælde, hvor bestemmelserne i sidstnævnte stats internationale privatret havde været anvendt.

Artikel 28

En retsafgørelse kan endvidere ikke anerkendes, såfremt bestemmelserne i afsnit II, afdeling 3, 4 og 5, er tilsidesat, eller der foreligger tilfælde, som omfattes af artikel 59.

Ved prøvelsen af de i foranstående stykke nævnte kompetence-regler er den myndighed, som begæringen rettes til, bundet af de faktiske omstændigheder, på hvilke retten i domsstaten har støttet sin kompetence.

Med forbehold af bestemmelserne i stk. 1 kan kompetencen for retterne i domsstaten ikke efterprøves; kompetencereglerne er

ikke omfattet af de i artikel 27, nr. 1, omhandlede grundlæggende retsprincipper.

Artikel 29

Den udenlandske retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 30

Gøres anerkendelse af en afgørelse, der er truffet i en kontraherende stat, gældende ved en ret i en anden kontraherende stat, kan denne udsætte sagen, såfremt afgørelsen er blevet anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse.

Afdeling 2

Fuldbyrdelse

Artikel 31

De i en kontraherende stat trufne retsafgørelser, som er eksekutive i den pågældende stat, kan fuldbyrdes i en anden kontraherende stat, når de på begæring af en berettiget part er forsynet med fuldbyrdelsespåtegning i sidstnævnte stat.

Artikel 32

Begæringen skal fremsættes:

- i Belgien, over for „tribunal de premiere instance” eller „rechtbank van eerste aanleg”;
- i Forbundsrepublikken Tyskland, over for formanden for et „Kammer des Landgerichts”;
- i Frankrig, over for præsidenten for „tribunal de grande instance”;
- i Italien, over for „corte d'appello”;
- i Luxembourg, over for præsidenten for „tribunal d'arrondissement”;
- i Nederlandene, over for præsidenten for „arrondissement-rechtbank”.

Rettens stedlige kompetence afgøres efter den parts bopæl, mod hvem fuldbyrdelsen begæres. Såfremt denne part ikke har bopæl

på den stats område, som begæringen rettes til, er stedet for fuldbyrdelsen afgørende for kompetencen.

Artikel 33

Fremgangsmåden ved fremsættelse af begæringen afgøres efter lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til.

Den, som fremsætter begæringen, skal vælge, en processuel bopæl i retskredsen for den ret, som begæringen er indgivet til. Såfremt lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til, ikke har regler om et sådant valg af bopæl, skal den, som fremsætter begæringen, udpege en procesfuldmægtig.

De dokumenter, som er nævnt i artikel 46 og 47, skal vedlægges begæringen.

Artikel 34

Den ret, som behandler begæringen, skal træffe sin afgørelse snarest muligt, uden at den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, på dette tidspunkt af sagens behandling kan fremsætte bemærkninger over for retten.

Begæringen kan kun afslås af en af de i artikel 27 og 28 anførte grunde.

Den udenlandske afgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 35

Justitssekretæren drager omsorg for, at den, der har fremsat begæringen, straks og på den måde, der er foreskrevet i lovgivningen i den stat, begæringen er rettet til, får underretning om den afgørelse, der er truffet vedrørende begæringen.

Artikel 36

Såfremt fuldbyrdelse tillades, kan den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, anfægte afgørelsen ved appel eller genoptagelse inden en måned efter, at afgørelsen er forkyndt.

Såfremt den pågældende part har bopæl i en anden kontraherende stat end den, hvor afgørelsen, der tillader fuldbyrdelse, er truffet, er fristen for appel eller genoptagelse to måneder og løber fra den dag, hvor afgørelsen er blevet forkyndt for ham personligt eller på hans bopæl. Denne frist kan ikke forlænges på grund af afstanden.

Artikel 37

Appel skal ske, og begæring om genoptagelse skal indgives i overensstemmelse med reglerne om kontradiktorisk procedure:

— i Belgien, til „tribunal de premiere instance” eller „rechtbank van eerste aanleg”;

— i Forbundsrepublikken Tyskland, til „Oberlandes-gericht”;

— i Frankrig, til „cour d'appel”;

— i Italien, til „corte d'appello”;

— i Luxembourg, til „Cour supérieure de Justice” som appellinstans i borgerlige sager;

— i Nederlandene, til „arrondissementsrechtbank”.

Afgørelsen i appel- eller genoptagelsessagen kan kun anfægtes ved en kassationsappel og i Forbundsrepublikken Tyskland ved en „Rechtsbeschwerde”.

Artikel 38

Den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen, kan efter begæring fra den part, som har indbragt sagen, udsætte sin afgørelse, såfremt den udenlandske afgørelse i domsstaten er anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse, eller såfremt fristen herfor endnu ikke er udløbet; i sidstnævnte tilfælde kan retten fastsætte en frist for iværksættelse af appel eller indgivelse af begæring om genoptagelse.

Den pågældende ret kan endvidere gøre fuldbyrdelsen betinget af, at der stilles en sikkerhed, som fastsættes af retten.

Artikel 39

Så længe den i artikel 36 fastsatte frist for appel eller genoptagelse ikke er udløbet, og så længe der ikke er truffet afgørelse i appel- eller genoptagelsessagen, kan der kun anvendes sikrende retsmidler vedrørende den parts formuegoder, mod hvem fuldbyrdelsen begæres.

Den afgørelse, der tillader fuldbyrdelse, giver også hjemmel til at anvende sådanne retsmidler.

Artikel 40

Såfremt begæringen afslås, kan ansøgeren appellere eller indgive begæring om genoptagelse:

— i Belgien, til „cour d'appel” eller „hof van beroep”;

— i Forbundsrepublikken Tyskland, til „Oberlandes-gericht“;

— i Frankrig, til „cour d'appel“;

— i Italien, til „corte d'appello“;

— i Luxembourg, til „Cour supérieure de Justice“ som appelin-
stans i borgerlige sager;

— i Nederlandene, til „gerechtshof“.

Den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, skal tilsiges til at give møde ved den ret, for hvilken appel- eller genoptagelses-
sagen er indbragt. Såfremt han ikke giver møde, finder bestem-
melserne i artikel 20, stk. 2 og 3, anvendelse, selv om den
pågældende part ikke har bopæl på en kontraherende stats
område.

Artikel 41

Den afgørelse, der træffes i den i artikel 40 nævnte appel- eller
genoptagelsessag, kan kun anfægtes ved en kassationsappel og i
Forbundsrepublikken Tyskland ved en „Rechtsbeschwerde“.

Artikel 42

Såfremt der ved den udenlandske afgørelse er taget stilling til
flere krav, og fuldbyrdelse ikke kan tillades for så vidt angår
dem alle, skal retten tillade fuldbyrdelse af et eller flere af dem.

Den, som fremsætter begæringen, kan begære delvis fuldbyr-
delse.

Artikel 43

Udenlandske retsafgørelser, hvorved der fastsættes en tvangs-
bøde, er kun eksigible i den stat, som begæringen rettes til,
såfremt bødens størrelse er endeligt fastsat af retterne i doms-
staten.

Artikel 44

Har den, som fremsætter begæringen, haft fri proces i den stat,
hvor afgørelsen er truffet, er han uden videre berettiget til fri
proces i forbindelse med den i artikel 32-35 omhandlede frem-
gangsmåde.

Artikel 45

Det kan ikke pålægges den part, som i en kontraherende stat
begærer fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden
kontraherende stat, at stille sikkerhed eller depositum af nogen
art med den begrundelse, at han er udlænding eller ikke har
bopæl eller ophold i det pågældende land.

Afdeling 3

Fælles bestemmelser

Artikel 46

Den part, der søger anerkendelse af en retsafgørelse eller
begærer fuldbyrdelse af en sådan, skal fremlægge:

1. en genpart af afgørelsen, der opfylder de nødvendige betin-
gelser med hensyn til godtgørelse af dens ægthed;
2. hvor det drejer sig om en udeblivelsesdom, det originale
dokument eller en bekræftet genpart, hvoraf det fremgår,
at det indledende processkrift i sagen er blevet forkyndt
for eller meddelt den udeblevne part.

Artikel 47

Den part, der begærer fuldbyrdelse, skal endvidere fremlægge:

1. et dokument, hvoraf det fremgår, at retsafgørelsen efter
domsstatens lovgivning er eksigibel og er forkyndt;
2. i givet fald et dokument, der godtgør, at der er meddelt
ansøgeren fri proces i domsstaten.

Artikel 48

Såfremt de i artikel 46, nr. 2, og artikel 47, nr. 2, nævnte
dokumenter ikke fremlægges, kan retten fastsætte en frist for
deres tilvejebringelse eller anerkende tilsvarende dokumenter
eller, såfremt den anser sagen for tilstrækkeligt oplyst, fritage
for kravet om en sådan fremlæggelse.

Såfremt retten kræver det, skal der foretages en oversættelse af
dokumenterne; oversættelsen skal bekræftes af en person, der er
bemyndiget hertil i en af de kontraherende stater.

Artikel 49

Der kræves ingen legalisering eller opfyldelse af tilsvarende
formalitet med hensyn til de i artikel 46, 47 og artikel 48,
andet afsnit, nævnte dokumenter eller eventuelle procesfuldmag-
ter.

AFSNIT IV

OFFICIELT BEKRÆFTEDE DOKUMENTER OG RETSFORLIG

Artikel 50

Officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt og eksigible
i en kontraherende stat, skal efter begæring forsynes med

fuldbyrdespåtegning i en anden kontraherende stat i overensstemmelse med den i artikel 31 og følgende fastsatte fremgangsmåde. Begæringen kan kun afslås, såfremt en fuldbyrdelse af det officielt bekræftede dokument vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som begæringen rettes til.

Det fremlagte dokument skal med hensyn til godtgørelse af dets ægthed opfylde de betingelser, der stilles i den stat, hvor dokumentet er udstedt.

Bestemmelserne i afsnit III, afdeling 3, finder anvendelse i givet fald.

Artikel 51

Forlig, der er indgået for retten under en retssag, og som er eksigible i den stat, hvor de er indgået, kan fuldbyrdes i den stat, som begæringen rettes til, på samme betingelser som officielt bekræftede dokumenter.

AFSNIT V

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 52

Ved afgørelsen af, om en part har en bopæl i den kontraherende stat, for hvis domstole sagen er indbragt, skal retten anvende denne stats interne lovgivning.

Har en part ikke bopæl i den stat, ved hvis retter sagen er anlagt, skal retten ved afgørelsen af, om parten har bopæl i en anden kontraherende stat, anvende sidstnævnte stats lovgivning.

Såfremt en parts bopæl efter lovgivningen i det land, hvor han er statsborger, afhænger af en anden persons bopæl eller en myndigheds hjemsted, skal denne stats lovgivning dog anvendes ved afgørelsen af, hvor parten har bopæl.

Artikel 53

Selskabers og juridiske personers hjemsted skal ved anvendelsen af denne konvention ligestilles med fysiske personers bopæl. Ved afgørelsen af, hvor dette hjemsted er beliggende, skal retten dog anvende de internationale privatretlige regler, som gælder for den.

AFSNIT VI

OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 54

Bestemmelserne i denne konvention finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt efter konventionens ikrafttræden.

Retsafgørelser, som er truffet efter denne konventions ikrafttrædelsesdato i sager, der er anlagt før dette tidspunkt, skal dog

anerkendes og fuldbyrdes efter bestemmelserne i afsnit III, såfremt de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i afsnit II eller i en konvention, der, da sagen blev anlagt, var gældende mellem domsstaten og den stat, som begæringen er rettet til.

AFSNIT VII

FORHOLDET TIL ANDRE KONVENTIONER

Artikel 55

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 54, stk. 2, og artikel 56 træder denne konvention, for så vidt angår de stater, der er parter i den, i stedet for følgende konventioner, der er indgået mellem to eller flere af disse stater:

— konventionen mellem Belgien og Frankrig om retternes kompetence samt gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Paris den 8. juli 1899;

— konventionen mellem Belgien og Nederlandene om retternes stedlige kompetence, om konkurs samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bruxelles den 28. marts 1925;

— konventionen mellem Frankrig og Italien om fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 3. juni 1930;

— konventionen mellem Tyskland og Italien om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 9. marts 1936;

— konventionen mellem Forbundsrepublikken Tyskland og kongeriget Belgien om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse i civile og kommercielle sager af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bonn den 30. juni 1958;

— konventionen mellem kongeriget Nederlandene og Den italienske Republik om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 17. april 1959;

— konventionen mellem kongeriget Belgien og Den italienske Republik om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser

og andre eksigible dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 6. april 1962;

- konventionen mellem kongeriget Nederlandene og Forbundsrepublikken Tyskland om gensidig i anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og andre eksigible dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Haag den 30. august 1962,

og for så vidt den er i kraft:

- traktaten mellem Belgien, Nederlandene og Luxembourg om retternes kompetence, om konkurs samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bruxelles den 24. november 1961.

Artikel 56

Den traktat og de konventioner, der er nævnt i artikel 55, bevarer deres gyldighed på de sagsområder, hvor denne konvention ikke finder anvendelse.

De bevarer ligeledes deres gyldighed for så vidt angår retsafgørelser, der er truffet, og officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt før denne konventions ikrafttræden.

Artikel 57

Denne konvention berører ikke konventioner, som de kontraherende stater har tiltrådt eller vil tiltræde, og som på særlige områder fastsætter regler for retternes kompetence samt for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser.

Artikel 58

Bestemmelserne i denne konvention berører ikke rettigheder, der er indrømmet schweiziske statsborgere ved den mellem Frankrig og Det schweiziske Edsforbund den 15. juli 1869 indgåede konvention om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af domme i borgerlige sager.

Artikel 59

Denne konvention er ikke til hinder for, at en kontraherende stat inden for rammerne af en konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af domme over for en tredjestat forpligter sig til ikke at anerkende en retsafgørelse, som i en anden kontraherende stat er truffet mod en sagsøgt, der har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted på denne tredjestats område, såfremt

afgørelsen i et af de i artikel 4 nævnte tilfælde kun har kunnet støttes på en af de kompetenceregler, som er nævnt i artikel 3, andet afsnit.

AFSNIT VIII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 60

Denne konvention gælder for de kontraherende staters europæiske områder, for de franske oversøiske departementer og for de franske oversøiske territorier.

Kongeriget Nederlandene kan i forbindelse med undertegnelsen eller ratifikationen af denne konvention eller på ethvert senere tidspunkt ved en meddelelse til generalsekretæren for Rådet for De europæiske Fællesskaber erklære, at denne konvention skal gælde for Surinam og De nederlandske Antiller. Såfremt der ikke afgives en sådan erklæring med hensyn til De nederlandske Antiller, anses retssager, der verserer inden for kongerigets europæiske område som følge af en kassationsappel vedrørende afgørelser truffet af retterne på De nederlandske Antiller, som sager, der verserer for disse retter.

Artikel 61

Denne konvention skal ratificeres af signatarstaterne. Ratifikationsdokumenterne skal deponeres hos generalsekretæren for Rådet for De europæiske Fællesskaber.

Artikel 62

Denne konvention træder i kraft den første dag i den tredje måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsdokument.

Artikel 63

De kontraherende stater anerkender, at enhver stat, som bliver medlem af Det europæiske økonomiske Fællesskab, skal erklære sig indforstået med, at denne konvention anvendes som grundlag for de forhandlinger, der er nødvendige for, mellem de kontraherende stater og den pågældende stat, at sikre gennemførelsen af artikel 220, sidste stykke, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab.

De nødvendige tilpasninger kan fastsættes i en særlig konvention mellem de kontraherende stater på den ene side og den pågældende stat på den anden side.

Artikel 64

Generalsekretæren for Rådet for De europæiske Fællesskaber giver signatarstaterne meddelelse om:

- a) deponeringen af ethvert ratifikationsdokument;
- b) datoen for denne konventions ikrafttræden;
- c) erklæringer modtaget i henhold til artikel 60, andet afsnit;
- d) erklæringer modtaget i henhold til artikel IV i protokollen;
- e) meddelelser i henhold til artikel VI i protokollen.

Artikel 65

Den protokol, der efter fælles aftale mellem de kontraherende stater er knyttet som bilag til denne konvention, udgør en integrerende del af konventionen.

Artikel 66

Denne konvention er indgået for ubegrænset tid.

Artikel 67

Enhver kontraherende stat kan fremsætte anmodning om ændring af denne konvention. I så fald indkalder formanden for Rådet for De europæiske Fællesskaber til en konference med henblik på ændring af konventionen.

Artikel 68

Denne konvention, udfærdiget i ét eksemplar på fransk, italiensk, nederlandsk og tysk, hvilke fire tekster har samme gyldighed, deponeres i arkiverne i sekretariat for Rådet for De europæiske Fællesskabet. Generalsekretæren fremsender en bekræftet genpart til hver af signatarstaternes regeringer.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne konvention.

Udfærdiget i Bruxelles, den syvogtyvende september nitten hundrede og otteogtres.

For Hans Majestæt belgiernes konge,

Pierre HARMEL

For præsidenten for Forbundsrepublikken Tyskland,

Willy BRANDT

For præsidenten for Den franske Republik,

Michel DEBRÉ

For præsidenten for Den italienske Republik,

Giuseppe MEDICI

For Hans kongelige Højhed storhertugen af Luxembourg,

Pierre GRÉGOIRE

For Hendes Majestæt dronningen af Nederlandene,

J.M.A.H. LUNS

PROTOKOL

De høje kontraherende parter er blevet enige om følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til konventionen:

Artikel I

Enhver person, der har bopæl i Luxembourg, og som i henhold til artikel 5, nr. 1, sagsøges ved en ret i en anden kontraherende stat, kan gøre indsigelse mod den pågældende rets kompetence. Såfremt sagsøgte ikke giver måde, skal denne ret på embeds vegne erklære sig for inkompetent.

Enhver aftale om kompetence som nævnt i artikel 17 får kun gyldighed for en person, der har bopæl i Luxembourg, såfremt den pågældende udtrykkeligt og specielt har accepteret aftalen.

Artikel II

Med forbehold af mere gunstige nationale bestemmelser kan personer, der har bopæl i en kontraherende stat, og mod hvem der indledes retsforfølgning for en uagtsom lovovertrædelse ved retter kompetente i straffesager i en anden kontraherende stat, hvor de pågældende ikke er statsborgere, selv når de ikke personligt giver møde, til deres forsvar vælge personer, der er bemyndiget hertil.

Den ret, der behandler sagen, kan dog bestemme, at den pågældende skal give møde personligt; såfremt dette ikke sker, skal den afgørelse, der er truffet med hensyn til et borgerligt krav, uden at den pågældende har haft mulighed for at varetage sine interesser under sagen, ikke anerkendes eller fuldbyrdes i de øvrige kontraherende stater.

Artikel III

Ingen form for skat, afgift eller gebyr, som beregnes i forhold til sagens værdi, må i forbindelse med behandlingen af en begæring om fuldbyrdelsespåtegning opkræves i den stat, som begæringen rettes til.

Artikel IV

De inden- og udenretslige dokumenter, der udfærdiges inden for en kontraherende stats område, og som skal meddeles eller forkyndes for personer, der befinder sig inden for en anden

kontraherende stats område, skal fremsendes i overensstemmelse med de fremgangsmåder, der er fastsat ved konventioner eller aftaler indgået mellem de kontraherende stater.

Medmindre modtagerstaten ved en erklæring rettet til generalsekretæren for Rådet for De europæiske Fællesskaber modsætter sig dette, kan de pågældende dokumenter ligeledes fremsendes direkte af vedkommende offentligt godkendte personer i den stat, hvor dokumenterne er udfærdiget, til vedkommende offentligt godkendte personer i den stat, på hvis område dokumentets adressat befinder sig. I dette tilfælde fremsender vedkommende offentligt godkendte person i domsstaten en genpart af dokumentet til vedkommende offentligt godkendte person i den stat, begæringen rettes til, når den pågældende er kompetent til at aflevere det til adressaten. Denne aflevering sker efter de regler, der er foreskrevet i lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til. Afleveringen bekræftes ved en attestation, som sendes direkte til vedkommende offentligt godkendte person i den stat, hvor dokumentet er udfærdiget.

Artikel V

Den i artikel 6, nr. 2, og artikel 10 fastsatte kompetence i sager om opfyldelse af en forpligtelse eller ved intervention kan ikke gøres gældende i Forbundsrepublikken Tyskland. I denne stat kan enhver, der har bopæl inden for en anden kontraherende stats område, inddrages i sagen i henhold til civilproceslovens artikel 68, 72, 73 og 74 vedrørende procesunderretning.

De retsafgørelser, der træffes i de øvrige kontraherende stater i medfør af artikel 6, nr. 2, og artikel 10, skal anerkendes og fuldbyrdes i Forbundsrepublikken Tyskland i overensstemmelse med afsnit III. De retsvirkningen, som domme, afsagt i Forbundsrepublikken Tyskland, har over for tredjemand i henhold til artikel 68, 72, 73 og 74 i civilprocesloven, skal ligeledes anerkendes i de andre kontraherende stater.

Artikel VI

De kontraherende stater skal meddele generalsekretæren for Rådet for De europæiske Fællesskaber teksterne til lovbestemmelser, som medfører ændringer enten med hensyn til de bestemmelser i deres lovgivning, der er nævnt i konventionen, eller med hensyn til de retter, der er anført i afsnit III, afdeling 2, i konventionen.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne protokol.

Udfærdiget i Bruxelles, den syvogtyvende september nitten hundrede og otteogtres.

For Hans Majestæt belgiernes konge,

Pierre HARMEL

For præsidenten for Forbundsrepublikken Tyskland,

Willy BRANDT

For præsidenten for Den franske Republik,

Michel DEBRÉ

For præsidenten for Den italienske Republik,

Giuseppe MEDICI

For Hans kongelige Højhed storhertugen af Luxembourg,

Pierre GRÉGOIRE

For Hendes Majestæt dronningen af Nederlandene,

J.M.A.H. LUNS

FÆLLESERKLÆRING

Regeringerne for kongeriget Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland, Den franske Republik, Den italienske Republik, storhertugdømmet Luxembourg og kongeriget Nederlandene —

som på tidspunktet for undertegnelsen af konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager,

ønsker at sikre en så effektiv gennemførelse som muligt af konventionens bestemmelser,

tilstræber at undgå, at forskellige fortolkninger af konventionens bestemmelser skal skade dens enhedskarakter, og

erkender, at der eventuelt kan opstå positive eller negative kompetencekonflikter ved konventionens anvendelse —

erklærer sig rede til:

1. at undersøge disse spørgsmål, og i særdeleshed at undersøge muligheden for at tillægge De europæiske Fællesskabers Domstol kompetence på visse områder, og i påkommende tilfælde indlede forhandlinger om en aftale med henblik herpå,
2. at etablere kontakter med regelmæssige mellemrum mellem deres repræsentanter.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne fælles erklæring.

Udfærdiget i Bruxelles, den syvogtyvende september nitten hundrede og otteogtres.

Pierre HARMEL

Willy BRANDT

Michel DEBRÉ

Giuseppe MEDICI

Pierre GRÉGOIRE

J.M.A.H. LUNS

PROTOKOL**vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB HAR —

under henvisning til den erklæring, der er knyttet som bilag til konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Bruxelles den 27. september 1968 —

vedtaget at afslutte en protokol, ved hvilken der tillægges De europæiske Fællesskabers Domstol kompetence til at fortolke den nævnte konvention, og har med dette mål for øje udpeget som befuldmægtigede:

HÅNS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE:

Alfons VRANCKX,

justitsminister;

PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND:

Gerhard JAHN,

forbundsjustitsminister;

PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSKE REPUBLIK:

René PLEVEN,

seglbevarer,

justitsminister;

PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK:

Erminio PENNACCHINI,

understatssekretær i justitsministeriet;

HANS KONGELIGE HØJHED STORHERTUGEN AF LUXEMBOURG:

Eugène SCHAUS,

justitsminister,

viceministerpræsident;

HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE:

C.H.F. POLAK,

justitsminister;

SOM, FORSAMLET I RÅDET, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

Artikel 1

De europæiske Fællesskabers Domstol har kompetence til at træffe afgørelse med hensyn til fortolkningen af konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, og af den til denne konvention som bilag knyttede protokol, undertegnet i Bruxelles den 27. september 1968, samt af nærværende protokol.

Artikel 2

Følgende retter kan anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende et fortolkningsspørgsmål:

1. i Belgien: la Cour de Cassation — het Hof van Cassatie og le Conseil d'État — de Raad van State,

i Forbundsrepublikken Tyskland: die obersten Gerichtshöfe des Bundes,

i Frankrig: la Cour de Cassation og le Conseil d'État,

i Italien: la Corte Suprema di Cassazione,

i Luxembourg: la Cour supérieure de Justice i dens egenskab af kassationsret,

i Nederlandene: de Hoge Raad;

2. retterne i de kontraherende stater, såfremt de træffer afgørelse som appelinstans;
3. i de i konventionens artikel 37 anførte tilfælde, de i samme artikel nævnte retter.

Artikel 3

(1) Såfremt et spørgsmål vedrørende fortolkningen af konventionen og de øvrige i artikel 1 nævnte tekster rejses under en retssag ved en i artikel 2, nr. 1, anført ret, skal denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, for at den kan afsige dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

(2) Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en i artikel 2, nr. 2 og 3, anført ret, kan denne ret på de i stk. 1 fastsatte betingelser anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

Artikel 4

(1) Den kompetente myndighed i en kontraherende stat kan anmode Domstolen om at udtale sig om et spørgsmål vedrørende fortolkningen af konventionen og de øvrige i artikel 1 nævnte tekster, såfremt afgørelser truffet af retter

i denne stat er i modstrid med den fortolkning, der er anlagt af Domstolen eller kommet til udtryk i en afgørelse truffet af en i artikel 2, nr. 1 og 2, nævnt ret i en anden kontraherende stat. Bestemmelserne i dette stykke gælder kun for retskraftige afgørelser.

(2) Den fortolkning, som anlægges af Domstolen i anledning af en sådan anmodning, er uden virkning for de afgørelser, der har givet anledning til anmodningen om en fortolkning,

(3) Det offentlige øverste repræsentant ved kassationsretterne i de kontraherende stater eller enhver anden myndighed udpeget af en kontraherende stat har kompetence til at anmode Domstolen om en fortolkning i henhold til stk. 1.

(4) Justitssekretæren ved Domstolen giver meddelelse om anmodningen til de kontraherende stater, samt til Kommissionen og Rådet for De europæiske Fællesskaber, som inden to måneder fra denne meddelelse kan indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen.

(5) Den i nærværende artikel fastlagte fremgangsmåde giver ikke anledning til hverken opkrævning eller godtgørelse af gebyrer og sagsomkostninger.

Artikel 5

(1) Medmindre andet er bestemt i denne protokol, finder de bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab og i den dertil knyttede protokol vedrørende statuten for Domstolen, der gælder ved Domstolens afgørelse af præjudicielle spørgsmål, tilsvarende anvendelse på fremgangsmåden ved fortolkning af konventionen og de øvrige i artikel 1 nævnte tekster.

(2) Domstolens procesreglement tilpasses og suppleres om nødvendigt i henhold til artikel 188 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab.

Artikel 6

Denne protokol gælder for de kontraherende staters europæiske områder, for de franske oversøiske departementer og for de franske oversøiske territorier.

Kongeriget Nederlandene kan i forbindelse med undertegnelsen eller ratifikationen af denne protokol eller på ethvert senere tidspunkt ved en meddelelse til generalsekretæren for Rådet for De europæiske Fællesskaber erklære, at denne protokol skal gælde for Surinam og De nederlandske Antiller.

Artikel 7

Denne protokol skal ratificeres af signatarstaterne. Ratifikationsdokumenterne skal deponeres hos generalsekretæren for Rådet for De europæiske Fællesskaber.

Artikel 8

Denne protokol træder i kraft den første dag i den tredje måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsdokument. Den træder dog tidligst i kraft samtidig med konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager.

Artikel 9

De kontraherende stater anerkender, at enhver stat, som bliver medlem af Det europæiske økonomiske Fællesskab, og på hvilken artikel 63 i konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelsen af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, finder anvendelse, skal godkende bestemmelserne i denne protokol, med forbehold af de nødvendige tilpasninger.

Artikel 10

Generalsekretæren for Rådet for De europæiske Fællesskaber giver signatarstaterne meddelelse om:

- a) deponeringen af ethvert ratifikationsdokument;
- b) datoen for denne protokols ikrafttræden;

c) erklæringer modtaget i henhold til artikel 4, stk. 3;

d) erklæringer modtaget i henhold til artikel 6, stk. 2.

Artikel 11

De kontraherende stater skal meddele generalsekretæren for Rådet for De europæiske Fællesskaber teksterne til lovbestemmelser, som medfører en ændring i listen over de i artikel 2, nr. 1, nævnte retter.

Artikel 12

Denne protokol er indgået for ubegrænset tid.

Artikel 13

Enhver kontraherende stat kan fremsætte anmodning om ændring af denne protokol. I så fald indkalder formanden for Rådet for De europæiske Fællesskaber til en konference med henblik på ændring af protokollen.

Artikel 14

Denne protokol, udfærdiget i ét eksemplar på fransk, italiensk, nederlandsk og tysk, hvilke fire tekster har samme gyldighed, deponeres i arkiverne i sekretariatet for Rådet for De europæiske Fællesskaber. Generalsekretæren fremsender en bekræftet genpart til hver af signatarstaternes regeringer.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne protokol.

Udfærdiget i Luxembourg, den tredje juni nitten hundrede og enoghalvfjerds.

For Hans Majestæt belgiernes konge,

Alfons VRANCKX

For præsidenten for Forbundsrepublikken Tyskland,

Gerhard JAHN

For præsidenten for Den franske Republik,

René PLEVEN

For præsidenten for Den italienske Republik,

Erminio PENNACCHINI

For Hans kongelige Højhed storhertugen af Luxembourg,

Eugène SCHAUSS

For Hendes Majestæt dronningen af Nederlandene,

C.H.F. POLAK

FÆLLESERKLÆRING

Regeringerne for kongeriget Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland, Den franske Republik, Den italienske Republik, storhertugdømmet Luxembourg og kongeriget Nederlandene —

som på tidspunktet for undertegnelsen af protokollen vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager,

ønsker at sikre en så effektiv og ensartet gennemførelse som muligt af protokollens bestemmelser —

erklærer sig rede til i samarbejde med Domstolen at foranstalte en udveksling af oplysninger vedrørende de afgørelser, der af de retter, som er anført i artikel 2, nr. 1, i nævnte protokol, træffes ved anvendelse af konventionen og protokollen af 27. september 1968.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne fælleserklæring.

Udfærdiget i Luxembourg, den tredje juni nitten hundrede og enoghalvfjerds.

For Hans Majestæt belgiernes konge,

Alfons VRANCKX

For præsidenten for Forbundsrepublikken Tyskland,

Gerhard JAHN

For præsidenten for Den franske Republik,

René PLEVEN

For præsidenten for Den italienske Republik,

Erminio PENNACCHINI

For Hans kongelige Højhed storhertugen af Luxembourg,

Eugène SCHAUS

For Hendes Majestæt dronningen af Nederlandene,

C.H.F. POLAK

CONVENTION
on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters

PREAMBLE

THE HIGH CONTRACTING PARTIES TO THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY,

Desiring to implement the provisions of Article 220 of that Treaty by virtue of which they undertook to secure the simplification of formalities governing the reciprocal recognition and enforcement of judgments of courts or tribunals,

Anxious to strengthen in the Community the legal protection of persons therein established,

Considering that it is necessary for this purpose to determine the international jurisdiction of their courts, to facilitate recognition and to introduce an expeditious procedure for securing the enforcement of judgments, authentic instruments and court settlements, Have decided to conclude this Convention and to this end have designated as their Plenipotentiaries:

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS:

Mr Pierre HARMEL,

Minister for Foreign Affairs;

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY:

Mr Willy BRANDT,

Vice-Chancellor, Minister for Foreign Affairs;

THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC:

Mr Michel DEBRÉ,

Minister for Foreign Affairs;

THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC:

Mr Giuseppe MEDICI,

Minister for Foreign Affairs;

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG:

Mr Pierre GRÉGOIRE

Minister for Foreign Affairs;

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS:

Mr J.M.A.H. LUNS,

Minister for Foreign Affairs;

WHO, meeting within the Council, having exchanged their Full Powers, found in good and due form,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

TITLE I

Article 3

SCOPE

Persons domiciled in a Contracting State may be sued in the courts of another Contracting State only by virtue of the rules set out in Sections 2 to 6 of this Title.

Article 1

This Convention shall apply in civil and commercial matters whatever the nature of the court or tribunal.

In particular the following provisions shall not be applicable as against them:

The Convention shall not apply to:

1. the status or legal capacity of natural persons, rights in property arising out of a matrimonial relationship, wills and succession;
2. bankruptcy, proceedings relating to the winding-up of insolvent companies or other legal persons, judicial arrangements, compositions and analogous proceedings;
3. social security;
4. arbitration.

— in Belgium: Article 15 of the civil code (*Code civil*), or the provisions of Articles 52, 52 *bis* and 53 of the law of 25 March 1976 on jurisdiction (*loi sur la compétence*);

— in the Federal Republic of Germany: Article 23 of the code of civil procedure (*Zivilprozeßordnung*);

— in France: Articles 14 and 15 of the civil code (*Code civil*);

— in Italy: Article 2 and Article 4, Nos 1 and 2, of the code of civil procedure (*Codice di procedura civile*);

— in Luxembourg: Articles 14 and 15 of the civil code (*Code civil*);

— in the Netherlands: Articles 126 (3) and 127 of the code of civil procedure (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*).

Article 4

TITLE II

JURISDICTION

If the defendant is not domiciled in a Contracting State, the jurisdiction of the courts of each Contracting State shall, subject to the provisions of Article 16, be determined by the law of that State.

Section 1

As against such a defendant, any person domiciled in a Contracting State may, whatever his nationality, avail himself in that State of the rules of jurisdiction there in force, and in particular those specified in the second paragraph of Article 3, in the same way as the nationals of that State.

General provisions

Article 2

Section 2

Subject to the provisions of this Convention, persons domiciled in a Contracting State shall, whatever their nationality, be sued in the courts of that State.

Special jurisdiction

Article 5

Persons who are not nationals of the State in which they are domiciled shall be governed by the rules of jurisdiction applicable to nationals of that State.

A person domiciled in a Contracting State may, in another Contracting State, be sued:

1. in matters relating to a contract, in the courts for the place of performance of the obligation in question;
2. in matters relating to maintenance, in the courts for the place where the maintenance creditor is domiciled or habitually resident;
3. in matters relating to tort, delict or quasi-delict, in the courts for the place where the harmful event occurred;
4. as regards a civil claim for damages or restitution which is based on an act giving rise to criminal proceedings, in the court seised of those proceedings, to the extent that that court has jurisdiction under its own law to entertain civil proceedings;
5. as regards a dispute arising out of the operations of a branch, agency or other establishment, in the courts for the place in which the branch, agency or other establishment is situated.

Article 6

A person domiciled in a Contracting State may also be sued:

1. where he is one of a number of defendants, in the courts for the place where any one of them is domiciled;
2. as a third party in an action on a warranty or guarantee or in any other third party proceedings, in the court seised of the original proceedings, unless these were instituted solely with the object of removing him from the jurisdiction of the court which would be competent in his case;
3. on a counterclaim arising from the same contract or facts on which the original claim was based, in the court in which the original claim is pending.

Section 3

Jurisdiction in matters relating to insurance

Article 7

In matters relating to insurance, jurisdiction shall be determined by this Section, without prejudice to the provisions of Articles 4 and 5 (5).

Article 8

An insurer domiciled in a Contracting State may be sued, either in the courts of that State, or in another Contracting State in the courts for the place where the policy-holder is domiciled, or, if two or more insurers are the defendants, in the courts of the Contracting State where any one of them is domiciled.

An insurer may also, if there is provision for such jurisdiction in the law of the court seised of the matter, be sued in a Contracting State other than that of his domicile in the courts for the place where the agent who acted as intermediary in the making of the contract of insurance has his domicile, provided that this domicile is mentioned in the insurance policy or proposal.

An insurer who is not domiciled in a Contracting State but has a branch or an agency in one of the Contracting States shall, in disputes arising out of the operations of the branch or agency, be deemed to be domiciled in that State.

Article 9

In respect of liability insurance or insurance of immovable property, the insurer may in addition be sued in the courts for the place where the harmful event occurred. The same applies if movable and immovable property are covered by the same insurance policy and both are adversely affected by the same contingency.

Article 10

In respect of liability insurance, the insurer may also, if the law of the court permits it, be joined in proceedings which the injured party has brought against the insured.

The provisions of Articles 7, 8 and 9 shall apply to actions brought by the injured party directly against the insurer, where such direct actions are permitted.

If the law governing such direct actions provides that the policy-holder or the insured may be joined as a party to the action, the same court shall have jurisdiction over them.

Article 11

Without prejudice to the provisions of the third paragraph of Article 10, an insurer may bring proceedings only in the courts of the Contracting State in which the defendant is domiciled, irrespective of whether he is the policy-holder, the insured or a beneficiary.

The provisions of this Section shall not affect the right to bring a counterclaim in the court in which, in accordance with this Section, the original claim is pending.

Article 12

The provisions of this Section may be departed from only by an agreement:

1. which is entered into after the dispute has arisen or

2. which allows the policy-holder, the insured or a beneficiary to bring proceedings in courts other than those indicated in this Section or

Section 5

Exclusive jurisdiction

Article 16

The following courts shall have exclusive jurisdiction, regardless of domicile:

1. in proceedings which have as their object rights *in rem* in, or tenancies of, immovable property, the courts of the Contracting State in which the property is situated;
2. in proceedings which have as their object the validity of the constitution, the nullity or the dissolution of companies or other legal persons or associations of natural or legal persons, or the decisions of their organs, the courts of the Contracting State in which the company, legal person or association has its seat;
3. in proceedings which have as their object the validity of entries in public registers, the courts of the Contracting State in which the register is kept;
4. in proceedings concerned with the registration or validity of patents, trade marks, designs, or other similar rights required to be deposited or registered, the courts of the Contracting State in which the deposit or registration has been applied for, has taken place or is under the terms of an international convention deemed to have taken place;
5. in proceedings concerned with the enforcement of judgments, the courts of the Contracting State in which the judgment has been or is to be enforced.

Section 6

Prorogation of jurisdiction

Article 17

If the Parties, one or more of whom is domiciled in a Contracting State, have, by agreement in writing or by an oral agreement evidenced in writing, agreed that a court or the courts of a Contracting State are to have jurisdiction to settle any disputes which have arisen or which may arise in connection with a particular legal relationship, that court or those courts shall have exclusive jurisdiction.

Agreements conferring jurisdiction shall have no legal force if they are contrary to the provisions of Article 12 or 15, or if the courts whose jurisdiction they purport to exclude have exclusive jurisdiction by virtue of Article 16.

Section 4

Jurisdiction in matters relating to instalment sales and loans

Article 13

In matters relating to the sale of goods on instalment credit terms, or to loans expressly made to finance the sale of goods and repayable by instalments, jurisdiction shall be determined by this Section, without prejudice to the provisions of Articles 4 and 5 (5).

Article 14

A seller or lender who is domiciled in a Contracting State may be sued either in the court of that State or in the courts of the Contracting State in which the buyer or borrower is domiciled.

Proceedings may be brought by a seller against a buyer or by a lender against a borrower only in the courts of the State in which the defendant is domiciled.

These provisions shall not affect the right to bring a counterclaim in the court in which, in accordance with this Section, the original claim is pending.

Article 15

The provisions of this Section may be departed from only by an agreement:

1. which is entered into after the dispute has arisen or
2. which allows the buyer or the borrower to bring proceedings in courts other than those indicated in this Section or
3. which is concluded between a buyer and a seller, or between a borrower and a lender, both of whom are domiciled or habitually resident in the same Contracting State, and which confers jurisdiction on the courts of that State, provided that such an agreement is not contrary to the law of that State.

If the agreement conferring jurisdiction was concluded for the benefit of only one of the parties, that party shall retain the right to bring proceedings in any other court which has jurisdiction by virtue of this Convention.

Article 18

Apart from jurisdiction derived from other provisions of this Convention, a court of a Contracting State before whom a defendant enters an appearance shall have jurisdiction. This rule shall not apply where appearance was entered solely to contest the jurisdiction, or where another court has exclusive jurisdiction by virtue of Article 16.

Section 7

Examination as to jurisdiction and admissibility

Article 19

Where a court of a Contracting State is seised of a claim which is principally concerned with a matter over which the courts of another Contracting State have exclusive jurisdiction by virtue of Article 16, it shall declare of its own motion that it has no jurisdiction.

Article 20

Where a defendant domiciled in one Contracting State is sued in a court of another Contracting State and does not enter an appearance, the court shall declare of its own motion that it has no jurisdiction unless its jurisdiction is derived from the provisions of this Convention.

The court shall stay the proceedings so long as it is not shown that the defendant has been able to receive the document instituting the proceedings in sufficient time to enable him to arrange for his defence, or that all necessary steps have been taken to this end.

The provisions of the foregoing paragraph shall be replaced by those of Article 15 of the Hague Convention of 15 November 1965 on the service abroad of judicial and extrajudicial documents in civil or commercial matters, if the document instituting the proceedings or notice thereof had to be transmitted abroad in accordance with that Convention.

Section 8

Lis Pendens — related actions

Article 21

Where proceedings involving the same cause of action and between the same parties are brought in the courts of different Contracting States, any court other than the court first seised shall of its own motion decline jurisdiction in favour of that court.

A court which would be required to decline jurisdiction may stay its proceedings if the jurisdiction of the other court is contested.

Article 22

Where related actions are brought in the courts of different Contracting States, any court other than the court first seised may, while the actions are pending at first instance, stay its proceedings.

A court other than the court first seised may also, on the application of one of the parties, decline jurisdiction if the law of that court permits the consolidation of related actions and the court first seised has jurisdiction over both actions.

For the purposes of this Article, actions are deemed to be related where they are so closely connected that it is expedient to hear and determine them together to avoid the risk of irreconcilable judgments resulting from separate proceedings.

Article 23

Where actions come within the exclusive jurisdiction of several courts, any court other than the court first seised shall decline jurisdiction in favour of that court.

Section 9

Provisional, including protective, measures

Article 24

Application may be made to the courts of a Contracting State for such provisional, including protective, measures as may be available under the law of that State, even if, under this Convention, the courts of another Contracting State have jurisdiction as to the substance of the matter.

TITLE III

RECOGNITION AND ENFORCEMENT

Article 25

For the purposes of this Convention, „judgment” means any judgment given by a court or tribunal of a Contracting State,

whatever the judgment may be called, including a decree, order, decision or writ of execution, as well as the determination of costs or expenses by an officer of the court.

Section 1

Recognition

Article 26

A judgment given in a Contracting State shall be recognized in the other Contracting States without any special procedure being required.

Any interested party who raises the recognition of a judgment as the principal issue in a dispute may, in accordance with the procedures provided for in Sections 2 and 3 of this Title, apply for a decision that the judgment be recognized.

If the outcome of proceedings in a court of a Contracting State depends on the determination of an incidental question of recognition that court shall have jurisdiction over that question.

Article 27

A judgment shall not be recognized:

1. if such recognition is contrary to public policy in the State in which recognition is sought;
2. where it was given in default of appearance, if the defendant was not duly served with the document which instituted the proceedings in sufficient time to enable him to arrange for his defence;
3. if the judgment is irreconcilable with a judgment given in a dispute between the same parties in the State in which recognition is sought;
4. if the court of the State in which the judgment was given, in order to arrive at its judgment, has decided a preliminary question concerning the status or legal capacity of natural persons, rights in property arising out of a matrimonial relationship, wills or succession in a way that conflicts with a rule of the private international law of the State in which the recognition is sought, unless the same result would have been reached by the application of the rules of private international law of that State.

Article 28

Moreover, a judgment shall not be recognized if it conflicts with the provisions of Section 3, 4 or 5 of Title II, or in a case provided for in Article 59.

In its examination of the grounds of jurisdiction referred to in the foregoing paragraph, the court or authority applied to shall be bound by the findings of fact on which the court of the State in which the judgment was given based its jurisdiction.

Subject to the provisions of the first paragraph, the jurisdiction of the court of the State in which the judgment was given may not be reviewed; the test of public policy referred to in Article 27 (1) may not be applied to the rules relating to jurisdiction.

Article 29

Under no circumstances may a foreign judgment be reviewed as to its substance.

Article 30

A court of a Contracting State in which recognition is sought of a judgment given in another Contracting State may stay the proceedings if an ordinary appeal against the judgment has been lodged.

Section 2

Enforcement

Article 31

A judgment given in a Contracting State and enforceable in that State shall be enforced in another Contracting State when, on the application of any interested party, the order for its enforcement has been issued there.

Article 32

The application shall be submitted:

- in Belgium, to the „tribunal de premiere instance” or „rechtbank van eerste aanleg”,
- in the Federal Republic of Germany, to the presiding judge of a chamber of the „Landgericht”,
- in France, to the presiding judge of the „tribunal de grande instance”,
- in Italy, to the „corte d'appello”,
- in Luxembourg, to the presiding judge of the „tribunal d'arrondissement”,
- in the Netherlands, to the presiding judge of the „arrondissementsrechtbank”.

The jurisdiction of local courts shall be determined by reference to the place of domicile of the party against whom enforcement

is sought. If he is not domiciled in the State in which enforcement is sought, it shall be determined by reference to the place of enforcement.

Article 33

The procedure for making the application shall be governed by the law of the State in which enforcement is sought.

The applicant must give an address for service of process within the area of jurisdiction of the court applied to. However, if the law of the State in which enforcement is sought does not provide for the furnishing of such an address, the applicant shall appoint a representative *ad litem*.

The documents referred to in Articles 46 and 47 shall be attached to the application.

Article 34

The court applied to shall give its decision without delay; the party against whom enforcement is sought shall not at this stage of the proceedings be entitled to make any submissions on the application.

The application may be refused only for one of the reasons specified in Articles 27 and 28.

Under no circumstances may the foreign judgment be reviewed as to its substance.

Article 35

The appropriate officer of the court shall without delay bring the decision given on the application to the notice of the applicant in accordance with the procedure laid down by the law of the State in which enforcement is sought.

Article 36

If enforcement is authorized, the party against whom enforcement is sought may appeal against the decision within one month of service thereof.

If that party is domiciled in a Contracting State other than that in which the decision authorizing enforcement was given, the time for appealing shall be two months and shall run from the date of service, either on him in person or at his residence. No extension of time may be granted on account of distance.

Article 37

An appeal against the decision authorizing enforcement shall be lodged in accordance with the rules governing procedure in contentious matters:

- in Belgium, with the „tribunal de premiere instance” or „rechtbank van eerste aanleg”,
- in the Federal Republic of Germany, with the „Oberlandesgericht”,
- in France, with the „cour d’appel”,
- in Italy, with the „corte d’appello”,
- in Luxembourg, with the „Cour supérieure de Justice” sitting as a court of civil appeal,
- in the Netherlands, with the „arrondissementsrechtbank”.

The judgment given on the appeal may be contested only by an appeal in cassation or, in the Federal Republic of Germany, by a „Rechtsbeschwerde”.

Article 38

The court with which the appeal under the first paragraph of Article 37 is lodged may, on the application of the appellant, stay the proceedings if an ordinary appeal has been lodged against the judgment in the State which that judgment was given or if the time for such an appeal has not yet expired; in the latter case, the court may specify the time within which such an appeal is to be lodged.

The court may also make enforcement conditional on the provision of such security as it shall determine.

Article 39

During the time specified for an appeal pursuant to Article 36 and until any such appeal has been determined, no measures of enforcement may be taken other than protective measures taken against the property of the party against whom enforcement is sought.

The decision authorizing enforcement shall carry with it the power to proceed to any such protective measures.

Article 40

If the application for enforcement is refused, the applicant may appeal:

- in Belgium, to the „Cour d’appel” or „hof van beroep”;

- in the Federal Republic of Germany, to the „Oberlandesgericht“;
- in France, to the „cour d'appel“;
- in Italy, to the „corte d'appello“;
- in Luxembourg, to the „Cour supérieure de Justice“ sitting as a court of civil appeal;
- in the Netherlands, to the „gerechtshof“.

The party against whom enforcement is sought shall be summoned to appear before the appellate court. If he fails to appear, the provisions of the second and third paragraphs of Article 20 shall apply even where he is not domiciled in any of the Contracting States.

Article 41

A judgment given on a appeal provided for in Article 40 may be contested only by an appeal in cassation or, in the Federal Republic of Germany, by a „Rechtsbeschwerde“.

Article 42

Where a foreign judgment has been given in respect of several matters and enforcement cannot be authorized for all of them, the court shall authorize enforcement for one or more of them.

An applicant may request partial enforcement of a judgment.

Article 43

A foreign judgment which orders a periodic payment by way of a penalty shall be enforceable in the State in which enforcement is sought only if the amount of the payment has been finally determined by the courts of the State in which the judgment was given.

Article 44

An applicant who has been granted legal aid in the State in which the judgment was given shall automatically also qualify for legal aid in the procedures provided for in Articles 32 to 35.

Article 45

No security, bond or deposit, however described, shall be required of a party who in one Contracting State applies for enforcement of a judgment given in another Contracting State on the ground that he is a foreign national or that he is not domiciled or resident in the State in which enforcement is sought.

Section 3

Common provisions

Article 46

A party seeking recognition or applying for enforcement of a judgment shall produce:

1. a copy of the judgment which satisfies the conditions necessary to establish its authenticity;
2. in the case of a judgment given in default, the original or a certified true copy of the document which establishes that the party in default was served with the document instituting the proceedings.

Article 47

A party applying for enforcement shall also produce:

1. documents which establish that, according to the law of the State in which it has been given, the judgment is enforceable and has been served;
2. where appropriate, a document showing that the applicant is in receipt of legal aid in the State in which the judgment was given.

Article 48

If the documents specified in Articles 46 (2) and 47 (2) are not produced, the court may specify a time for their production, accept equivalent documents or, if it considers that it has sufficient information before it, dispense with their production.

If the court so requires, a translation of the documents shall be produced; the translation shall be certified by a person qualified to do so in one of the Contracting States.

Article 49

No legalization or other similar formality shall be required in respect of the documents referred to in Article 46 or 47 or the second paragraph of Article 48, or in respect of a document appointing a representative *ad litem*.

TITLE IV

AUTHENTIC INSTRUMENTS AND COURT SETTLEMENTS

Article 50

A document which has been formally drawn up or registered as an authentic instrument and is enforceable in one Contracting

State shall, in another Contracting State, have an order for its enforcement issued there, on application made in accordance with the procedures provided for in Article 31 *et seq.* The application may be refused only if enforcement of the instrument is contrary to public policy in the State in which enforcement is sought.

The instrument produced must satisfy the conditions necessary to establish its authenticity in the State of origin.

The provisions of Section 3 of Title III shall apply as appropriate.

Article 51

A settlement which has been approved by a court in the course of proceedings and is enforceable in the State in which it was concluded shall be enforceable in the State in which enforcement is sought under the same conditions as authentic instruments.

TITLE V

GENERAL PROVISIONS

Article 52

In order to determine whether a party is domiciled in the Contracting State whose courts are seised of the matter, the court shall apply its internal law.

If a party is not domiciled in the State whose courts are seised of the matter, then, in order to determine whether the party is domiciled in another Contracting State, the court shall apply the law of that State.

The domicile of a party shall, however, be determined in accordance with his national law if, by that law, his domicile depends on that of another person or on the seat of an authority.

Article 53

For the purposes of this Convention, the seat of a company or other legal person or association of natural or legal persons shall be treated as its domicile. However, in order to determine that seat, the court shall apply its rules of private international law.

TITLE VI

TRANSITIONAL PROVISIONS

Article 54

The provisions of this Convention shall apply only to legal proceedings instituted and to documents formally drawn up or registered as authentic instruments after its entry into force.

However, judgments given after the date of entry into force of this Convention in proceedings instituted before that date shall be recognized and enforced in accordance with the provisions

of Title III if jurisdiction was founded upon rules which accorded with those provided for either in Title II of this Convention or in a convention concluded between the State of origin and the State addressed which was in force when the proceedings were instituted.

TITLE VII

RELATIONSHIP TO OTHER CONVENTIONS

Article 55

Subject to the provisions of the second paragraph of Article 54, and of Article 56, this Convention shall, for the States which are parties to it, supersede the following conventions concluded between two or more of them:

- the Convention between Belgium and France on jurisdiction and the validity and enforcement of judgments, arbitration awards and authentic instruments, signed at Paris on 8 July 1899,
- the Convention between Belgium and the Netherlands on jurisdiction, bankruptcy, and the validity and enforcement of judgments, arbitration awards and authentic instruments, signed at Brussels on 28 March 1925,
- the Convention between France and Italy on the enforcement of judgments in civil and commercial matters, signed at Rome on 3 June 1930,
- the Convention between Germany and Italy on the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters, signed at Rome on 9 March 1936,
- the Convention between the Federal Republic of Germany and the Kingdom of Belgium on the mutual recognition and enforcement of judgments, arbitration awards and authentic instruments in civil and commercial matters, signed at Bonn on 30 June 1958,
- the Convention between the Kingdom of the Netherlands and the Italian Republic on the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters, signed at Rome on 17 April 1959,
- the Convention between the Kingdom of Belgium and the Italian Republic on the recognition and enforcement of

judgments and other enforceable instruments in civil and commercial matters, signed at Rome on 6 April 1962,

- the Convention between the Kingdom of the Netherlands and the Federal Republic of Germany on the mutual recognition and enforcement of judgments and other enforceable instruments in civil and commercial matters, signed at The Hague on 30 August 1962,

and, in so far as it is in force:

- the Treaty between Belgium, the Netherlands and Luxembourg on jurisdiction, bankruptcy, and the validity and enforcement of judgments, arbitration awards and authentic instruments, signed at Brussels on 24 November 1961.

Article 56

The Treaty and the conventions referred to in Article 55 shall continue to have effect in relation to matters to which this Convention does not apply.

They shall continue to have effect in respect of judgments given and documents formally drawn up or registered as authentic instruments before the entry into force of this Convention.

Article 57

This Convention shall not affect any conventions to which the Contracting States are or will be parties and which, in relation to particular matters, govern jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments.

Article 58

This Convention shall not affect the rights granted to Swiss nationals by the Convention concluded on 15 June 1869 between France and the Swiss Confederation on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil matters.

Article 59

This Convention shall not prevent a Contracting State from assuming, in a convention on the recognition and enforcement of judgments, an obligation towards a third State not to recognize judgments given in other Contracting States against defendants domiciled or habitually resident in the third State where,

in cases provided for in Article 4, the judgment could only be founded on a ground of jurisdiction specified in the second paragraph of Article 3.

TITLE VIII

FINAL PROVISIONS

Article 60

This Convention shall apply to the European territories of the Contracting States, to the French overseas departments and to the French overseas territories.

The Kingdom of the Netherlands may declare at the time of signing or ratifying this Convention or at any later time, by notifying the Secretary-General of the Council of the European Communities, that this Convention shall be applicable to Surinam and the Netherlands Antilles. In the absence of such declaration with respect to the Netherlands Antilles, proceedings taking place in the European territory of the Kingdom as a result of an appeal in cassation from the judgment of a court in the Netherlands Antilles shall be deemed to be proceedings taking place in the latter court.

Article 61

This Convention shall be ratified by the signatory States. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Council of the European Communities.

Article 62

This Convention shall enter into force on the first day of the third month following the deposit of the instrument of ratification by the last signatory State to take this step.

Article 63

The Contracting States recognize that any State which becomes a member of the European Economic Community shall be required to accept this Convention as a basis for the negotiations between the Contracting States and that State necessary to ensure the implementation of the last paragraph of Article 220 of the Treaty establishing the European Economic Community.

The necessary adjustments may be the subject of a special convention between the Contracting States of the one part and the new Member State of the other part.

Article 64

The Secretary-General of the Council of the European Communities shall notify the signatory States of:

- (a) the deposit of each instrument of ratification;
- (b) the date of entry into force of this Convention;
- (c) any declaration received pursuant to the second paragraph of Article 60;
- (d) any declaration received pursuant to Article IV of the Protocol;
- (e) any communication made pursuant to Article VI of the Protocol.

Article 65

The Protocol annexed to this Convention by common accord of the Contracting States shall form an integral part thereof.

Article 66

This Convention is concluded for an unlimited period.

Article 67

Any Contracting State may request the revision of this Convention. In this event, a revision conference shall be convened by the President of the Council of the European Communities.

Article 68

This Convention, drawn up in a single original in the Dutch, French, German and Italian languages, all four texts being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Secretariat of the Council of the European Communities. The Secretary-General shall transmit a certified copy to the Government of each signatory State.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Convention.

Done at Brussels this twenty-seventh day of September in the year one thousand nine hundred and sixty-eight.

For His Majesty the King of the Belgians,

Pierre HARMEL

For the President of the Federal Republic of Germany,

Willy BRANDT

For the President of the French Republic,

Michel DEBRÉ

For the President of the Italian Republic,

Guiseppe MEDICI

For His Royal Highness the Grand Duke of Luxembourg,

Pierre GRÉGOIRE

For Her Majesty the Queen of the Netherlands,

J.M.A.H. LUNS

PROTOCOL

The High Contracting Parties have agreed upon the following provisions, which shall be annexed to the Convention:

Article I

Any person domiciled in Luxembourg who is sued in a court of another Contracting State pursuant to Article 5 (1) may refuse to submit to the jurisdiction of that court. If the defendant does not enter an appearance the court shall declare of its own motion that it has no jurisdiction.

An agreement conferring jurisdiction, within the meaning of Article 17, shall be valid with respect of a person domiciled in Luxembourg only if that person has expressly and specifically so agreed.

Article II

Without prejudice to any more favourable provisions of national laws, persons domiciled in a Contracting State who are being prosecuted in the criminal courts of another Contracting State of which they are not nationals for an offence which was not intentionally committed may be defended by persons qualified to do so, even if they do not appear in person.

However, the court seised of the matter may order appearance in person; in the case of failure to appear, a judgment given in the civil action without the person concerned having had the opportunity to arrange for his defence need not be recognized or enforced in the other Contracting States.

Article III

In proceedings for the issue of an order for enforcement, no charge, duty or fee calculated by reference to the value of the matter in issue may be levied in the State in which enforcement is sought.

Article IV

Judicial and extrajudicial documents drawn up in one Contracting State which have to be served on persons in another

Contracting State shall be transmitted in accordance with the procedures laid down in the conventions and agreements concluded between the Contracting States.

Unless the State in which service is to take place objects by declaration to the Secretary-General of the Council of the European Communities, such documents may also be sent by the appropriate public officers of the State in which the document has been drawn up directly to the appropriate public officers of the State in which the addressee is to be found. In this case the officer of the State of origin shall send a copy of the document to the officer of the State addressed who is competent to forward it to the addressee. The document shall be forwarded in the manner specified by the law of the State addressed. The forwarding shall be recorded by a certificate sent directly to the officer of the State of origin.

Article V

The jurisdiction specified in Articles 6 (2) and 10 in actions on a warranty or guarantee or in any other third party proceedings may not be resorted to in the Federal Republic of Germany. In that State, any person domiciled in another Contracting State may be sued in the courts in pursuance of Articles 68, 72, 73 and 74 of the code of civil procedure (*Zivilprozeßordnung*) concerning third-party notices.

Judgments given in the other Contracting States by virtue of Article 6 (2) or 10 shall be recognized and enforced in the Federal Republic of Germany in accordance with Title III. Any effects which judgments given in that State may have on third parties by application of Articles 68, 72, 73 and 74 of the code of civil procedure (*Zivilprozeßordnung*) shall also be recognized in the other Contracting States.

Article VI

The Contracting States shall communicate to the Secretary-General of the Council of the European Communities the text of any provisions of their laws which amend either those articles of their laws mentioned in the Convention or the lists of courts specified in Section 2 of Title III of the Convention.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Protocol.

Done at Brussels this twenty-seventh day of September in the year one thousand nine hundred and sixty-eight.

For His Majesty the King of the Belgians,

Pierre HARMEL

For the President of the Federal Republic of Germany,

Willy BRANDT

For the President of the French Republic,

Michel DEBRÉ

For the President of the Italian Republic,

Guiseppe MEDICI

For His Royal Highness the Grand Duke of Luxembourg,

Pierre GRÉGOIRE

For Her Majesty the Queen of the Netherlands,

J.M.A.H. LUNS

JOINT DECLARATION

The Governments of the Kingdom of Belgium, the Federal Republic of Germany, the French Republic, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg and the Kingdom of the Netherlands,

On signing the Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters,

Desiring to ensure that the Convention is applied as effectively as possible,

Anxious to prevent differences of interpretation of the Convention from impairing its unifying effect,

Recognizing that claims and disclaimers of jurisdiction may arise in the application of the Convention,

Declare themselves ready:

1. to study these questions and in particular to examine the possibility of conferring jurisdiction in certain matters on the Court of Justice of the European Communities and, if necessary, to negotiate an agreement to this effect;
2. To arrange meetings at regular intervals between their representatives.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Joint Declaration.

Done at Brussels this twenty-seventh day of September in the year one thousand nine hundred and sixty-eight.

Pierre HARMEL

Willy BRANDT

Michel DEBRÉ

Giuseppe MEDICI

Pierre GRÉGOIRE

J.M.A.H. LUNS

PROTOCOL
on the interpretation by the Court of Justice of the Convention of 27 September 1968 on
jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters

THE HIGH CONTRACTING PARTIES TO THE TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY,

Having regard to the Declaration annexed to the Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters, signed at Brussels on 27 September 1968, Have decided to conclude a Protocol conferring jurisdiction on the Court of Justice of the European Communities to interpret that Convention, and to this end have designated as their Plenipotentiaries:

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS:

M. Alfons VRANCKX,
Minister of Justice;

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY:

M. Gerhard JAHN,
Federal Minister of Justice;

THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC:

M. René PLEVEN,
Keeper of the Seals,
Minister of Justice;

THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC:

M. Erminio PENNACCHINI,
Under-Secretary of State in the Ministry of Justice;

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG:

M. Eugène SCHAUS,
Minister of Justice,
Deputy Prime Minister;

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS:

M. C.H.F. POLAK,
Minister of Justice;

WHO, meeting within the Council, having exchanged their Full Powers, found in good and due form,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

The Court of Justice of the European Communities shall have jurisdiction to give rulings on the interpretation of the Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters and of the Protocol annexed to that Convention, signed at Brussels on 27 September 1968, and also on the interpretation of the present Protocol.

Article 2

The following courts may request the Court of Justice to give preliminary rulings on questions of interpretation:

1. in Belgium: la Cour de Cassation — het Hof van Cassatie and le Conseil d'État — de Raad van State,

in the Federal Republic of Germany: die obersten Gerichtshöfe des Bundes,

in France: la Cour de Cassation and le Conseil d'État,

in Italy: la Corte Suprema di Cassazione,

in Luxembourg: la Cour supérieure de Justice, when sitting as Cour de Cassation,

in the Netherlands: de Hoge Raad;
2. the courts of the Contracting States when they are sitting in an appellate capacity;
3. in the cases provided for in Article 37 of the Convention, the courts referred to in that Article.

Article 3

(1) Where a question of interpretation of the Convention or of one of the other instruments referred to in Article 1 is raised in a case pending before one of the courts listed in Article 2 (1), that court shall, if it considers that a decision on the question is necessary to enable it to give judgment, request the Court of Justice to give a ruling thereon.

(2) Where such a question is raised before any court referred to in Article 2 (2) or (3), that court may, under the conditions laid down in paragraph 1, request the Court of Justice to give a ruling thereon.

Article 4

(1) The competent authority of a Contracting State may request the Court of Justice to give a ruling on a question of

interpretation of the Convention or of one of the other instruments referred to in Article 1 if judgments given by courts of that State conflict with the interpretation given either by the Court of Justice or in a judgment of one of the courts of another Contracting State referred to in Article 2 (1) or (2). The provisions of this paragraph shall apply only to judgments which have been *res judicata*.

(2) The interpretation given by the Court of Justice in response to such a request shall not affect the judgments which gave rise to the request for interpretation.

(3) The Procurators-General of the Courts of Cassation of the Contracting States, or any other authority designated by a Contracting State, shall be entitled to request the Court of Justice for a ruling on interpretation in accordance with paragraph 1.

(4) The Registrar of the Court of Justice shall give notice of the request to the Contracting States, to the Commission and to the Council of the European Communities; they shall then be entitled within two months of the notification to submit statements of case or written observations to the Court.

(5) No fees shall be levied or any costs or expenses awarded in respect of the proceedings provided for in this Article.

Article 5

(1) Except where this Protocol otherwise provides, the provisions of the Treaty establishing the European Economic Community and those of the Protocol on the Statute of the Court of Justice annexed thereto, which are applicable when the Court is requested to give a preliminary ruling, shall also apply to any proceedings for the interpretation of the Convention and the other instruments referred to in Article 1.

(2) The Rules of Procedure of the Court of Justice shall, if necessary, be adjusted and supplemented in accordance with Article 188 of the Treaty establishing the European Economic Community.

Article 6

This Protocol shall apply to the European territories of the Contracting States, to the French overseas departments and to the French overseas territories.

The Kingdom of the Netherlands may declare at the time of signing or ratifying this Protocol or at any later time, by notifying the Secretary-General of the Council of the European Communities, that this Protocol shall be applicable to Surinam and the Netherlands Antilles.

Article 7

This Protocol shall be ratified by the signatory States. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the Council of the European Communities.

Article 8

This Protocol shall enter into force on the first day of the third month following the deposit of the instrument of ratification by the last signatory State to take this step; provided that it shall at the earliest enter into force at the same time as the Convention of 27 September 1968 on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters.

Article 9

The Contracting States recognize that any State which becomes a member of the European Economic Community, and to which Article 63 of the Convention on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters applies, must accept the provisions of this Protocol, subject to such adjustments as may be required.

Article 10

The Secretary-General of the Council of the European Communities shall notify the signatory States of:

- (a) the deposit of each instrument of ratification;
- (b) the date of entry into force of this Protocol;
- (c) any designation received pursuant to Article 4 (3);

- (d) any declaration received pursuant to the second paragraph of Article 6.

Article 11

The Contracting States shall communicate to the Secretary-General of the Council of the European Communities the texts of any provisions of their laws which necessitate an amendment to the list of courts in Article 2(1).

Article 12

This Protocol is concluded for an unlimited period.

Article 13

Any Contracting State may request the revision of this Protocol. In this event, a revision conference shall be convened by the President of the Council of the European Communities.

Article 14

This Protocol, drawn up in a single original in the Dutch, French, German and Italian languages, all four texts being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Secretariat of the Council of the European Communities. The Secretary-General shall transmit a certified copy to the Government of each signatory State.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Protocol.

Done at Luxembourg this third day of June in the year one thousand nine hundred and seventy-one.

For His Majesty the King of the Belgians,

Alfons VRANCKX

For the President of the Federal Republic of Germany,

Gerhard JAHN

For the President of the French Republic,

René PLEVEN

For the President of the Italian Republic,

Erminio PENNACCHINI

For His Royal Highness the Grand Duke of Luxembourg,

Eugène SCHAUS

For Her Majesty the Queen of the Netherlands,

C.H.F. POLAK

JOINT DECLARATION

The Governments of the Kingdom of Belgium, the Federal Republic of Germany, the French Republic, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg and the Kingdom of the Netherlands,

On signing the Protocol on the Interpretation by the Court of Justice of the Convention of 27 September 1968 on jurisdiction and the enforcement of judgments in civil and commercial matters,

Desiring to ensure that the provisions of that Protocol are applied as effectively and as uniformly as possible,

Declare themselves ready to organize, in cooperation with the Court of Justice, an exchange of information on the judgments given by the courts referred to in Article 2 (1) of that Protocol in application of the Convention and the Protocol of 27 September 1968.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Joint Declaration.

Done at Luxembourg this third day of June in the year one thousand nine hundred and seventy-one.

For His Majesty the King of the Belgians,

Alfons VRANCKX

For the President of the Federal Republic of Germany,

Gerhard JAHN

For the President of the French Republic,

René PLEVEN

For the President of the Italian Republic,

Erminio PENNACCHINI

For His Royal Highness the Grand Duke of Luxembourg,

Eugène SCHAUS

For Her Majesty the Queen of the Netherlands,

C.H.F. POLAK

COINBHINSIUN

ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála

BROLLACH

TÁ NA hARDPHÁIRTITHE CONARTHACHA SA CHONRADH AG BUNU CHOMHPHOBAL EACNAMAIOCHTA NA hEORPA,

Ós mian leo go gcuirfear i ngníomh na forálacha in Airteagal 220 den Chonradh sin ar ghabh siad orthu féin dá mbua a áirithint go simpleofaí na foirmiúlachtaí a bhaineann le breithiúnais ó chúirteanna nó ó bhinsí a aithint agus a fhorghníomhú go cómhálartach;

Ós é a miangas go neartófar sa Chomhphobal an chosaint dhlíthiúil ar dhaoine atá bunaithe ann;

De bhrí gur gá chun na críche sin dlínse idirnáisiúnta a gcúirteanna a chinneadh, aithint a éascú agus nós imeachta gasta a thabhairt isteach chun a áirithint go bhforghníomhófar breithiúnais, ionstraimí barántúla agus socraíochtaí cúirte; Tar éis cinneadh ar an gCoinbhinsiún seo a chur i gcrích agus chuige sin tar éis na daoine seo a leanas a cheapadh mar Lánchumhachtaigh:

A SHOILSE Rá NA mBEILGEACH:

M. Pierre HARMEL,

Aire Gnóthaí Eachtracha;

UACHTARÁN PHOBLACHT CHÓNAIDHME NA GEARMÁINE:

M. Willy BRANDT,

Leas-Seansailéir, Aire Gnóthaí Eachtracha;

UACHTARÁN PHOBLACHT NA FRAINCE:

M. Michel DEBRÉ,

Aire Gnóthaí Eachtracha;

UACHTARÁN PHOBLACHT NA hIODÁILE:

M. Giuseppe MEDICI,

Aire Gnóthaí Eachtracha;

A MHÓRGACHT RÍOGA ARD-DIÚC LUCSAMBURG:

M. Pierre GRÉGOIRE,

Aire Gnóthaí Eachtracha;

A SOILSE BANRÍON NA hÍSILTÍRE:

M. J.M.A.H. LUNS,

Aire Gnóthaí Eachtracha;

NOCH A RINNE, i dtionól na Comhairle, tar éis dóibh a Lánchumhachtaí, agus iad i bhfoirm cheart chuí, a thabhairt ar aird dá chéile,

COMHAONTÚ MAR A LEANAS:

TEIDEAL I

RAON FEIDHME

Airteagal 1

Beidh feidhm leis an gCoinbhinsiún seo in ábhair shibhialta agus tráchtála, cibé cineál cúirte nó binse a bheidh i gceist.

Eisiatar ó fheidhm an Choinbhinsiúin:

1. stádas nó inniúlacht dhlíthiúil daoine nádúrtha, maoin-chearta de bhua cóngais phósta, uachtanna agus comharbais;
2. féimheachtj, imeachtaí maidir le foirceannadh cuideachtaí dócmhainneacha nó daoine dlítheanacha eile atá dócmhainneach, comhshocraíochtaí breithiúnacha, imshocraíochtaí agus imeachtaí cosúil leo sin;
3. slándáil shóisialta;
4. eadráin.

TEIDEAL II

DLÍNSE

Roinn 1

Forálacha Ginearálta

Airteagal 2

Faoi réir forálacha an Choinbhinsiúin seo, beidh daoine a bhfuil sainchónaí orthu i Stát Conarthach inagartha, cibé náisiúntacht atá acu, i gcúirteanna an Stáit sin.

Daoine nach náisiúnaigh den Stát ina bhfuil sainchónaí orthu, beidh siad faoi rialú ag na rialacha dlínse a bhaineann le náisiúnaigh an Stáit sin.

Airteagal 3

Daoine a bhfuil sainchónaí orthu i Stát Conarthach, ní féidir iad a agairt i gcúirteanna Stáit Chonarthaigh eile ach amháin de

bhua na rialacha atá leagtha síos i Ranna 2 go 6 den Teideal seo.

Go háirithe, ní bheidh na forálacha seo a leanas infheidhme ina gcoinne:

- sa Bheilg: Airteagal 15 den chód sibhialta (*Code civil*), nó forálacha Airteagal 52, 52 bis agus 53 de Dhlí an 25 Márta 1976 ar ghlínse (*loi sur la compétence*);
- i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine: Airteagal 23 de chód an nós imeachta shibhialta (*Zivilprozessordnung*);
- sa Fhrainc: Airteagail 14 agus 15 den chód sibhialta (*Code civil*);
- san Iodáil: Airteagal 2 agus Airteagal 4, Uimh. 1 agus 2, de chód an nós imeachta shibhialta (*Codice di procedura civile*);
- i Lucsamburg: Airteagail 14 agus 15 den chód sibhialta (*Code civil*);
- san Ísiltír: Airteagal 126 (3) agus Airteagal 127 de chód an nós imeachta shibhialta (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*).

Airteagal 4

Mura bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach ar an gcosantóir, rialófar dlínse na gcúirteanna i ngach Stát Conarthach de réir dlí an Stáit sin, faoi réir forálacha Airteagal 16.

Aon duine a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach, cibé náisiúntacht atá aige, féadfaidh sé, ar nós náisiúnaigh an Stáit sin, leas a bhaint sa Stát sin, i gcoinne an chosantóra sin, as na rialacha dlínse atá i bhfeidhm ann agus go háirithe as na cinn a fhoráiltear sa dara mír d'Airteagal 3.

Roinn 2

Dlínse speisialta

Airteagal 5

Duine a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach, féadfar é a agairt, i Stát Conarthach eile:

1. in ábhair a bhaineann le conradh, sna cúirteanna don áit i gcomhair chomhlíonadh na hoibleagáide áirithe;
2. in ábhair a bhaineann le cothabháil, sna cúirteanna don áit ina bhfuil sainchónaí nó gnáthchónaí ar an gcreidiúnaí cothabhála;
3. in ábhair a bhaineann le tort, míghníomh nó samhail mhíghnímh, sna cúirteanna don áit inar tharla an teagmhas díobhálach;
4. i gcás éileamh sibhialta chun damáistí nó aisíocaíocht a ghnóthú mar gheall ar shárú ba shiocair le himeachtaí coiriúla, sa chúirt ar tugadh na himeachtaí sin faoina bráid, sa mhéid go bhfuil dlínse ag an gcúirt sin faoina dlí féin glacadh le himeachtaí sibhialta;
5. i gcás díospóide a éiríonn as oibríochtaí brainse nó gníomhaireachta nó bunaíochta eile, sna cúirteanna don áit ina bhfuil an brainse, an ghníomhaireacht nó an bhunaíocht eile.

Airteagal 6

Féadfar duine a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach a agairt f reisin:

1. más duine de lion cosantóirí é, sna cúirteanna don áit a bhfuil sainchónaí ar dhuine ar bith díobh;
2. mar thríú pairtí i gcaingean ar bharántas nó ráthaíocht nó in aon imeachtaí eile tríú páirtí, sa chúirt inar tionscnaíodh na himeachtaí bunaidh, mura rud é gur tionscnaíodh iad sin d'aontoisc chun é a thabhairt amach as dlínse na cúirte ab iomchuí ina chás;
3. i gcás frithéilimh a thig den chonradh céanna nó de na fíorais chéanna ab fhoras don éileamh bunaidh, sa chúirt ina bhfuil an t-éileamh bunaidh ar feitheamh.

Roinn 3

Dlínse in ábhair a bhaineann le hárachas

Airteagal 7

In ábhair a bhaineann le hárachas, cinnfear dlínse de réir na Roinne seo, gan dochar d'fhorálacha Airteagail 4 agus 5 (5).

Airteagal 8

Féadfar árachóir ar a bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach a agairt i gcúirteanna an Stáit sin, nó i Stát Conarthach eile sna cúirteanna don áit a bhfuil sainchónaí ar shealbhóir an pholasaí, nó, i gcás breis is árachóir amháin a bheith ina gcosantóirí, i gcúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil sainchónaí ar dhuine díobh.

Má fhoráiltear don dlínse sin i ndlí na cúirte ar tugadh an t-ábhar faoina bráid, féadfar mar an gcéanna árachóir a agairt, i Stát Conarthach seachas an ceann a bhfuil a shainchónaí ann, sna cúirteanna don áit a bhfuil sainchónaí ar an ngníomhaire a rinne idirghabháil chun an conradh árachais a thabhairt i gcrích, ar an gcoinníoll go luaitear an sainchónaí sin sa pholasaí árachais nó sa tairiscint ina leith.

Árachóir nach bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach ach a bhfuil brainse nó gníomhaireacht aige i gceann de na Stáit Chonarthaigh, measfar, i gcás díospóidí maidir le hoibríochtaí an bhrainse nó na gníomhaireachta sin, sainchónaí a bheith air sa Stát sin.

Airteagal 9

Féadfar fairis sin an t-árachóir a agairt sna cúirteanna don áit inar tharla an teagmhas díobhálach más é a bhíonn i gceist árachais i leith dliteanais nó árachais ar mhaoín dhochorraithe. Is é an dálá chéanna é má chumhdaítear maoín shochorraithe agus maoín dhochorraithe leis an bpolasaí céanna árachais agus go dtéann an teagmhas céanna chun dochair díobh araon.

Airteagal 10

I gcás árachais i leith dliteanais, féadfar mar an gcéanna, má cheadaíonn dlí na cúirte é, an t-árachóir a uamadh in imeachtaí a thionscain an duine díobhálaithe i gcoinne an árachais.

Beidh feidhm le forálacha Airteagail 7, 8 agus 9 i gcás caingne a thionscain an duine díobhálaithe go díreach i gcoinne an árachóra, má cheadaítear na caingne díreacha sin.

Má fhorálann an dlí maidir leis na caingne díreacha sin go bhféadfar sealbhóir an pholasaí nó an t-árachais a uamadh mar pháirtí sa chaingean, beidh dlínse ag an gcúirt chéanna ina leith.

Airteagal 11

Gan dochar d'fhorálacha an tríú mír d'Airteagal 10, ní féidir leis an árachóir imeachtaí a thionscnamh ach amháin i gcúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil sainchónaí ar an gcosantóir, cibé acu sealbhóir an pholasaí, nó an t-árachais nó tairbhí é.

Ní dhéanfaidh forálacha na Roinne seo difear don cheart chun frithéileamh a thabhairt sa chúirt ina bhfuil an t-éileamh bunaidh ar feitheamh, de réir na Roinne seo.

Airteagal 12

Ní féidir imeacht ó fhorálacha na Roinne seo ach amháin trí chomhaontú:

1. a dhéanfar tar éis díospóid a theacht ar barr; nó

2. a cheadóidh do shealbhóir an pholasáí, don áracháí nó do thairbhí imeachtaí a thionscnamh i gcúirteanna seachas na cinn a luaitear sa Roinn seo; nó

3. a chuirfear i gcrích idir sealbhóir polasaí agus árachóir, a bhfuil sainchónaí orthu araon sa Stát Conarthach céanna, agus arb é is éifeacht dó dlínse a thabhairt do chúirteanna an Stáit sin fiú i gcás an teagmhas díobhálach a tharlú ar an gcoigrích, ar an gcoiníoll nach bhfuil an comhaontú sin contrártha do dhlí an Stáit sin.

Roinn 4

Dlínse in ábhair a bhaineann le díolacháin agus iasachtaí ina dtráthchodanna

Airteagal 13

In ábhair a bhaineann le hearraí a dhíol ar théarmaí creidmhease tráthchoda, nó le hiasachtaí a tugadh go sainráite chun díolachán earraí a mhaoiniú agus is inaisíoctha ina dtráthchodanna, cinnfear dlínse de réir na Roinne seo, gan dochar d'fhorálacha Airteagail 4 agus 5 (5).

Airteagal 14

Féadfar díoltóir nó iasachtóir a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach a agairt i gcúirteanna an Stáit sin nó i gcúirteanna an Stáit Chonarthaigh in bhfuil sainchónaí ar an gceannaitheoir nó ar an iasachtaí.

Ní féidir le díoltóir imeachtaí a thabhairt i gcoinne ceannaitheora ná le hiasachtóir imeachtaí a thabhairt i gcoinne iasachtaí ach amháin i gcúirteanna an Stáit ina bhfuil sainchónaí ar an gcosantóir.

Ní dhéanfaidh ná forálacha seo difear don cheart chun frithéileamh a thabhairt sa chúirt ina bhfuil an t-éileamh bunaidh ar feitheamh, de réir na Roinne seo.

Airteagal 15

Ní féidir imeacht ó fhorálacha na Roinne seo ach amháin trí chomhaontú;

1. a dhéanfar tar éis an díospóid a theacht ar barr; nó
2. a cheadóidh don cheannaitheoir nó don iasachtaí imeachtaí a thionscnamh i gcúirteanna seachas na cinn a luaitear sa Roinn seo; nó
3. a chuirfear i gcrích idir ceannaitheoir agus díoltóir nó idir iasachtaí agus iasachtóir, a bhfuil sainchónaí nó gnáthchónaí orthu araon sa Stát Conarthach céanna, agus a thabharfaidh dlínse do chúirteanna an Stáit sin, ar an gcoiníoll nach bhfuil an comhaontú sin contrártha do dhlí an Stáit sin.

Roinn 5

Dlínse eisiatach

Airteagal 16

Beidh dlínse eisiatach ag na cúirteanna seo a leanas, ar neamhchead do shainchónaí:

1. in imeachtaí arb é is cuspóir dóibh cearta *in rem*, nó tionóntachtaí, ar mhaoín dhochorraithe, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil an mhaoín;
2. in imeachtaí arb é is cuspóir dóibh bailíocht chomhdhéanamh, neamhniú nó díscáoileadh cuideachtaí nó daoine dlítheanacha eile nó comhlachas de dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha, nó cinntí a thug orgáin dá gcuid, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil suíomh na cuideachta, an duine dhlítheanaigh nó an chomhlachais;
3. in imeachtaí arb é is cuspóir dóibh bailíocht taifead i gcláir phoiblí, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina bhfuil an clár á choimeád;
4. in imeachtaí a bhaineann le clárú nó le bailíocht paitinní, trádhmharcanna, dearthaí, nó le cearta eile dá leithéid sin is gá a thaisceadh nó a chlárú, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh inar iarradh an taisceadh nó an clárú, nó arb ann a rinneadh nó a mheastar faoi théarmaí coinbhinsiúin idirnáisiúnta go ndearnadh é;
5. in imeachtaí a bhaineann le breithiúnais a fhorghníomhú, cúirteanna an Stáit Chonarthaigh ina ndearnadh, nó in ndéanfar, an breithiúnas a fhorghníomhú.

Roinn 6

Dlínse a iarchur

Airteagal 17

Más rud é, trí chomhaontú i scríbhinn nó trí chomhaontú ó bhéal arna fhianú i scríbhinn, go ndearna na páirtithe, a bhfuil sainchónaí ar pháirtí nó páirtithe díobh i Stát Conarthach, comhaontú chun dlínse a bheith ag cúirt nó cúirteanna de chuid Stáit Chonarthaigh aon díospóidí a réiteach a tharla nó a tharlódh i ndáil le comhbhaint dhlíthiúil áirithe, beidh dlínse eisiatach ag an gcúirt nó ag na cúirteanna sin.

Ní bheidh aon éifeacht dhlíthiúil le comhaontuithe chun dlínse a thabhairt má bhíonn siad contrártha d'fhorálacha Airteagail 12

nó 15 nó má bhíonn dlínse eisiatach de bhua Airteagal 16 ag na cúirteanna a n-airbheartaíonn siad iad a chur ó dhlínse.

Más ar mhaithe le haon cheann amháin de na páirtithe a rinneadh an comhaontú chun dlínse a thabhairt, beidh ag an bpáirtí sin i gcónaí an ceart chun imeachtaí a thabhairt in aon chúirt eile a bhfuil dlínse aici de bhua an Choinbhinsiúin seo.

Airteagal 18

Amach ó na cásanna ina bhfuil dlínse aici de bhua forálacha eile den Choinbhinsiún seo, beidh dlínse ag cúirt Stáit Chonarthaigh a dtaifeadfaidh cosantóir láithreas os a comhair. Ní bheidh feidhm leis an riail seo más conspóid na dlínse ba chuspóir don láithreas a thaifeadadh, nó má bhíonn dlínse eisiatach ag cúirt eile ann de bhua Airteagal 16.

Roinn 7

Fíorú ar dhlínse agus ar inghlachtacht

Airteagal 19

Cúirt de chuid Stáit Chonarthaigh a dtabharfar os a comhair éileamh a bhaineann go príomha le hábhar a bhfuil dlínse eisiatach ina leith ag cúirteanna Stáit Chonarthaigh eile de bhua Airteagal 16, dearbhóidh si as a treoir féin nach bhfuil aon dlínse aici.

Airteagal 20

Má dhéantar cosantóir a bhfuil sainchónaí air i Stát Conarthach amháin a agairt i gcúirt de chuid Stáit Chonarthaigh eile agus nach dtaifeadfaidh sé láithreas, dearbhóidh an chúirt as a treoir féin nach bhfuil aon dlínse aici mura bhfuil dlínse aici atá bunaithe ar fhorálacha an Choinbhinsiúin seo.

Cuirfidh an chúirt bac ar na himeachtaí fad a bheifear gan a shuíomh go raibh caoi ag an gcosantóir doiciméad tionscanta na n-imeachtaí a fháil in am trátha chun socrú a dhéanamh é féin a chosaint, nó go ndearnadh gach dícheall chuig sin.

Cuirfear in ionad forálacha na mire roimhe seo forálacha Airteagal 15 de Choinbhinsiún na Háige dar dáta 15 Samhain 1965 ar sheirbheáil doiciméad dlíthiúil agus seachdhlíthiúil in ábhair shibhialta nó tráchtála ar an gcoigrích, má ba ghá doiciméad tionscanta na n-imeachtaí, nó fógra ina dtaobh, a sheoladh amach ar an gcoigrích de réir an Choinbhinsiúin sin.

Roinn 8

Lis Pendens — Caingne gaolmhara

Airteagal 21

Má dhéantar imeachtaí leis an gcúis chéanna chaingne agus idir na páirtithe céanna a thionscnamh i gcúirteanna Stát Conarthach éagsúil, dlífidh cúirt ar bith seachas an chéad chúirt ar tugadh os a comhair iad dlínse a dhrúltú, ar a treoir féin, i bhfabhar na chéad chúirte sin.

Cúirt a dhlífeadh dlínse a dhiúltú, féadfaidh sí bac a chur ar a himeachtaí má chonspóidtear dlínse na cúirte eile.

Airteagal 22

Má thionscnaítear caingne gaolmhara i gcúirteanna Stát Conarthach éagsúil, féadfaidh cúirt ar bith seachas an chéad chúirt ar tugadh os a comhair iad, le linn na caingne a bheidh ar feitheamh ar an gcéad chéim, bac a chur ar a himeachtaí.

Féadfaidh cúirt seachas an chéad chúirt ar tugadh na caingne os a comhair dlínse a dhiúltú freisin, ar iarratas ó cheann de na páirtithe, má cheadaíonn dlí na cúirte sin caingne gaolmhara a dhlúthú agus go bhfuil dlínse i leith an dá chaingean ag an gcéad chúirt ar tugadh os a comhair iad.

Chun críocha an Airteagail seo, meastar caingne a bheith gaolmhar má bhíonn baint chomh dlúth sin acu lena chéile go bhfuil sé fóirteanach iad a éisteacht agus breith a thabhairt orthu i dteannta a chéile ionas go seachnófaí breithiúnais bunoscionn lena chéile mar ab fhéidir a theacht d'imeachtaí ar leithligh.

Airteagal 23

Má thagann caingne faoi dhlínse eisiatach cúirteanna éagsúla, dlífidh cúirt ar bith seachas an chéad chúirt ar tugadh os a comhair iad dlínse a dhiúltú i bhfabhar na chéad chúirte sin.

Roinn 9

Bearta sealadacha, lena n-áirítear bearta cosantacha

Airteagal 24

Féadfar cibé bearta sealadacha, lena n-áirítear bearta cosantacha, a bheidh ar fáil faoi dhlí Stáit Chonarthaigh a iarraidh ar chúirteanna an Stáit sin, fiú más rud é, faoin gCoinbhinsiún seo, go bhfuil dlínse ag cúirteanna Stáit Chonarthaigh eile maidir le substaint an ábhair.

TEIDEAL III

AITHINT AGUS FORGHNÍOMHÚ

Airteagal 25

Churi críocha an Choinbhinsiúin seo, ciallaíonn 'breithiúnas' aon bhreithiúnas arna thabhairt ag cúirt nó binse de chuid

Stáit Chonarthaigh, cibé ainm a thugtar ar an mbreithiúnas, lena n-áirítear foraithe, ordú, cinneadh, nó eascaire fhorghníomhaithe, mar aon le cinneadh ar chostais nó caiteachais ag oifigeach den chúirt.

Roinn 1

Aithint

Airteagal 26

Gheobhaidh breithiúnas a tugadh i Stát Conarthach aithint sna Stáit Chonarthacha eile gan aon nós imeachta speisialta a bheith riachtanach chuige sin.

Aon pháirtí leasmhar a thabharfaidh aithint bhreithiúnais faoi thrácht mar phríomhshaincheist i gconspóid féadfaidh sé, de réir an nós imeachta dá bhforáiltear i Ranna 2 agus 3 den Teideal seo, iarratas a dhéanamh ar chinneadh go ndlitear an breithiúnas a aithint.

Má bhíonn toradh imeachtaí i gcúirt de chuid Stáit Chonarthaigh ag brath ar cheist theagmhasach aithinte a chinneadh beidh dlínse ag an gcúirt sin ar an gceist sin.

Airteagal 27

Ní aithneofar breithiúnas:

1. má bhíonn an aithint sin contrártha don ord poiblí sa Stát ina n-iarrtar an aithint;
2. más d'éagmais láithris a tugadh an breithiúnas, mura ndearnadh doiciméad tionscanta na n-imeachtaí, nó fógra ina dtaobh, a sheirbheáil go cuí ar an gcosantóir in am trátha chun socrú a dhéanamh é féin a chosaint;
3. má bhíonn an breithiúnas bunoscionn le breithiúnas a tugadh i ndíospóid idir na páirtithe céanna sa Stát ina n-iarrtar an aithint;
4. má rinne cúirt an Stáit inar tugadh an breithiúnas, d'fhonn teacht ar a breithiúnas, réamhcheist maidir le stádas nó le hinniúlacht dhlíthiúil daoine nádúrtha, le maoin-chearta de thoradh cóngais phósta, le huachtanna nó le comharbas, a chinneadh ar dhóigh atá contrártha le riail de dhlí idirnáisiúnta príobháideach an Stáit ina n-iarrtar an aithint, mura rud é gurb é an toradh céanna a thiocfadh de rialacha dlí idirnáisiúnta príobháideach an Stáit sin a chur chun feidhme.

Airteagal 28

Ina theannta sin, ní aithneofar breithiúnas má bhíonn sé contrártha le forálacha alt 3, 4 nó 5 de Theideal II, ná i gcás dá bhforáiltear in Airteagal 59.

Nuair a bheidh na forais dlínse a luaitear sa mhír roimhe seo faoi bhreithniú aige nó aici, beidh an t-údarás nó an chúirt chun a ndearnadh an t-iarratas faoi cheangal ag na cinní fíorais a ndearna cúirt an Stáit inar tugadh an breithiúnas a dlínse a bhunú orthu.

Faoi réir forálacha na chéad mhíre, ní féidir dlínse chúirt an Stáit inar tugadh an breithiúnas a athbhreithniú; nó bheidh an fhoráil i dtaobh ord poiblí dá dtagraítear in Airteagal 27 (1) inchurtha chun feidhme ar na rialacha maidir le dlínse.

Airteagal 29

Ní féidir i gcás ar bith breithiúnas coigríche a aithbhreithniú ó thaobh a shubstainte.

Airteagal 30

Féadfaidh cúirt i Stát Conarthach ar a n-iarrfar aithint bhreithiúnais a tugadh i Stát Conarthach eile bac a chur ar na himeachtaí má taisceadh gnáthachomharc i gcoinne an bhreithiúnais sin.

Roinn 2

Forghníomhú

Airteagal 31

Déanfar breithiúnas a tugadh i Stát Conarthach agus is infhorghníomhaithe sa Stát sin a fhorghníomhú i Stát Conarthach eile nuair a bheidh, ar iarratas ó aon pháirtí leasmhar, ordú a fhorghníomhaithe eisithe sa Stát eile sin.

Airteagal 32

Is chucu seo a bheidh an t-iarratas le déanamh:

- sa Bheilg, an „tribunal première instance” nó an „rechtbank van eerste aanleg”,
- i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, uachtarán dlís-heomra den „Landgericht”,
- sa Fhrainc, uachtarán an „tribunal de grande instance”,
- san Iodáil, an „corte d'appello”,
- i Lucsamburg, uachtarán an „tribunal d'arrondissement”,
- san Ísiltír, uachtarán an „Arrondissementsrechtbank”.

Cinnfear dlínse cúirteanna áitiúla de réir na háite a bhfuil sainchónaí ar an bpáirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne. Mura

bhfuil sainchónaí air sa Stát a n-iarrtar an forghníomhú ann, cinnfear í de réir áit an fhorghníomhaithe.

Airteagal 33

Is de réir dlí an Stáit a n-iarrtar forghníomhú ann a rialófár an nós imeachta maidir leis an iarratas a thaisceadh.

Ní foláir don iarratasóir seoladh a thabhairt le haghaidh seirbheála próise i limistéar dlínse na cúirte chun a ndéantar an t-iarratas. Ach más rud é nach bhforálann dlí an Stáit a n-iarrtar forghníomhú ann seoladh mar sin a bheith le tabhairt, ceapfaidh an t-iarratasóir ionadaí *ad litem*.

Ní foláir na doiciméid a luaitear in Airteagail 46 agus 47 a bheith i gceangal leis an iarratas.

Airteagal 34

Tabharfaidh an chúirt chun a ndéantar an t-iarratas a breith ar an iarratas gan mhoill; agus ní fhéadfaidh an páirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne aon aighneachtaí a dhéanamh maidir leis an iarratas ag an gcéim seo de na himeachtaí.

Ní féidir diúltú don iarratas ach ar chúis dá bhforáiltear in Airteagal 27 agus 28.

Ní féidir i gcás ar bith an breithiúnas coigríche a athbhreithniú ó thaobh a shubstaint.

Airteagal 35

Déanfaidh oifigeach iomchuí na cúirte, gan mhoill, an bhreith a tugadh ar an iarratas a chur in iúl don iarratasóir, de réir an nós imeachta a leagadh síos le dlí an Stáit a n-iarrtar forghníomhú ann.

Airteagal 36

Má údaraítear forghníomhú, féadfaidh an páirtí ar iarradh forghníomhú ina choinne achomharc a dhéanamh i gcoinne na breithe laistigh de mhí ó lá a seirbheála.

Má tá sainchónaí ar an bpáirtí sin i Stát Conarthach seachas an ceann inar tugadh an bhreith a d'údaraigh forghníomhú, beidh tréimhse dhá mhí ann le haghaidh achomhairc agus rithfidh sí ó lá na seirbheála, air féin go pearsanta nó ag a ionad cónaithe. Ní féidir cur leis an tréimhse sin mar gheall ar fhad slí ó bhaile.

Airteagal 37

Beidh achomharc i gcoinne breithe a d'údaraigh forghníomhú le taisceadh, de réir rialacha an nós imeachta i gcás ábhar cointinneach:

— sa Bheilg, sa „tribunal de première instance” nó sa „recht-bank van eerste aanleg”,

— i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, san „Oberlandes-gericht”,

— sa Fhrainc, sa „cour d'appel”,

— san Iodáil, sa „corte d'appello”,

— i Lucsamburg, sa „Cour supérieure de Justice” ina suí di mar chúirt achomhairc shibhialta,

— san Isiltir, san „Arrondissementsrechtbank”.

Ní féidir an breithiúnas a tugadh ar an achomharc a chonspóid ach amháin trí chomharc „en cassation” nó, i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, trí Rechtsbeschwerde.

Airteagal 38

Féadfaidh an chúirt ar tugadh an t-achomharc faoin gcéad mhír d'Airteagal 37 ós a comhair, má iarrann an t-achomharcóir é, bac a chur leis na himeachtaí i gcás gnáthachomharc i gcoinne an bhreithiúnais a bheith taiscthe sa Stát inar tugadh an breithiúnas, nó mura bhfuil an tréimhse le haghaidh achomhairc den sórt sin dulta in éag fós; sa chás deiridh sin, féadfaidh an chúirt a shonrú cad é an tréimhse le haghaidh achomharc den sórt sin a thaisceadh.

Féadfaidh an chúirt freisin é a chur de choinníoll leis an bhforghníomhú go dtabharfar don chúirt cibé urrús a chinnfidh sí.

Airteagal 39

Le linn na tréimhse a shonraítear le haghaidh achomhairc de bhun Airteagal 36 agus go dtí go mbeidh breith tugtha ar aon achomharc den sórt sin, ní féidir a dhéanamh maidir leis an bhforghníomhú ach amháin bearta cosanta in aghaidh maoin an pháirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne.

Gabhfaidh údarás chun aon bhearta cosanta den sórt sin a ghlacadh leis an mbreith a údaróidh forghníomhú.

Airteagal 40

Má dhiúltaítear don iarratas ar fhorghníomhú, féadfaidh an t-iarratasóir achomharc a dhéanamh:

— sa Bheilg, chuig an „cour d'appel” nó an „hof van beroep”;

— i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, chuig an „Oberlandesgericht”;

— sa Fhrainc, chuig an „cour d'appel”;

— san Iodáil, chuig an „corte d'appello”;

- i Lucsamburg, chun an „Cour supérieure de Justice” ina suí di mar chúirt achomhairc shibhialta;
- san Ísiltír, chun an „Gerechtshof”.

Cuirfear toghairm ar an bpáirtí a n-iarrtar forghníomhú ina choinne á cheangal air láithriú os comhair na cúirte achomhairc. Mura láithreoidh, sé, beidh forálacha an dara agus an tríú mír d’Airteagal 20 infheidhme, fiú mura bhfuil sainchónaí air in aon cheann de na Stáit Chonarhacha.

Airteagal 41

Ní féidir breithiúnas a tugadh ar achomharc dá bhforáiltear in Airteagal 40 a chonspóid ach amháin trí achomharc „en cassation” nó, i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine, trí „Rechtsbeschwerde”.

Airteagal 42

Má bhíonn breithiúnas coigríche tugtha i leith ábhar éagsúil agus nach féidir forghníomhú a údarú ina dtaobh go léir, déanfaidh an chúirt forghníomhú a údarú i gcás ábhair amháin nó níos mó díobh.

Féadfaidh iarratasóir forghníomhú páirteach ar bhreithiúnas a iarraidh.

Airteagal 43

Ní fhéadfar breithiúnas coigríche a d’ordaigh, íocaíoch phionósach thréimhsiúil a fhorghníomhú sa Stát a n-iarrtar forghníomhú ann mura mbeidh méad na híocaíochta arna chinneadh go críochnaitheach ag cúirteanna an Stáit inar tugadh an breithiúnas.

Airteagal 44

Iarratasóir dar deonaíodh cabhair dhlíthiúil sa Stát inar tugadh an breithiúnas, tairbheoidh sé de chabhair dhlíthiúil f reisin, gan a chás a athscrúdú, sna nósanna imeachta dá bhforáiltear in Airteagal 32 go 35.

Airteagal 45

Ní féidir urrús, banna ná taisce, de chineál ar bith, a éileamh ar pháirtí a iarrfaidh forghníomhú i Stát Conarthach amháin ar bhreithiúnas a tugadh i Stát Conarthach eile ar an bhforas gur náisiúnach eachtrach é ná ar an bhforas nach bhfuil sainchónaí ná gnáthchónaí air sa Stát a n-iarrtar na forghníomhú ann.

Róinn 3

Forálacha comhchoiteanna

Airteagal 46

Dlífidh páirtí a iarrfaidh aithint nó forghníomhú ar bhreithiúnas na nithe seo a leanas a thabhairt ar aird:

1. cóip den bhreithiúnas a shásóidh na coinníollacha is gá chun a barántúlacht a shuíomh;

2. i gcás breithiúnas mainneachtana, an chóip bhunaidh nó cóip dhílis dheimhnithe den doiciméad á shuíomh gur seirbheáladh doiciméad tionscanta na n-imeachtaí ar an bpáirtí mainneachtanach.

Airteagal 47

Dlífidh páirtí a iarrfaidh forghníomhú na nithe seo a leanas a thabhairt ar aird f reisin:

1. doiciméid á shuíomh go bhfuil an breithiúnas infhorghníomhaithe, agus gur seirbheáladh é, de réir dlí an Stáit inar tugadh an breithiúnas;
2. más cui, doiciméad á thaispeáint go bhfuil cabhair dhlíthiúil á fáil ag an iarratasóir sa Stát inar tugadh an breithiúnas.

Airteagal 48

Mura dtugtar ar aird na doiciméid a luaitear in Airteagail 46 (2) agus 47 (2), féadfaidh an chúirt tréimhse a shonrú chun iad a thabhairt ar aird, nó glacadh le doiciméid chomhionanna, nó déanamh d’éagmais na ndoiciméad má mheasann sí go bhfuil a saith faisnéise os a comhair.

Déanfar aistriúchán ar na doiciméid a thabhairt ar aird má éilíonn an chúirt é; ní foláir an t-aistriúchán a bheith deimhnithe ag duine atá cáilithe chuige sin i gceann de na Stáit Chonarhacha.

Airteagal 49

Ní gá aon dlíthiúilocht ná aon fhoirmiúlacht dá samhail i leith na ndoiciméad a luaitear in Airteagail 46 nó 47 nó sa dara mír d’Airteagal 48, ná i leith doiciméad ag ceapadh ionadaí *ad litem*.

TEIDEAL IV

IONSTRAIMÍ BARÁNTÚLA AGUS SOCRAÍOCHTAÍ CÚIRTE

Airteagal 50

Doiciméad a tarraingíodh suas go foirmiúil nó a cláraíodh mar ionstraim bharántúil agus is infhorghníomhaithe i Stát

Conarthach amháin, déanfar, ama iarraidh sin de réir an nós imeachta dá bhforáiltear in Airteagal 31 *et seq.* ordú a fhorghníomhaithe a eisiúint i Stát Conarthach eile. Ní féidir diúltú don iarratas ach amháin i gcás forghníomhú na hionstraime a bheith contrártha don ord poiblí sa Stát a n-iarrtar forghníomhú ann.

Ní foláir an ionstraim a thabharfar ar aird a bheith de réir na gcoinníollacha is gá chun a bharántúlacht i Stát a tionscanta a shuíomh.

Beidh feidhm le forálacha Roinn 3 de Theideal III de réir mar is cuí.

Airteagal 51

Socraíocht ar tugadh formheas uirthi sa chúirt i gcúrsa imeachtaí agus is infhorghníomhaithe sa Stát inar tugadh i gcrích í féadfar í a fhorghníomhú sa Stát a n-iarrtar forghníomhú ann, faoi na coinníollacha céanna le hionstraimí barántúla.

TEIDEAL V

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 52

Chun a chinneadh an bhfuil sainchónaí ar pháirtí i Stát Conarthach ar tugadh ábhar os comhair a chúirteanna, cuirfidh an chúirt a dlí inmheánach chun feidhme.

Mura bhfuil sainchónaí ar pháirtí sa Stát ar tugadh an t-ábhar os comhair a chúirteanna, déanfaidh an chúirt, chun a chinneadh an bhfuil sainchónaí i Stát Conarthach eile ar an bpáirtí, dlí an Stáit sin a chur chun feidhme.

Déanfar sainchónaí páirtí a chinneadh, áfach, de réir a dlí náisiúnta féin más rud é, de réir an dli sin, go mbraitheann a shainchónaí ar shainchónaí duine eile nó ar an áit a bhfuil suíomh údaráis.

Airteagal 53

Chun críocha an Choinbhinsiúin seo, measfar sainchónaí a bheith ar chuideachta nó ar dhuine dlítheanach nó ar chomhlachas de dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha san áit a bhfuil a suíomh. Ach chun an suíomh sin a chinneadh cuirfidh an chúirt rialacha a dlí idirnáisiúnta phríobháidigh chun feidhme.

TEIDEAL VI

FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA

Airteagal 54

Ní bhainfidh forálacha an Choinbhinsiúin seo ach le himeachtaí dlíthiúla a thionscnófar agus le doiciméid a tharraingeofar suas

go foirmiúil nó a chlárófar mar ionstraimí barántúla tar éis a theachta i bhfeidhm.

Déanfar, áfach, breithiúnais a thabharfar tar éis dáta an Choinbhinsiúin seo a theacht i bhfeidhm, i gcás imeachtaí a tionscnaíodh roimh an dáta sin, a aithint agus a fhorghníomhú de réir forálacha Theideal III má bhí dlírise bunaithe ar rialacha i gcomhréir leis na rialacha dá bhforáiltear i dTeideal II den Choinbhinsiún seo nó i gcoinbhinsiún a tugadh i gcrích idir an Stát tionscnaimh agus an Stát chun a ndéantar an t-iarratas agus a raibh feidhm aige nuair a tionscnaíodh na himeachtaí.

TEIDEAL VII

GAOL LE COINBHINSIÚIN EILE

Airteagal 55

Faoi réir forálacha an dara mír d'Airteagal 54, agus Airteagal 56, gabhfaidh an Coinbhinsiún seo, i gcás na Stát is páirtithe ann, ionad na gCoinbhinsiúin seo a leanas a tugadh i gcrích idir dhá cheann nó níos mó díobh:

- an Coinbhinsiún idir an Bheilg agus an Fhrainc ar dhlínse agus ar bhailíocht agus forghníomhú breithiúnas, dámhachtaintí eadrána agus ionstraimí barántúla, a síníodh i bPáras an 8 Iúil 1899,
- an Coinbhinsiún idir an Bheilg agus an Ísiltír ar dhlínse, ar fhéimheacht, agus ar bhailíocht agus forghníomhú breithiúnas, dámhachtaintí eadrána agus ionstraimí barántúla, a síníodh sa Bhruiséil an 28 Márta 1925,
- an Coinbhinsiún idir an Fhrainc agus an Iodáil ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Róimh an 3 Meitheamh 1930,
- an Coinbhinsiún idir an Ghearmáin agus an Iodáil ar aithint agus forghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Róimh an 9 Márta 1936,
- an Coinbhinsiún idir Poblacht Chónaidhme na Gearmáine agus Ríocht na Beilge ar aithint agus forghníomhú breithiúnas, dámhachtaintí eadrána agus ionstraimí barántúla go cómhálartach in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh in Bonn an 30 Meitheamh 1958,
- an Coinbhinsiún idir Ríocht na hÍsiltíre agus Poblacht na hIodáile ar aithint agus forghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Róimh an 17 Aibreán 1959,
- an Coinbhinsiún idir Ríocht na Beilge agus Poblacht na hIodáile ar aithint agus forghníomhú breithiúnas agus ionstraimí infhorghníomhaithe eile in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Róimh an 6 Aibreán 1962,

— an Coinbhinsiún idir Ríocht na hÍsiltíre agus Poblacht Chónaidhme na Gearmáine ar aithint agus forghníomhú breithiúnas agus ionstraimí infhorghníomhaithe eile go cómhálartach in ábhair shibhialta agus tráchtála a síníodh sa Háig an 30 Lúnasa 1962,

agus, sa mhéid go bhfuil sé i bhfeidhm,

— an Conradh idir an Bheilg, an Ísiltír agus Lucsamburg ar dhlírise, ar fhéimheacht, agus ar bhailíocht agus forghníomhú breithiúnas, dámhachtaintí eadrána agus ionstraimí barántúla a síníodh sa Bhruiséil an 24 Samhain 1961.

Airteagal 56

Leanfaidh an Conradh agus na Coinbhinsiúin a luaitear in Airteagal 55 d'éifeacht a bheith acu maidir le hábhair nach mbaineann an Coinbhinsiún seo leo.

Leanfaidh siad d'éifeacht a bheith acu i leith breithiúnas a tugadh agus ionstraimí barántúla a tarraingíodh suas go foirmiúil nó a cláraíodh mar ionstraimí barántúla roimh theacht i bhfeidhm don Choinbhinsiún seo.

Airteagal 57

Ní dhéanfaidh an Coinbhinsiún seo difear d'aon choinbhinsiún a bhfuil nó a mbeidh na Stáit Chonarthacha ina bpáirtithe iontu agus, i ndáil le hábhair áirithe, a rialaíonn dlínse agus aithint agus forghníomhú bhreithiúnas.

Airteagal 58

Ní dhéanfaidh an Coinbhinsiún seo difear do na cearta a deonaíodh do náisiúnaigh Eilvéiseacha leis an gCoinbhinsiún a tugadh i gcrích an 15 Meitheamh 1869 idir, an Fhrainc agus Cónaidhm na hEilvéise ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta.

Airteagal 59

Ní choiscfidh an Coinbhinsiún seo ar Stát Conarthach a ghabháil d'oibleagáid air féin i leith tríú Stát, i gcoinbhinsiún um aithint agus forghníomhú breithiúnas, gan breithiúnais a aithint a tugadh i Stáit Chonarthacha eile i gcoinne cosantóirí a raibh sainchónaí nó ngáthchónaí orthu sa tríú Stát más rud é, i gcásanna dá bhforáiltear in Airteagal 4, nárbh fhéidir an breithiúnas a bhunú ach amháin ar fhoras dlínse a shonraítear sa dara mír d'Airteagal 3.

TEIDEAL VIII

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 60

Bainfidh an Coinbhinsiún seo le críocha Eorpacha na Stát Conarthach, leis na Ranna Francacha thar lear agus leis na críocha Francacha thar lear.

Féadfaidh Ríocht na hÍsiltíre a dhearbhu, tráth an Choinbhinsiúin seo a shínú nó a dhaingniú nó tráth ar bith ina dhiaidh sin, trí fhógra a thabairt d'Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach, go mbainfidh an Coinbhinsiún seo le Suranam agus le hAintillí na hÍsiltíre. Mura ndéantar dearbhú mar sin i leith Aintillí na hÍsiltíre, measfar i gcás imeachtaí a bheidh ar bun i gcríoch Eorpach na Ríochta, de bhíin achomharc „en cassation” i gcoinne breithiúnas ó chúirt in Aintillí na hÍsiltíre na himeachtaí sin a bheith ar bun sa chúirt deiridh sin.

Airteagal 61

Déanfaidh Stáit a shínte daingniú, ar an gCoinbhinsiún seo. Taiscfear na hionstraimí daingniúcháin le hArd-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach.

Airteagal 62

Tiocfaidh an Coinbhinsiún seo a bhfeidhm an chéad lá den tríú mí i ndiaidh taisceadh na hionstraime daingniúcháin ag an gceann is déanaí de Stáit a shínte a dhéanfaidh an taisceadh sin.

Airteagal 63

Aithníonn na Stáit Chonarthacha go ndlífidh aon Stát a thiocfaidh chun bheith ina chomhalta de Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa glacadh leis an gCoinbhinsiún seo mar bhonn do na caibidlí is gá idir na Stáit Chonarthacha agus an Stát sin chun a áirithint go bhfeidhmeofar an fhomhír dheireanach d'Airteagal 220 den Chonradh ag bunú Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa.

Is féidir na hoiriúnuithe is gá a bheith ina n-ábhar do choinbhinsiún speisialta idir na Stáit Chonarthacha de pháirt agus an Ballstát nua den pháirt eile.

Airteagal 64

Cuirfidh Ard-Rúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach in iúl do na Stáit a shíneoidh an Coinbhinsiún seo:

- (a) taisceadh gach ionstraime daingniúcháin;
- (b) dáta an Choinbhinsiúin seo a theacht i bhfeidhm;
- (c) aon dearbhú a fuarthas de bhun an dara mír d'Airteagal 60;
- (d) aon dearbhú a fuarthas de bhun Airteagal IV den Phrótacal;
- (e) aon téacsanna a fuarthas de bhun Airteagal VI den Phrótacal.

Airteagal 65

Is cuid dhílis den Choinbhinsiún seo an Prótacal atá curtha i gceangal leis de chomhthoil na Stát Conarthach.

Airteagal 66

Tá an Coinbhinsiún seo tugtha i gcrích go ceann tréimhse gan teorainn.

Airteagal 67

Féadfaidh Stát Conarthach ar bith athbhreithniú ar an gCoinbhinsiún seo a iarraidh. Sa chás sin, comórfaidh Uachtarán Chomhairle na gComhphobal Eorpach comhdháil lena athbhreithniú.

Airteagal 68

Tarraingíodh an Coinbhinsiún seo suas i scríbhinn bhunaidh amháin sa Fhraincis, sa Ghearmáinis, san Iodáilis agus san Ollainnis, agus comhúdarás ag gach ceann de na ceithre théacs; taiscfear é i gcartlann Rúnaíocht Chomhairle na gComhphobal Eorpach, agus cuirfidh an tArd-Rúnaí cóip dheimhnithe chuig Rialtas gach ceann de Stáit a shínithe.

Dá fhianú sin, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe a lámh leis an gCoinbhinsiún seo.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an seachtú lá is fiche de Mheán Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad seasca a hocht.

Thar ceann a Shoilse Rí na mBeilgeach,

Pierre HARMEL

Thar ceann Uachtarán Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine,

Willy BRANDT

Thar ceann Uachtarán Phoblacht na Fraince,

Michel DEBRÉ

Thar ceann Uachtarán Phoblacht na hIodáile,

Giuseppe MEDICI

Thar ceann a Mhórgacht Ríoga Ard-Diúc Lucsamburg,

Pierre GRÉGOIRE

Thar ceann a Soilse Banríon na hÍsiltíre,

J.M.A.H. LUNS

PROTACAL

Tá na hArdpháirtithe Conarthacha tar éis comhaontú ar na forálacha seo a leanas, a chuirfear i gceangal leis an gCoinbhinsiún:

Airteagal I

Aon duine ina shainchónaí i Lucsamburg a agrófar i gcúirt Stáit Chonarthaigh eile de bhun Airteagal 5 (1), féadfaidh sé diúltú géilleadh do dhlínse na cúirte sin. Mura dtaifeadfaidh an cosantóir láithreas, dearbhóidh an chúirt, as a treoir féin, nach bhfuil dlínse aici.

Beidh comhaontú chun dlínse a thabhairt, de réir brí Airteagal 17, gan bailíocht i leith duine ina shainchónaí i Lucsamburg murar aontaigh an duine sin leis go sainráite agus go speisialta.

Airteagal II

Gan dochar d'aon fhorálacha níos fabhraí i ndlíthe náisiúnta, má bhíonn daoine a bhfuil sainchónaí orthu i Stát Conarhtach á n-ionchúiseamh mar gheall ar chion neamhthoiliúil i gcúirteanna coiriúla Stáit Chonarthaigh eile nach náisiúnaigh dá chuid iad, féadfaidh daoine atá cáilithe chuige sin feidhmiú ar a son lena gcosaint, fiú gan iad a bheith i láthair go pearsanta.

Ach féadfaidh an chúirt ar tugadh an t-ábhar os a comhair a ordú do dhuine láithriú go pearsanta; mura ndearnadh láithriú níl sé riachtanach aithint a thabhairt ná forghníomhú a dhéanamh sna Stáit Chonarthacha eile ar bhreithiúnas a tugadh sa chaingean shibhialta gan caoi a bheith ag an duine a cúisíodh socrú a dhéanamh chun é féin a chosaint.

Airteagal III

In imeachtaí chun ordú forghníomhaithe a eisiúint, ní dhéanfar muirear, dleacht ná cáin ar bith, arna ríomh de réir luach an ábhair i saincheist, a thobhach sa Stát a n-iarrtar an forghníomhú ann.

Airteagal IV

Doiciméid dhlíthiúla nó seachdhlíthiúla a tarraingíodh suas i Stát Conarthach amháin agus a dhlífear a sheirbheáil ar

dhaoine i Stát Conarthach eile, tarchuirfear iad de réir an nós imeachta dá bhforáiltear sna coinbhinsiúin agus sna comhaontuithe a cuireadh i gcrích idir na Stáit Chonarthacha.

Mura ndéanfaidh an Stát a bhfuil siad le seirbheáil ann agóid ina choinne sin trí dhearbhu d'Ardrúnaí Chomhairle na gComhpobal Eorpach, is féidir freisin d'oifigigh phoiblí iomchuí an Stáit inar tarraingíodh suas an doiciméad é a chur go díreach chuig oifigigh phoiblí iomchuí an Stáit ina bhfuil seolaí an doiciméid le fáil. Sa chás sin, déanfaidh oifigeach Stát a thionscanta cóip den doiciméad a chur chuig an oifigeach de chuid an Stáit chun a ndéantar an t-iarratas a bhfuil údarás aige í a chur ar aghaidh chuig an seolaí. Guirfear an doiciméad ar aghaidh ar an modh a shonraítear le dlí an Stáit chun a ndéantar an t-iarratas. Dearbhófar go ndearnadh amhlaidh i ndeimhniú a chuirfear go díreach go dtí oifigeach Stát a thionscanta.

Airteagal V

I bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine ní féidir feidhm a bhaint as an dlinse a shonraítear in Airteagal 6 (2) agus in Airteagal 10 i gcaingne ar bharántas nó ar ráthaíocht nó in aon imeachtaí eile tríú páirtí. Sa Stát sin, féadfar aon duine ina shainchónaí i Stát Conarthach eile a agairt sna cúirteanna de bhun Airteagail 68, 72, 73 agus 74 de chód na nós imeachta shibhialta (*Zivilprozeßordnung*) maidir le fógraí tríú páirtí.

Déanfar breithiúnais a tugadh sna Stáit Chonarthacha eile de bhua Airteagal 6 (2) nó Airteagal 10 a aithint agus a fhorghníomhú i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine de réir Theideal III. Aithneofar mar an gcéanna sna Stáit Chonarthacha eile aon éifeachtaí a bheadh ag breithiúnais a tugadh sa Stát sin ar thríú páirtithe, de bhun Airteagail 68, 72, 73 agus 74 de chód na nós imeachta shibhialta (*Zivilprozeßordnung*) a chur chun feidhme.

Airteagal VI

Cuirfidh an Stát Chonarthacha in iúil d'Ardrúnaí Chomhairle na gComhpobal Eorpach téacsanna aon fhorálacha ina ndlíthe a dhéanann leasú ar na hairteagail sin dá ndlíthe a luaitear sa Choinbhinsiún nó ar liosta na gcúirteanna a shonraítear i Roinn 2 de Theideal III den Choinbhinsiún.

Dá fhianú sin chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe a lámh leis an bPrótacal seo.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil an seachtú lá is fiche de Mheán Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad seasca a hocht.

Thar ceann a Shoilse Rí na mBeilgeach,

Pierre HARMEL

Thar ceann Uachtarán Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine,

Willy BRANDT

Thar ceann Uachtarán Phoblacht na Fraince,

Michel DEBRÉ

Thar ceann Uachtarán Phoblacht na hIodáile,

Guiseppe MEDICI

Thar ceann a Mhórgacht Ríoga Ard-Diúc Lucsamburg,

Pierre GRÉGOIRE

Thar ceann a Soilse Banríon na hÍsiltíre,

J.M.A.H. LUNS

DEARBHÚ GOMHPHÁIRTEACH

Tá Rialtais Ríocht na Beilge, Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine, Phoblacht na Fraince, Phoblacht ha hIodáile, Ard-Diúiceacht Lucsamburg agus Ríocht na hÍsiltíre,

Tráth sínithe an Choinbhinsiúin ar Dhlínse agus ar Fhorghníomhú Breithiúnas in Ábhair Shibhialta agus Tráchtála,

Ós mian leo a áirithint go geuirfear an Coinbhinsiún chun feidhme chomh héifeachtach agus is féidir;

Ós é a miangas nach mbeadh difríochtaí léiriúcháin ag baint óna éifeacht aontach;

Á aithint dóibh go bhféadfadh éileamh ar dhlínse agus séanadh ar dhlínse teacht i gceist i bhfeidhmiú an Choinbhinsiúin;

Ag dearbhú a bhfonnmhaireachta:

1. chun staidéar a dhéanamh ar na ceistanna sin agus go háirithe chun féachaint arbh fhéidir dlínse in ábhair áirithe a thabhairt do Chúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach agus, más gá, chun comhaontú dá réir sin a chur i gcrích;
2. chun cruinnithe idir a n-ionadaithe a thionól go tráthrialta.

Dá fhianú sin chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe a lámh leis an Dearbhú Comhpháirteach seo.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil an seachtú lá is fiche seo de Mheán Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad seasca a hocht.

Pierre HARMEL

Willy BRANDT

Michel DEBRÉ

Giuseppe MEDICI

Pierre GRÉGOIRE

J.M.A.H. LUNS

PRÓTACAL**ar léiriú ag an gCúirt Bhreithiúnais ar Choinbhinsiún 27 Meán Fómhair 1968 ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus traditála**

TÁ NA hARDPHÁIRTITHE CONARTHACHA SA CHONRADH AG -BUNÚ CHOMHPHOBAL EACNAMAÍOCHTA NA hEORPA,

Ag féachaint dóibh don Dearbhú atá i gceangal leis an gCoinbhinsiún ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála, a síníodh sa Bhruiséil an 27 Meán Fómhair 1968,

Tar éis cinneadh ar Phrótacal a chur i gcrích chun dlínse a thabhairt do Chúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach an Coinbhinsiún sin a léiriú agus chuige sin tar éis na daoine seo a leanas a cheapadh mar Lánchumhachtaigh:

A SHOILSE RÍ NA mBEILGEACH:

M. Alfons VRANCKX,

Aire Dlí agus Cirt;

UACHTARÁN PHOBLACHT CHÓNAIDHME NA GEARMÁINE:

M. Gerhard JAHN,

Aire Dlí agus Cirt na Cónaidhme;

UACHTARÁN PHOBLACHT NA FRAINCE:

M. René PLEVEN,

Coimeádaí na Séalaí,

Aire Glí agus Cirt;

UACHTARÁN PHOBLACHT NA hIODÁILE:

M. Erminio PENNACCHINI,

Fo-Rúnaí Stáit san

Aireacht Dlí agus Cirt;

A MHORGACHT RÍOGA ARD-DIÚC LUCSAMBURG:

M. Eugène SCHAUS,

Aire Dlí agus Cirt

Leas-Uachtarán an Rialtais;

A SOILSE BANRÍON NA hÍSILTÍRE:

M. C.H.F. POLAK,

Aire Dlí agus Cirt;

NOCH A RINNE, i dtionól na Comhairle, tar éis dóibh a Lánchumhachtaí, agus iad i bhfoirm cheart chuí, a thabhairt ar aird dá chéile,

COMHAONTÚ MAR A LEANAS:

Airteagal 1

Beidh dlínse ag Cúirt Bhreithiúnais na gComhphobal Eorpach chun rialú- a thabhairt i dtaobh léiriú an Choinbhinsiúin ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in abhair shibhialta agus tráchtála agus an Phrótacail atá i gceangal leis an gCoinbhinsiúin sin, a síníodh sa Bhrúiséal an 27 Meán Fómhair 1968, agus fós i dtaobh léiriú an Phrótacail seo.

Airteagal 2

Féadfaidh na cúirteanna seo a leanas a iarraidh ar an gCúirt Bhreithiúnais réamhrialú a thabhairt ar cheisteanna léiriúcháin:

1. sa Bheilg: la Cour de Cassation — het Hof van Cassatie

agus le Conseil d'État — de Raad van State;

i bPoblacht Chónaidhme na Gearmáine: die obersten Gerichtshöfe des Bundes;

sa Fhrainc: la Cour de Cassation agus le Conseil d'État;

san Iodáil: la Corte Suprema di Cassazione;

i Lucsamburg: la Cour Supérieure de Justice, ina suí di mar Cour de Cassation;

san Ísiltír: de Hoge Raad;

2. cúirteanna na Stát Conarthach ina suí dóibh i gcáil achomharcach;
3. sna cásanna dá bhforáiltear in Airteagal 37 den Choinbhinsiún, na cúirteanna a luaitear san Airteagal sin.

Airteagal 3

(1) Nuair a dhéanfar ceist i dtaobh léiriú an Choinbhinsiúin nó ionstraime eile dá luaitear in Airteagal 1 a tharraingt anuas i gcás a bheidh ar feitheamh os comhair cúirte dá luaitear in Airteagal 2 (1), iarrfaidh an chúirt sin ar an gCúirt Bhreithiúnais, má mheasann sí gur gá cinneadh ar an gceist ionas go bhféadfaidh sí breithiúnas a thabhairt, rialú a thabhairt ar an gceist sin.

(2) Má tharraingítear ceist mar sin anuas os comhair aon chúirte dá dtagraítear in Airteagal 2 (2) nó (3), féadfaidh an chúirt sin, ar na coinníollacha atá leagtha síos a mír (1), a iarraidh ar an gCúirt Bhreithiúnais rialú a thabhairt uirthi.

Airteagal 4

(1) Féadfaidh údarás inniúil Stáit Chonarthaigh a iarraidh ar an gCúirt Bhreithiúnais rialú a thabhairt ar cheist i dtaobh léiriú an Choinbhinsiúin nó i dtaobh léiriú ceann de na hionstraimí eile a luaitear in Airteagal 1 má bhíonn breithiúnas ó chúirteanna sa Stát sin ar neamhréir leis an léiriú a thug an Chúirt Bhreithiúnais nó a tugadh i mbreithiúnas ó chúirt de chuid Stáit Chonarthaigh eile a luaitear in Airteagal 2 (1) nó (2). Ní bhainfidh forálacha na míre seo ach le breithiúnais a bhfuil éifeacht *res judicata* leo.

(2) Ní dhéanfaidh an léiriú a dhéanfaidh an Chúirt Bhreithiúnais de bhun iarratais den sórt sin difear do na breithiúnais ba bhun leis an léiriú sin a iarraidh.

(3) Beidh Ionchúisitheoirí Ginearálta na gCúirteanna Uachtaraacha Achomhairc sna Stáit Chonarthaigh nó údarás ar bith eile a bheidh ainmnithe chuige sin ag Stát Conarthach, i dteideal rialú ar an léiriú a iarraidh ar an gCúirt Bhreithiúnais de réir mhír 1.

(4) Tabharfaidh Cláraitheoir na Cúirte Breithiúnais fógra faoin iarratas do na Stáit Chonarthaigh, don Choimisiún agus do Chomhairle na gComhphobal Eorpach; beidh siadsan i dteideal ansin, laistigh de dhá mhí tar éis an fógra a fháil, sonruithe cáis nó tuairimí i scríbhinn a chur faoi bhráid na Cúirte.

(5) Ní fhéadfar aon táillí a thobhach ná aon chostais nó caiteachas a dhámhachtain i leith na n-imeachtaí dá bhforáiltear san Airteagal seo.

Airteagal 5

(1) Na forálacha sin den Chonradh ag bunú Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa, agus na cinn sin den Phrótacal ar Reacht an Cúirte Breithiúnais atá i gceangal leis, is infheidhme nuair a iarrtar ar an gCúirt réamhrialú a thabhairt, beidh feidhm acu mar an gcéanna, ach amháin mar a bhforáiltear a mhalairt leis an bPrótacal seo, ar an nós imeachta maidir le léiriú an Choinbhinsiúin agus na n-ionstraimí eile a luaitear in Airteagal 1.

(2) Déanfar, más gá, Rialacha Nós Imeachta na Cúirte Breithiúnais a oiriúnú agus a chomhlánú de réir Airteagal 188 den Chonradh ag bunú Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa.

Airteagal 6

Bainfidh an Prótacal seo le críocha Eorpacha na Stát Conarthach, leis na Ranna Francacha thar lear agus leis na críocha Francacha thar lear.

Féadfaidh Ríocht na hÍsiltíre a dhearbhu tráth an Phrótacail seo a shíniú nó a dhaingniú nó tráth ar bith ina dhiaidh sin, trí fhógra a thabhairt d'Ardrúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach, go mbainfidh an Prótacal seo le Súranam agus le hAintillí na hÍsiltíre.

Airteagal 7

Déanfaidh Stáit a shínithe daingniú ar an gCoinbhinsiún seo. Taiscfear na hionstraimí daingniúcháin le hArdrúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach.

Airteagal 8

Tiocfaidh an Prótacal seo i bhfeidhm an chéad lá den tríú mí i ndiaidh taisceadh na hionstraime daingniúcháin ag an gceann is déanaí de Stáit a shínithe a dhéanfaidh an taisceadh sin; ach ní thiochfaidh sé i bhfeidhm tráth is luaithe ná teacht i bhfeidhm Choinbhinsiún an 27 Meán Fómhair 1968 ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in abhair shibhialta agus tráchtála.

Airteagal 9

Aithníonn na Stáit Chonarthaigh go ndlífidh gach Stát a thiochfaidh chun bheith ina chomhalta de Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa, agus a mbainfidh Airteagal 63 den Choinbhinsiún ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála leis, glacadh le forálacha an Phrótacail seo, faoi réir cibé oiriúnuithe is gá.

Airteagal 10

Cuirfidh Ardrúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach in iúl do na Stáit a shíneoidh an Prótacal seo:

- (a) taisceadh gach ionstraime daingniúcháin;
- (b) dáta an Phrótacail seo a theacht i bhfeidhm;

(c) aon ainmniú a fuarthas de bhun Airteagal 4 (3);

(d) aon dearbhú a fuarthas de bhun an dara mír d'Airteagal 6.

Airteagal 11

Cuirfidh na Stáit Chonarthaigh in iúl d'Ardrúnaí Chomhairle na gComhphobal Eorpach téacsanna aon fhorálacha ina ndlíthe a bheireann gur gá liosta na gcúirteanna in Airteagal 2 (1) a leasú.

Airteagal 12

Tá an Prótacal seo tugtha i gcrích go ceann tréimhse gan teorainn.

Airteagal 13

Féadfaidh Stát Conarthach ar bith athbhreithniú ar an bPrótacal seo a iarraidh. Sa chás sin comórfaidh Uachtarán Chomhairle na gComhphobal Eorpach comhdháil lena athbhreithniú.

Airteagal 14

Tarraingíodh an Prótacal seo suas i scríbhinn bhunaidh amháin sa Fhraincis, sa Ghearmáinis, san Iodáilis agus san Ollainnis, agus comhúdarás ag gach ceann de na ceithre théacs; taiscfear é i gcartlann Rúnaíocht Chomhairle na gComhphobal Eorpach, agus cuirfidh an tArdrúnaí cóip dheimhnithe chuig Rialtas gach ceann Stáit a shínithe.

Dá fhianú sin, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe a lámh leis an bPrótacal seo.

Arna dhéanamh i Lucsamburg, an tríú lá seo de Mheitheamh sa bhliain míle naoi gcéad seachtó a haon.

Thar ceann a Shoilse Rí na mBeilgeach,

Alfons VRANCKX

Thar ceann Uachtarán Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine

Gerhard JAHN

Thar ceann Uachtarán Phoblacht na Fraince,

René PLEVEN

Thar ceann Uachtarán Phoblacht na hIodáile,

Erminio PENNACCHINI

Thar ceann a Mhórgacht Ríoga Ard-Diúc Lucsamburg,

Eugène SCHAUS

Thar ceann a Soilse Banríon na hÍsiltíre,

C.H.F. POLAK

DEARBHÚ COMHPHÁIRTEACH

Tá rialtais Ríocht na Beilge, Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine, Phoblacht na Fraince, Phoblacht na hIodáile, Ard-Diúceacht Lucsamburg agus Ríocht na hÍsiltíre,

Tráth sínithe an Phrótacail ar Léiriú ag an gCúirt Bhreithiúnais ar Choinbhinsiún an 27 Meán Fómhair 1968. ar dhlínse agus ar fhorghníomhú breithiúnas in ábhair shibhialta agus tráchtála;

Os mian leo a áirithint go gcuirfear forálacha an Phrótacail sin chun feidhme chomh héifeachtach agus leis an oiread comhionannais agus is féidir;

Ag dearbhú a bhfonnmhaircachta chun eagrú a thabhairt, i gcomhar leis an gCúirt Bhreithiúnais, ar mhalartú faisnéise i dtaobh na mbreithiúnas a bhéarfaidh na cúirteanna a luaitear in Airteagal 2 (1) den Phrótacal sin i bhfeidhmiú Choinbhinsiún agus Phrótacal an 27 Meán Fómhair 1968.

Dá fhianú sin, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe a lámh leis an Dearbhú Comhpháirteach seo.

Arna dhéanamh i Lucsamburg, an tríú lá seo de Mheitheamh sa bhliain míle naoi gcéad seachtó a haon.

Thar ceann a Shoilse Rí na mBeilgeach,
Alfons VRANCKX

Thar ceann Uachtarán Phoblacht Chónaidhme na Gearmáine,
Gerhard JAHN

Thar ceann Uachtarán Phoblacht na Fraince,
René PLEVEN

Thar ceann Uachtarán Phoblacht na hIodáile,
Erminio PENNACCHINI

Thar ceann a Mhórgacht Ríoga Ard-Diúc Lucsamburg,
Eugène SCHAUS

Thar ceann a Soilse Banríon na hÍsiltíre,
C.H.F. POLAK

ZAJEDNIČKA IZJAVA

PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA EUROPSKE EKONOMSKE ZAJEDNICE, NA SASTANKU U SKLOPU VIJEĆA,

U želji da osiguraju da se u duhu Konvencije od 27. rujna 1968. također u najvećoj mogućoj mjeri osigura ujednačenost nadležnosti u pomorskim stvarima,

Uzimajući u obzir da Međunarodna konvencija za izjednačavanje nekih pravila o privremenom zaustavljanju pomorskih brodova koja je potpisana u Bruxellesu 10. svibnja 1952. sadrži odredbe koje se odnose na takvu nadležnost,

Uzimajući u obzir da sve države članice nisu stranke navedene Konvencije,

Izražavaju svoju želju da države članice koje su priobalne države koje još uvijek nisu postale stranke Konvencije od 10. svibnja 1952. to postanu što je prije moguće.

Udfærdiget i Luxembourg, den niende oktober nitten hundrede og otteoghalvfjerds.

Geschehen zu Luxemburg am neunten Oktober neunzehnhundertachtundsiebzig.

Done at Luxembourg on the ninth day of October in the year one thousand nine hundred and seventy-eight.

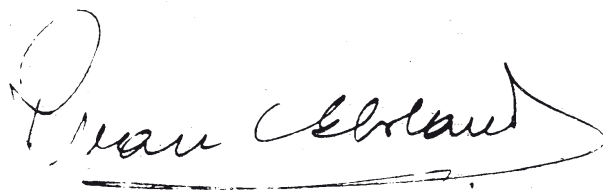
Fait à Luxembourg, le neuf octobre mil neuf cent soixante-dix-huit.

Arna dhéanamh i Lucsamburg, an naoú lá de Dheireadh Fómhair sa bhliain míle naoi gcéad seachtó a hocht.

Fatto a Lussemburgo, addì nove ottobre millenovecentosettantotto.

Gedaan te Luxemburg, de negende oktober negentienhonderd achtenzeventig.

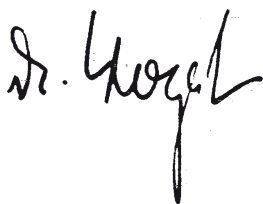
Pour Sa Majesté le roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

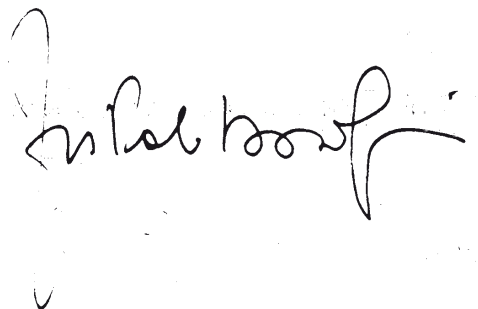
Pour le président de la République française

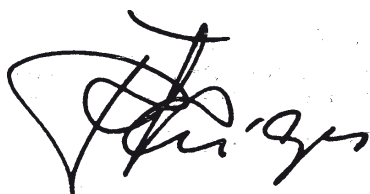
Thar ceann Uachtarán na hÉireann

Per il presidente della Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Napolitano', written on a light-colored background.

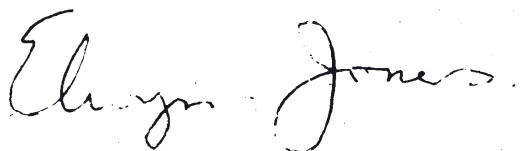
Pour Son Altesse Royale le grand-duc de Luxembourg

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Henri', written on a light-colored background.

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Beatrix', written on a light-colored background.

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of
Great Britain and Northern Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Elizabeth II', written on a light-colored background.

—

KONVENCIJA
o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (*)

UVOD

VISOKE STRANKE UGOVORNICE UGOVORA O OSNIVANJU EUROPSKE EKONOMSKE ZAJEDNICE,

želeći provesti odredbe članka 220. tog Ugovora u skladu s kojim su se obvezale osigurati pojednostavljivanje formalnosti koje se odnose na uzajamno priznanje i izvršenje sudskih odluka;

u velikoj želji da u Zajednici osnaže pravnu zaštitu osoba koje ondje imaju poslovni nastan;

smatrajući da je potrebno u tu svrhu odrediti međunarodnu nadležnost njihovih sudova, olakšati priznavanje i uvesti brz postupak za osiguranje izvršenja sudskih odluka, vjerodostojnih instrumenata i sudskih nagodbi, odlučile su sklopiti ovu Konvenciju i u tu su svrhu kao svoje opunomoćenike odredile:

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJACA:

gosp. Pierre HARMEL,

Ministar vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE:

gosp. Willy BRANDT,

Vicekancelar,

Ministar vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK FRANCUSKE REPUBLIKE:

gosp. Michel DEBRÉ,

Ministar vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK TALIJANSKE REPUBLIKE:

gosp. Giuseppe MEDICI,

Ministar vanjskih poslova;

(*) Tekst na način kako je izmijenjen Konvencijom o pristupanju.

NJEGOVA KRALJEVSKA VISOST VELIKI VOJVODA OD LUKSEMBURGA:

gosp. Pierre GRÉGOIRE
Ministar vanjskih poslova;

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKA:

gosp. J.M.A.H. LUNS,
Ministar vanjskih poslova;

KOJI SU SE, sastavši se unutar Vijeća i razmijenivši svoje punomoći za koje je utvrđeno da su u valjanom i propisanom obliku,

SPORAZUMJELI KAKO SLIJEDI:

GLAVA I.

PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Ova se Konvencija primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima, bez obzira na vrstu suda. Ne obuhvaća fiskalne, carinske ili administrativne stvari ⁽¹⁾.

Ova se Konvencija ne primjenjuje na:

1. status ili pravnu sposobnost fizičkih osoba, imovinska prava proizašla iz bračnog odnosa, oporuka i nasljeđivanja;
2. stečaj, postupke u vezi s likvidacijom nesolventnih poduzeća ili drugih pravnih osoba, sudske nagodbe, stečajne nagodbe i slične postupke;
3. socijalnu sigurnost;
4. arbitražu.

GLAVA II.

NADLEŽNOST

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 2.

Podložno odredbama ove Konvencije, osobe s domicilom u državi ugovornici, bez obzira na državljanstvo, tuže se pred sudovima te države.

⁽¹⁾ Druga rečenica dodana člankom 3. Konvencije o pristupanju.

Na osobe koje nisu državljani države u kojoj imaju domicil primjenjuju se pravila o sudskoj nadležnosti koja se primjenjuju i na državljane te države.

Članak 3.

Osobe s domicilom u državi ugovornici moguće je tužiti pred sudovima druge države ugovornice samo na temelju pravila određenih u odjeljcima 2. do 6. ove glave.

Sljedeće odredbe se posebno ne primjenjuju na njih:

— u Belgiji: članak 15. Građanskoga zakonika (*Code civil - Burgelijk Wetboek*) i članak 638. Sudskoga zakonika (*Code judiciaire - Gerechtelijk Wetboek*),

— u Danskoj: članak 248. stavak 2. Zakona o građanskom postupku (*Lov om rettens pleje*) i poglavlje 3. članak 3. Grenlandskog zakona o građanskom postupku (*Lov for Grønland om rettens pleje*),

— u Saveznoj Republici Njemačkoj: članak 23. Zakona o građanskom postupku (*Zivilprozeßordnung*),

— u Francuskoj: članci 14. i 15. Građanskog zakonika (*Code civil*),

— u Irskoj: pravila koja omogućuju da se nadležnost temelji na pismenu kojim se pokreće postupak, a koje je uručeno tuženiku tijekom njegova privremenoga boravka u Irskoj,

- u Italiji: članak 2. i članak 4. brojevi 1. i 2. Zakonika o građanskom postupku (*Codice di procedura civile*),
- u Luksemburgu: članci 14. i 15. Građanskoga zakonika (*Code civil*);
- u Nizozemskoj: članci 126. stavak 3. i 127. Zakona o parničnom postupku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*),
- u Ujedinjenoj Kraljevini: pravila koja omogućavaju da se nadležnost temelji na:
 - (a) pismenu kojim se pokreće sudski postupak, a koje je uručeno tuženiku tijekom njegova privremenoga boravka u Ujedinjenoj Kraljevini; ili
 - (b) nazočnosti, u Ujedinjenoj Kraljevini, imovine koja pripada tuženiku; ili
 - (c) oduzimanju imovine koja se nalazi u Ujedinjenoj Kraljevini od strane tužitelja ⁽¹⁾.

Članak 4.

Ako tuženik nema domicil u državi ugovornici, nadležnost sudova svake države ugovornice određuje se, podložno odredbama članka 16., pravom te države. Protiv takvog tuženika svaka osoba s domicilom u državi ugovornici, bez obzira na njezino državljanstvo, može u toj državi koristiti pravila o sudskoj nadležnosti koja su na snazi u toj državi, a posebno ona navedena u drugom stavku članka 3., na isti način kao i državljanji te države.

Odjeljak 2.

Posebna nadležnost

Članak 5.

Osobu s domicilom u državi ugovornici moguće je tužiti u drugoj državi ugovornici:

1. u predmetima koji se odnose na ugovor, pred sudovima nadležnim za mjesto izvršenja dotične obveze;
2. u stvarima koji se odnose na obvezu uzdržavanja, pred sudovima u mjestu u kojemu osoba s pravom na uzdržavanje ima domicil ili uobičajeno boravište ili, ako je riječ o postupku povezanim s postupkom koji se odnosi na status osobe, pred

⁽¹⁾ Drugi stavak na način kako je izmijenjen člankom 4. Konvencije o pristupanju.

sudom koji je, prema pravu tog suda, nadležan za takve postupke, osim ako se nadležnost temelji isključivo na državljanstvu neke od stranaka ⁽²⁾;

3. u predmetima koji se odnose na delikt, prijestup ili nedopušteni postupak, pred sudovima nadležnim za mjesto gdje je štetna radnja počinjena;
4. u pogledu tužbenog zahtjeva za naknadu štete ili povrat u prijašnje stanje koja se temelji na radnji koja dovodi do kaznenog postupka, pred sudom pred kojim su pokrenuti ti postupci, u mjeri u kojoj je taj sud nadležan prema vlastitom nacionalnom pravu provoditi parnični postupak;
5. u pogledu spora koji proizlazi iz poslovanja podružnice, zastupništva ili drugog poslovnog nastana, pred sudovima koji imaju nadležnost u mjestu gdje se nalazi ta podružnica, zastupništvo ili drugi poslovni nastan;
6. kao osnivač, upravitelj ili korisnik trusta osnovanog na temelju zakona ili pisanim instrumentom, ili osnovanog usmenim putem i potvrđenog pisanim putem, pred sudovima države ugovornice u kojoj trust ima domicil ⁽³⁾;
7. ako je riječ o sporu koji se odnosi na plaćanje naknade zatražene zbog spašavanja tereta, pred sudom nadležnim za teret o kojemu je riječ i koji je:

(a) zadržan radi osiguranja isplate takve naknade; ili

(b) koji je mogao biti zadržan, ali je dana kaucija ili neka druga vrsta osiguranja;

pod uvjetom da se ova odredba primjenjuje samo ako se tvrdi da tuženik ima prava na teret ili da ih je imao u trenutku njegova spašavanja ⁽⁴⁾.

Članak 6.

Osoba s domicilom u državi ugovornici također može biti tužena:

1. u slučaju kada je ta osoba jedan od tuženika, pred sudovima nadležnim za mjesto u kojem jedan od njih ima domicil;

⁽²⁾ Broj 2. na način kako je izmijenjen člankom 5. stavkom 3. Konvencije o pristupanju.

⁽³⁾ Broj 6. dodan člankom 5. stavkom 4. Konvencije o pristupanju.

⁽⁴⁾ Broj 7. dodan člankom 5. stavkom 4. Konvencije o pristupanju.

2. kao treća strana u tužbi za izvršenje jamstva ili garancije odnosno u bilo kojem predmetu treće strane, pred sudom pred kojim je pokrenut prvobitni postupak, osim ako je taj postupak pokrenut s isključivom namjerom da se osoba udalji s prostora nadležnosti suda koji bi bio nadležan u njegovom slučaju;

3. kada se radi o protutužbi proizašloj iz istog ugovora ili iz činjenica na kojima se temelji prvobitna tužba, pred sudom na kojem se vodi i prvobitna tužba.

Članak 6.a ⁽¹⁾

Ako je u skladu s ovom Konvencijom sud države ugovornice nadležan za postupke koji se odnose na odgovornost zbog korištenja ili upravljanja brodom, taj sud ili bilo koji drugi zamjenski sud utvrđen unutarnjim pravom države u tu svrhu također je nadležan za odlučivanje u sporovima za ograničavanje takve odgovornosti.

Odjeljak 3.

Nadležnost u stvarima koje se odnose na osiguranje

Članak 7.

U ovom odjeljku određuje se sudska nadležnost u stvarima koje se odnose na osiguranje, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 4. i članka 5. stavka 5.

Članak 8. ⁽²⁾

Osiguravatelj s domicilom u državi ugovornici može biti tužen:

1. pred sudovima države u kojoj ima domicil; ili
2. u drugoj državi ugovornici, pred sudovima u mjestu u kojemu nositelj prava na osiguranje ima domicil; ili
3. ako je suosiguravatelj, pred sudovima države ugovornice u kojoj je započet postupak protiv glavnog osiguravatelja.

Osiguravatelj koji nema domicil u državi ugovornici, ali ima podružnicu, predstavništvo ili drugi poslovni nastan u jednoj

od država ugovornica, u sporovima koji nastaju zbog poslovanja podružnice, predstavništva ili drugog poslovnog nastana smatra se osiguravateljem s domicilom u toj državi ugovornici.

Članak 9.

Osim toga, s obzirom na osiguranje od odgovornosti ili osiguranje nekretnina, osiguravatelj može biti tužen pred sudovima u mjestu štetnog događaja. Isto se primjenjuje ako su pokretnine i nekretnine pokriven istom policom osiguranja i ako su i jedne i druge istodobno oštećene zbog istog događaja.

Članak 10.

S obzirom na osiguranje od odgovornosti, osiguravatelj može, ako to dopušta pravo suda, sudjelovati u postupku koji je oštećena stranka pokrenula protiv osiguranika.

Članci 7., 8. i 9. primjenjuju se na postupke koje oštećena stranka pokreće izravno protiv osiguravatelja ako su takve izravne tužbe dopuštene.

Ako pravo koje uređuje takve izravne tužbe omogućuje da nositelj prava na osiguranje ili osiguranik budu obuhvaćeni istom tužbom, za njih je nadležan isti sud.

Članak 11.

Ne dovodeći u pitanje odredbe trećeg stavka članka 10., osiguravatelj može pokrenuti postupak samo pred sudovima u državi ugovornici u kojoj tuženik ima domicil, bez obzira radi li se o nositelju police osiguranja, osiguraniku ili korisniku osiguranja.

Odredbe ovog odjeljka ne utječu na pravo podizanja protutužbe pred sudom pred kojim se, sukladno ovom odjeljku, vodi prvobitna tužba.

Članak 12. ⁽³⁾

Odstupanje od primjene odredaba ovog odjeljka moguće je samo na temelju dogovora o nadležnosti:

1. koji je sklopljen nakon nastanka spora; ili

⁽¹⁾ Članak dodan člankom 6. Konvencije o pristupanju.

⁽²⁾ Tekst izmijenjen člankom 7. Konvencije o pristupanju.

⁽³⁾ Tekst izmijenjen člankom 8. Konvencije o pristupanju.

2. koji omogućuje nositelju prava na osiguranje, osiguraniku ili korisniku da pokrenu postupak pred sudovima koji nisu navedeni u ovom odjeljku; ili
3. koji je sklopljen između nositelja prava na osiguranje i osiguravatelja, od kojih obojica u trenutku sklapanja ugovora imaju domicil ili uobičajeno boravište u istoj državi ugovornici, i koji ima za učinak prenošenje nadležnosti na sudove te države čak i ako se štetni događaj dogodio u inozemstvu, pod uvjetom da takav dogovor nije suprotan pravu te države; ili
4. koji je sklopljen s nositeljem prava na osiguranje koji nema domicil u državi ugovornici, osim ako je osiguranje obvezno ili se odnosi na nekretnine u državi ugovornici; ili
5. koji se odnosi na ugovor o osiguranju u onoj mjeri u kojoj on pokriva jedan ili više rizika opisanih u članku 12.a.

Članak 12.a ⁽¹⁾

Rizici iz članka 12. stavka 5. jesu sljedeći:

1. svaki gubitak ili šteta na:
 - (a) pomorskim brodovima, priobalnim postrojenjima ili onima na otvorenom moru, ili zrakoplovu, do kojih je došlo zbog opasnosti koje su u vezi s njihovom uporabom u komercijalne svrhe;
 - (b) robi u tranzitu, osim putničke prtljage ako tranzit podrazumijeva ili uključuje prijevoz tim brodovima ili zrakoplovima;
2. svaka odgovornost, osim one za tjelesne ozljede putnika ili za gubitak ili oštećenje njihove prtljage:
 - (a) nastala zbog korištenja ili upravljanja brodovima, postrojenjima ili zrakoplovom iz stavka 1. točke (a), osim ako pravo države ugovornice u kojoj je takav zrakoplov registriran zabranjuje dogovore o nadležnosti s obzirom na osiguravanje od takvih rizika;
 - (b) za gubitak ili štetu koju prouzrokuje roba u tranzitu kako je opisano u stavku 1. točki (b);
3. svaki financijski gubitak povezan s korištenjem ili upravljanjem brodovima, postrojenjima ili zrakoplovom iz stavka 1. točke (a), a posebno gubitak tereta ili zakupa broda;

4. svaki rizik ili interes povezan s bilo kojim od rizika iz točaka 1. do 3.

Odjeljak 4. ⁽²⁾

Nadležnost nad potrošačkim ugovorima

Članak 13.

U stvarima koje se odnose na ugovor koji sklapa osoba u svrhu za koju se može smatrati da je izvan njezinog poslovanja ili zanimanja, dalje u tekstu potrošač, nadležnost se utvrđuje odredbama ovog odjeljka, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 4. i članka 5. točke 5., ako je:

1. riječ o ugovoru o kupoprodaji robe s obročnom otplatom cijene; ili
2. riječ o ugovoru o zajmu s obročnom otplatom ili o ugovoru o bilo kakvom drugom obliku kredita, sklopljenim za financiranje prodaje robe; ili
3. riječ o bilo kojem drugom ugovoru o nabavi robe ili ugovoru o nabavi usluga, i
 - (a) u državi domicila potrošača, sklapanju ugovora prethodio je konkretan poziv koji mu je upućen direktno ili preko reklama; i
 - (b) potrošač je u odnosnoj državi poduzeo potrebne korake za sklapanje ugovora.

Ako potrošač sklopi ugovor s osobom koja nema domicil u državi ugovornici, ali ima podružnicu, predstavništvo ili drugi poslovni nastan u jednoj od država ugovornica, u sporovima koji nastaju zbog poslovanja podružnice, predstavništva ili drugog poslovnog nastana smatra se da odnosna osoba ima domicil u toj državi.

Ovaj se odjeljak ne primjenjuje na ugovore o prijevozu.

Članak 14.

Potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne stranke ili pred sudovima države ugovornice u kojoj ta stranka ima domicil ili pred sudovima države ugovornice u kojoj potrošač ima domicil.

⁽¹⁾ Članak dodan člankom 9. Konvencije o pristupanju.

⁽²⁾ Tekst izmijenjen člankom 10. Konvencije o pristupanju.

Postupak protiv potrošača druga ugovorna stranka može pokrenuti samo pred sudovima države ugovornice u kojoj potrošač ima domicil.

Odredbe ovog članka ne utječu na pravo podnošenja protutužbe pred sudom na kojemu je, u skladu s odredbama ovog odjeljka, pokrenut prvotni postupak.

Članak 15.

Odstupanje od primjene odredaba ovog odjeljka moguće je samo dogovorom:

1. koji je sklopljen nakon nastanka spora; ili
2. koji potrošaču omogućuje pokretanje postupka pred sudovima koji nisu navedeni u ovom odjeljku; ili
3. koji su postigli potrošač i druga ugovorna stranka, pri čemu obje stranke imaju domicil ili uobičajeno boravište u istoj državi ugovornici u trenutku postizanja dogovora, i kojim se nadležnost prenosi na sudove te države ugovornice, pod uvjetom da takav dogovor nije u suprotnosti s pravom te države ugovornice

Odjeljak 5.

Isključiva nadležnost

Članak 16.

Sljedeći sudovi imaju isključivu nadležnost, bez obzira na domicil:

1. u postupcima čiji su predmet stvarna prava ili stanarsko pravo na nekretninama, sudovi države ugovornice u kojoj se nekretnina nalazi;
2. u postupcima čiji je predmet valjanost osnivanja, ništavost ili prestanak trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba ili udruženja fizičkih ili pravnih osoba odnosno odluka njihovih njihova tijela, sudovi države ugovornice u kojoj dotično društvo, pravna osoba ili udruženje ima sjedište;
3. u postupcima čiji je predmet valjanost unosa u javne registre, sudovi države ugovornice u kojoj se vodi dotični registar;

4. u postupcima koji se odnose na registraciju ili valjanost patenata, žigova, dizajna ili drugih sličnih prava koja je potrebno položiti ili registrirati, sudovi države ugovornice u kojoj je podnesen zahtjev za polaganje ili registraciju odnosno u kojoj su oni provedeni ili se smatraju provedenim na temelju odredaba određene međunarodne konvencije;

5. u postupcima koji se odnose na izvršenje sudskih odluka, sudovi države ugovornice u kojoj je sudska odluka izvršena ili se tek treba izvršiti.

Odjeljak 6.

Prihvatanje nadležnosti

Članak 17. ⁽¹⁾

Ako se stranke, od kojih jedna ili više njih ima domicil u državi ugovornici, sporazume da će sud ili sudovi države ugovornice biti nadležni za sporove koji nastanu ili su nastali u vezi s određenim pravnim odnosom, taj sud ili sudovi imat će isključivu nadležnost. Takav sporazum o prenošenju nadležnosti jest u pisanom obliku ili se potvrđuje u pisanom obliku ili, u međunarodnoj trgovini, u obliku koji je u skladu s običajima odnosno trgovine koji su strankama poznati ili su morali biti poznati. Ako takav sporazum sklapaju stranke od kojih nijedna nema domicil u državi ugovornici, sudovi drugih država ugovornici nisu nadležni za njihove sporove, osim ako izabrani sud ili sudovi odbiju nadležnost.

Sud ili sudovi države ugovornice kojima je dodijeljena nadležnost na temelju akta o osnivanju trusta imaju isključivu nadležnost u postupcima pokrenutima protiv osnivača, upravitelja ili korisnika, ako je riječ o odnosima tih osoba ili njihovih prava ili obveza u okviru trusta.

Dogovori ili odredbe akta o osnivanju trusta kojima se dodjeljuje nadležnost nemaju pravnu vrijednost ako su u suprotnosti s člancima 12. ili 15. ili ako isključuju nadležnost sudova koji imaju isključivu nadležnost u skladu s odredbama članka 16.

Ako je sporazum kojim se dodjeljuje nadležnost sklopljen u korist samo jedne od stranaka, ta će stranka zadržati pravo pokretanja postupka pred bilo kojim drugim sudom koji je nadležan na temelju ove Konvencije.

⁽¹⁾ Tekst izmijenjen člankom 11. Konvencije o pristupanju.

Članak 18.

Osim nadležnosti koja proizlazi iz drugih odredaba ove Konvencije, nadležnost ima sud države ugovornice pred kojim se pojavljuje tuženik. Ovo se pravilo ne primjenjuje u slučaju kada se tuženik u sudskom postupku pojavljuje samo kako bi osporio nadležnost ili u slučaju kada drugi sud ima isključivu nadležnost na temelju članka 16.

Odjeljak 7.**Provjera nadležnosti i dopustivosti****Članak 19.**

U slučaju kada je sud države ugovornice pokrenuo tužbu koja se prvenstveno odnosi na predmet nad kojim sudovi druge države ugovornice imaju isključivu nadležnost na temelju članka 16., taj sud po službenoj dužnosti proglašava da nema nadležnost.

Članak 20.

U slučaju kada se protiv tuženika s domicilom u državi ugovornici podnosi tužba sudu druge države ugovornice, a on ne uloži dokument za obranu, sud po službenoj dužnosti proglašava da nema nadležnost, osim ako njegova nadležnost ne proizlazi iz odredaba ove Konvencije.

Sud zastaje s postupkom toliko vremena koliko je potrebno da se utvrdi da je tuženik bio u mogućnosti primiti pismeno o pokretanju postupka ili istovjetno pismeno, dovoljno rano da bi mogao pripremiti svoju obranu, ili da su poduzeti svi potrebni koraci s tim ciljem ⁽¹⁾.

Odredbe prethodnog stavka zamjenjuju se odredbama članka 15. Haške konvencije od 15. studenoga 1965. o dostavi u inozemstvo sudskih i izvansudskih dokumenata u građanskim ili trgovačkim stvarima ako dokument o pokretanju postupka ili obavijest o tome nije dostavljena u inozemstvo u skladu s tom Konvencijom.

Odjeljak 8.**Litispencijacija - povezani postupci****Članak 21.**

U slučaju kada su pred sudovima različitih država ugovornica pokrenuti postupci koji uključuju istu osnovu za pokretanje postupka i između istih stranaka, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak po službenoj dužnosti proglašava se nenadležnim u korist tog suda.

⁽¹⁾ Drugi stavak na način kako je izmijenjen člankom 12. Konvencije o pristupanju.

Sud koji bi se morao proglasiti nenadležnim može obustaviti postupak koji se vodi pred tim sudom ako se osporava nadležnost drugog suda.

Članak 22.

U slučaju kada su pred sudovima različitih država ugovornica vode povezani postupci, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak može obustaviti postupak dok traje prvo-stupanjski postupak.

Na zahtjev jedne od stranaka, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak može se također proglasiti nenadležnim ako pravo tog suda dopušta objedinjavanje povezanih postupaka, a sud koji je prvi pokrenuo postupak nadležan je za oba predmeta.

Za potrebe ovog članka, postupci se smatraju povezanim ako među njima postoji tako bliska veza da bi bilo lakše zajednički provoditi postupak i o njima odlučivati kako bi se izbjegao rizik donošenja proturječnih sudskih odluka koje proizlaze iz zasebnih postupaka.

Članak 23.

U slučaju kada predmeti spadaju u isključivu nadležnost nekoliko sudova, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak proglašava se nenadležnim u korist tog suda.

Odjeljak 9.**Privremene, uključujući zaštitne mjere****Članak 24.**

Sudovima države ugovornice moguće je podnijeti zahtjev za uvođenje privremenih i zaštitnih mjera kako je predviđeno zakonom te države čak i ako su, na temelju ove Konvencije, sudovi druge države ugovornice nadležni u pogledu predmeta spora.

GLAVA III.**PRIZNANJE I IZVRŠENJE****Članak 25.**

Za potrebe ove Konvencije „sudska odluka” znači svaka odluka koju donese sud države ugovornice, neovisno o obliku odluke,

kao što su ukaz, nalog, rješenje ili rješenje o ovrsi, kao i određenje troškova ili izdataka od strane službenika suda.

Odjeljak 1.

Priznanje

Članak 26.

Sudska odluka donesena u državi ugovornici priznaje se u drugim državama ugovornicama, za što nije potreban nikakav poseban postupak.

Svaka zainteresirana strana koja ističe priznanje sudske odluke kao glavni predmet spora može, u skladu s postupcima predviđenim u odjeljcima 2. i 3. ove glave, podnijeti zahtjev za priznanje sudske odluke.

Ako ishod postupka pred sudom u državi ugovornici ovisi o utvrđivanju prethodnog pitanja o priznanju, taj sud je nadležan odlučivati o tom pitanju.

Članak 27.

Sudska odluka se ne priznaje:

1. ako je takvo priznanje odluke u suprotnosti s javnim poretком u državi u kojoj se zahtijeva priznanje;
2. ako je donesena u odnosu na tuženika koji se nije odazvao na poziv suda, a tuženiku nije bilo pravovremeno uručeno pismeno o pokretanju postupka ili istovjetno pismeno na način koji bi mu omogućio da pripremi svoju obranu ⁽¹⁾;
3. ako je sudska odluka nespojiva sa sudskom odlukom donesenom u drugom sporu među istim strankama u državi u kojoj se zahtijeva priznanje;
4. ako je sud države u kojoj je sudska odluka donesena, kako bi donio svoju sudsku odluku, odlučio o prethodnom pitanju u vezi sa statusom ili pravnom sposobnosti fizičkih osoba, te u vezi s imovinskim pravima proizašlim iz bračnog odnosa, oporuka ili nasljeđivanja na način koji je suprotan pravilima međunarodnog privatnog prava države u kojoj se zahtijeva priznanje, osim ako bi isti rezultat bio postignut primjenom pravila međunarodnog privatnog prava te države;
5. ako je sudska odluka u sukobu s ranijom sudskom odlukom koja je donesena u državi koja nije ugovornica, a koja uključuje isti razlog postupanja i provodi se između istih stranaka,

pod uvjetom da potonja sudska odluka ispunjava uvjete potrebne za priznanje u odnosnoj državi ⁽²⁾.

Članak 28.

Nadalje, sudska odluka se ne priznaje ako je u suprotnosti s odredbama odjeljaka 3., 4. ili 5. glave II. odnosno u slučaju predviđenom u članku 59.

Preispitujući razloge sudske nadležnosti iz prethodnog stavka, za sud ili tijelo kojem je upućen zahtjev obvezujuće je činjenično stanje na kojem je sud države u kojoj je sudska odluka donesena temeljio svoju nadležnost.

Podložno odredbama prvog stavka, nadležnost suda države u kojoj je sudska odluka donesena ne smije se preispitivati; ispit usklađenosti s javnim poretком iz članka 27. stavka 1. ne smije se primjenjivati na pravila koja se odnose na nadležnost.

Članak 29.

Strana sudska odluka ne smije se ni u kojem slučaju preispitivati u pogledu njezine suštine.

Članak 30.

Sud države ugovornice u kojoj se zahtijeva priznanje sudske odluke donesene u drugoj državi ugovornici može obustaviti postupak ako je podnesen redovni pravni lijek protiv te sudske odluke.

Sud države ugovornice u kojoj se zahtijeva priznavanje sudske odluke donesene u Irskoj ili Ujedinjenoj Kraljevini može zastati s postupkom ako je izvršenje u državi u kojoj je donesena sudska odluka obustavljeno s osnova pravnog lijeka ⁽³⁾.

Odjeljak 2.

Izvršenje

Članak 31.

Sudska odluka koja je donesena u državi ugovornici i koja se izvršava u toj državi, izvršava se u drugoj državi ugovornici u slučaju kada je, na zahtjev bilo koje zainteresirane strane, u toj državi izdan nalog za njezino izvršenje.

⁽¹⁾ 2. na način kako je izmijenjen člankom 13. stavkom 1. Konvencije o pristupanju.

⁽²⁾ 5. dodan člankom 13. stavkom 2. Konvencije o pristupanju.

⁽³⁾ Drugi stavak dodan člankom 14. Konvencije o pristupanju.

Međutim, u Ujedinjenoj Kraljevini takva se odluka izvršava u Engleskoj i Walesu, u Škotskoj ili u Sjevernoj Irskoj ako je, po zahtjevu bilo koje od zainteresiranih stranaka, registrirana za izvršenje u tom dijelu Ujedinjene Kraljevine ⁽¹⁾.

Članak 32.

Zahtjev se podnosi:

- u Belgiji, „*le tribunal de première instance*” ili „*rechtbank van eerste aanleg*”,
- u Danskoj, „*underret*”,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, predsjednik senata „*Landgericht*”,
- u Francuskoj, predsjednik „*tribunal de grande instance*”,
- u Irskoj, „*The High Court*”,
- u Italiji, „*Corte d'appello*”,
- u Luksemburgu, predsjednik „*tribunal d'arrondissement*”,
- u Nizozemskoj, predsjednik „*arrondissementsrechtbank*”,
- u Ujedinjenoj Kraljevini:
 1. u Engleskoj i Walesu, „*High Court of Justice*”, ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, „*Magistrate's Court*”, preko „*Secretary of State*”;
 2. u Škotskoj, „*Court of Session*”, ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, „*Sheriff Court*”, preko „*Secretary of State*”;
 3. u Sjevernoj Irskoj, „*High Court of Justice*”, ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, „*Magistrate's Court*”, preko „*Secretary of State*” ⁽²⁾.

Nadležnost mjesnih sudova utvrđuje se s obzirom na mjesto domicila stranke protiv koje se zahtijeva izvršenje. Ako ta stranka nema domicil u državi u kojoj se zahtijeva izvršenje, utvrđuje se s obzirom na mjesto izvršenja.

Članak 33.

Postupak podnošenja zahtjeva uređen je pravom države u kojoj se zahtijeva izvršenje.

⁽¹⁾ Drugi stavak dodan člankom 15. Konvencije o pristupanju.

⁽²⁾ Prvi stavak na način kako je izmijenjen člankom 16. Konvencije o pristupanju.

Podnositelj zahtjeva mora navesti adresu za dostavu pismena u području za koje je nadležan sud kojemu je podnio zahtjev. Međutim, ako zakon države u kojoj se zahtijeva izvršenje ne predviđa dostavljanje te adrese, podnositelj zahtjeva mora imenovati predstavnika radi spora.

Zahtjevu se prilažu dokumenti navedeni u članku 46. i 47.

Članak 34.

Sud kojem se podnosi zahtjev svoju odluku donosi bez odlaganja; u ovoj fazi postupka, stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje nema pravo dostavljati nikakve podneske u vezi sa zahtjevom.

Zahtjev može biti odbijen samo zbog razloga navedenih u člancima 27. i 28.

Strana sudska odluka ne smije se ni u kojem slučaju preispitivati u pogledu njezine suštine.

Članak 35.

Nadležni sudski službenik obavješćuje podnositelja zahtjeva bez odlaganja o odluci donesenoj u vezi s njegovim zahtjevom, u skladu s postupkom utvrđenom zakonom države u kojoj se zahtijeva izvršenje.

Članak 36.

Ako je odobreno izvršenje, stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje može uložiti žalbu protiv takve odluke u roku od mjesec dana od dostavljanja odluke.

Ako stranka ima domicil u državi ugovornici koja nije država u kojoj je donesena odluka kojom se odobrava izvršenje, rok za podnošenje žalbe je dva mjeseca, a teče od datuma dostavljanja obavijesti stranci osobno ili na adresu njezinog domicila. Produženje roka zbog udaljenosti nije moguće.

Članak 37. ⁽³⁾

Žalba protiv odluke kojom se određuje izvršenje podnosi se u skladu s pravilima koja reguliraju postupak u parničnim sporovima:

- u Belgiji, „*tribunal de première instance*” ili „*rechtbank van eerste aanleg*”,

⁽³⁾ Tekst na način kako je izmijenjen člankom 17. Konvencije o pristupanju.

- u Danskoj, „*landsret*”,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, „*Oberlandesgericht*”,
- u Francuskoj, „*cour d'appel*”,
- u Irskoj, „*High Court*”,
- u Italiji, „*corte d'appello*”,
- u Luksemburgu, „*Cour supérieure de justice*”, u svojstvu žalbenog suda za parnične postupke;
- u Nizozemskoj, „*arrondissementsrechtbank*”,
- u Ujedinjenoj Kraljevini:

1. u Engleskoj i Walesu, „*High Court of Justice*”, ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, „*Magistrate's Court*”;
2. u Škotskoj, „*Court of Session*”, ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, „*Sheriff Court*”;
3. u Sjevernoj Irskoj, „*High Court of Justice*”, ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, „*Magistrate's Court*”.

Sudska odluka o pravnom lijeku može se osporavati samo:

- u Belgiji, Francuskoj, Italiji, Luksemburgu i Nizozemskoj, pravnim lijekom u kasacijskom postupku,
- u Danskoj, pravnim lijekom „*højesteret*”, uz dopuštenje ministra pravosuđa,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, „*Rechtsbeschwerde*”,
- u Irskoj, pravnim lijekom u vezi s pravnim pitanjem za „*Supreme Court*”,
- u Ujedinjenoj Kraljevini, samo jednim pravnim lijekom, koji je ograničen na pravno pitanje.

Članak 38.

Sud kojem se podnosi žalba u skladu s prvim stavkom članka 37. može, na zahtjev podnositelja zahtjeva, zastati s postupkom ako je protiv sudske odluke podnesen redovni pravni lijek u državi koja je donijela tu odluku ili ako rok za podnošenje takvog pravnog lijeka još nije istekao; u potonjem slučaju sud može odrediti rok u kojem je moguće podnijeti takav pravni lijek.

Ako je sudska odluka donesena u Irskoj ili u Ujedinjenoj Kraljevini, svaki pravni lijek koji je raspoloživ u državi u kojoj je donesena sudska odluka smatra se redovnim pravnim lijekom u svrhe stavka 1 ⁽¹⁾.

Također, sud može uvjetovati izvršenje polaganjem osiguranja kako on odredi.

Članak 39.

Tijekom roka navedenog za podnošenje žalbe u skladu s člankom 36. te dok se ne odluči o toj žalbi, ne smiju se poduzimati nikakve mjere provedbe osim zaštitnih mjera u odnosu na imovinu stranke protiv koje se zahtijeva izvršenje.

Odluka kojom se odobrava izvršenje obuhvaća u sebi i ovlaštenje za poduzimanje svih takvih zaštitnih mjera.

Članak 40.

Ako je zahtjev za izvršenje odbijen, podnositelj može uložiti pravni lijek:

- u Belgiji, *cour d'appel* ili *hof van beroep*,
- u Danskoj, „*landsret*”,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, „*Oberlandesgericht*”,
- u Francuskoj, „*cour d'appel*”,
- u Irskoj, „*The High Court*”,
- u Italiji, „*Corte d'appello*”,
- u Luksemburgu, „*Cour supérieure de justice*”, u svojstvu žalbenog suda za parnične postupke;
- u Nizozemskoj, „*gerechtshof*”,
- u Ujedinjenoj Kraljevini:

1. u Engleskoj i Walesu, „*High Court of Justice*”, ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, „*Magistrate's Court*”;
2. u Škotskoj, „*Court of Session*”, ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, „*Sheriff Court*”;
3. u Sjevernoj Irskoj, „*High Court of Justice*”, ili u slučaju sudske odluke o uzdržavanju, „*Magistrate's Court*” ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Drugi stavak dodan člankom 18. Konvencije o pristupanju.

⁽²⁾ Prvi stavak na način kako je izmijenjen člankom 19. Konvencije o pristupanju.

Žalbeni sud upućuje stranci protiv koje se zahtijeva izvršenje poziv za saslušanje. Ako se stranka ne odazove sudskom pozivu, primjenjuju se odredbe drugog i trećeg stavka članka 20., čak i onda ako stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje nema domicil u niti jednoj državi ugovornici.

Članak 41. ⁽¹⁾

Sudska odluka o pravnom lijeku predviđenim člankom 40. može biti osporena samo:

- u Belgiji, Francuskoj, Italiji, Luksemburgu i Nizozemskoj, žalbom u kasacijskom postupku,
- u Danskoj, pravnim lijekom „*højesteret*“, uz dopuštenje ministra pravosuđa,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, „*Rechtsbeschwerde*“,
- u Irskoj, pravnim lijekom u vezi s pravnim pitanjem za „*Supreme Court*“,
- u Ujedinjenoj Kraljevini, samo jednim pravnim lijekom, koji je ograničen na pravno pitanje.

Članak 42.

U slučaju kada je odluka stranog suda donesena u vezi s nekoliko predmeta, a nije moguće odobriti izvršenje u svim predmetima, sud odobrava izvršenje u jednom ili nekoliko predmeta.

Podnositelj zahtjeva može zahtijevati djelomično izvršenje sudske odluke.

Članak 43.

Odluka stranog suda kojom se nalažu periodične novčane kazne izvršiva je u državi u kojoj se zahtijeva izvršenje samo ako su konačan iznos plaćanja utvrdili sudovi države u kojoj je donesena sudska odluka.

Članak 44. ⁽²⁾

Podnositelj zahtjeva koji je u državi u kojoj je sudska odluka donesena uživao potpunu ili djelomičnu pravnu pomoć ili je bio oslobođen troškova ima pravo, u postupku propisanom

⁽¹⁾ Tekst na način kako je izmijenjen člankom 20. Konvencije o pristupanju.

⁽²⁾ Tekst na način kako je izmijenjen člankom 21. Konvencije o pristupanju.

odredbama članaka 32. do 35., na korištenje najpovoljnije pravne pomoći ili na najveće moguće oslobođanje od troškova predviđeno pravom države u kojoj se zahtijeva izvršenje sudske odluke.

Podnositelj zahtjeva koji zatraži izvršenje odluke donesene od strane upravnog tijela u Danskoj u odnosu na nalog za uzdržavanje može u državi u kojoj se zahtijeva izvršenje sudske odluke zatražiti povlastice na koje se upućuje u prvom stavku ako predoči izjavu danskog Ministarstva pravosuđa da ispunjava gospodarske zahtjeve za kvalifikaciju za odobrenje potpune ili djelomične pravne pomoći ili oslobođenje od troškova.

Članak 45.

Od stranke koja u državi ugovornici zahtijeva izvršenje sudske odluke donesene u drugoj državi ugovornici ne zahtijeva se nikakvo osiguranje, jamstvo ili polog, bez obzira na njihov opis, s osnova što je ta stranka strani državljanin ili nema domicil ili boravište u državi u kojoj se zahtijeva izvršenje.

Odjeljak 3.

Zajedničke odredbe

Članak 46.

Stranka koja zahtijeva priznanje ili podnosi zahtjev za izvršenje sudske odluke dostavlja:

1. presliku sudske odluke koja zadovoljava potrebne uvjete kako bi se utvrdila njezina vjerodostojnost;
2. ako je sudska odluka donesena s osnova neispunjenja obveze, izvornik ili ovjerenu presliku pismena kojim se utvrđuje da je stranki koja nije ispunila obvezu uručeno pismo kojim se pokreće postupak ili istovjetno pismo ⁽³⁾.

Članak 47.

Stranka koja podnosi zahtjev za izvršenje također dostavlja:

1. dokumente kojima se utvrđuje da je, sukladno pravu države u kojoj je sudska odluka donesena, odluka postala izvršiva i da je valjana dostavljena;

⁽³⁾ 2. na način kako je izmijenjen člankom 22. Konvencije o pristupanju.

2. prema potrebi, dokument koji potvrđuje da podnositelj zahtjeva prima pravnu pomoć u državi u kojoj je odluka donesena.

Članak 48.

Ako dokumenti navedeni u članku 46. stavku 2. i članku 47. stavku 2. nisu predloženi, sud može odrediti rok za njihovo dostavljanje, prihvatiti jednakovrijedne dokumente ili, ako smatra da raspolaže dostatnim informacijama, odustati od zahtjeva za njihovo dostavljanje.

Ako sud tako zatraži, dostavlja se prijevod dokumenata; prijevod ovjerava osoba koja je za to ovlaštena u jednoj od država ugovornica.

Članak 49.

Za dokumente iz članka 46. ili članka 47. ili drugog stavka članka 48. odnosno za dokument kojim se imenuje predstavnik u sporu, nije potrebna ovjera ili slične formalnosti.

GLAVA IV.

VJERODOSTOJNI INSTRUMENTI I SUDSKE NAGODBE

Članak 50.

Dokument koji je službeno sastavljen ili upisan kao vjerodostojan instrument te je izvršiv u jednoj državi ugovornici dobiva potvrdu o ovršnosti u drugoj državi ugovornici na temelju zahtjeva podnesenog prema postupcima predviđenim u članku 31. *et seq.* Zahtjev može biti odbijen samo ako je izvršenje isprave u suprotnosti s javnim poretком u državi u kojoj se podnosi zahtjev za izvršenje.

Isprava koja se podnosi mora zadovoljavati potrebne uvjete kako bi se utvrdila njezina vjerodostojnost u državi podrijetla.

Odredbe glave III. odjeljka 3. primjenjuju se prema potrebi.

Članak 51.

Nagodbu koju je odobrio sud tijekom postupka i koja je izvršiva u državi u kojoj je sklopljena, izvršiva je u državi u kojoj je podnesen zahtjev za izvršenje pod istim uvjetima kao i vjerodostojni instrumenti.

GLAVA V.

OPĆE ODREDBE

Članak 52.

Da bi se utvrdilo ima li stranka domicil u državi ugovornici na čijim je sudovima pokrenut predmet, sud primjenjuje svoje nacionalno pravo.

Ako stranka nema domicil u državi čiji sudovi rješavaju predmet, u tom slučaju, da bi se utvrdilo ima li stranka domicil u drugoj državi ugovornici, sud primjenjuje pravo te države.

Međutim, domicil stranke određuje se u skladu s njezinim nacionalnim pravom ako, prema tim pravom, domicil stranke ovisi o domicilu druge osobe ili sjedištu određenog tijela.

Članak 53.

S ciljem utvrđivanja ima li trust domicil u državi ugovornici pred čijim je sudovima pokrenut postupak, sud primjenjuje vlastita pravila privatnog međunarodnog prava ⁽¹⁾.

GLAVA VI.

PRIJELAZNE ODREDBE ⁽²⁾

Članak 54.

Odredbe ove Konvencije primjenjuju se samo na pravne postupke koji su pokrenuti i na dokumente koji su službeno sastavljeni ili upisani kao vjerodostojni instrumenti nakon njezinog stupanja na snagu.

Međutim, sudske odluke donesene nakon dana stupanja na snagu ove Konvencije u postupcima koji su pokrenuti prije tog datuma priznaju se i izvršavaju u skladu s odredbama glave III. ako je sudska nadležnost utvrđena na temelju pravila

⁽¹⁾ Drugi stavak dodan člankom 23. Konvencije o pristupanju.

⁽²⁾ Prijelazne odredbe za Konvenciju o pristupanju nalaze se u glavi V. iste.

koja su skladu s pravilima predviđenima u glavi II. ove Konvencije ili u konvenciji koja je sklopljena između države podrijetla i države u kojoj se treba izvršiti odluka, a koja je bila na snazi u trenutku pokretanja postupka.

GLAVA VII.

ODNOS PREMA DRUGIM KONVENCIJAMA

Članak 55.

Podložno odredbama drugog stavka članka 54. i članka 56., ova Konvencija zamjenjuje, u državama koje su njezine stranke, sljedeće konvencije sklopljene između dviju ili više tih država:

- Konvenciju između Belgije i Francuske o nadležnosti, valjanosti i izvršenju sudskih odluka, arbitražnih odluka i javnih isprava, potpisanu u Parizu 8. srpnja 1899.,
 - Konvenciju između Belgije i Nizozemske o nadležnosti, stečaju, valjanosti i izvršenju sudskih odluka, arbitražnih odluka i vjerodostojnih instrumenata, potpisanu u Bruxellesu 28. ožujka 1925.,
 - Konvenciju između Francuske i Italije o izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Rimu 3. lipnja 1930.,
 - Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine i Francuske Republike o međusobnom izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, s Protokolom, potpisanu u Parizu 18. siječnja 1934. ⁽¹⁾,
 - Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine i Kraljevine Belgije o međusobnom izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, s Protokolom, potpisanu u Bruxellesu 2. svibnja 1934. ⁽¹⁾,
 - Konvenciju između Njemačke i Italije o priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Rimu 9. ožujka 1936.,
 - Konvenciju između Savezne Republike Njemačke i Kraljevine Belgije o uzajamnom priznavanju i izvršenju sudskih odluka, arbitražnih odluka i javnih isprava u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Bonnu 30. lipnja 1958.,
 - Konvenciju između Kraljevine Nizozemske i Talijanske Republike o priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Rimu 17. travnja 1959.,
 - Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine i Savezne Republike Njemačke o međusobnom priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Bonnu 14. srpnja 1960. ⁽¹⁾,
 - Konvenciju između Kraljevine Belgije i Talijanske Republike o priznavanju i izvršenju sudskih odluka i drugih izvršnih instrumenata u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Rimu 6. travnja 1962.,
 - Konvenciju između Kraljevine Nizozemske i Savezne Republike Njemačke o uzajamnom priznavanju i izvršenju sudskih odluka i drugih izvršnih instrumenata u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Haagu 30. kolovoza 1962.,
 - Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine i Republike Italije o međusobnom priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisanu u Rimu 7. veljače 1964., s Protokolom koji je izmjenjuje potpisanim u Rimu 14. srpnja 1970. ⁽²⁾,
 - Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine i Kraljevine Nizozemske o priznavanju i izvršenju sudskih odluka i javnih isprava u građanskim stvarima, potpisanu u Haagu 17. studenoga 1967. ⁽²⁾,
- te, sve dok je na snazi:
- Ugovor između Belgije, Nizozemske i Luksemburga o nadležnosti, stečaju, valjanosti i izvršenju sudskih odluka, arbitražnih odluka i javnih isprava, potpisan u Bruxellesu 24. studenoga 1961.

Članak 56.

Ugovor i konvencije iz članka 55. i dalje ostaju na snazi za one predmete na koje se ne primjenjuje ova Konvencija.

Oni i dalje ostaju na snazi za sudske odluke donesene i dokumente službeno sastavljene ili upisane kao vjerodostojni instrumenti prije stupanja na snagu ove Konvencije.

⁽¹⁾ Četvrta, peta i deveta alineja dodane člankom 24. Konvencije o pristupanju.

⁽²⁾ 12. i 13. alineja dodane člankom 24. Konvencije o pristupanju.

Članak 57. ⁽¹⁾

Ova Konvencija ne utječe ni na koju konvenciju čije su stranke države ugovornice, a koja, s obzirom na neko posebno pravno područje, uređuje nadležnost, priznavanje ili izvršenje sudskih odluka ⁽²⁾.

Ova Konvencija ne utječe na primjenu odredaba koje, s obzirom na neko posebno pravno područje, uređuju nadležnost, priznavanje ili izvršenje sudskih odluka i koje jesu ili će biti sadržane u aktima ustanova Europskih zajednica ili u nacionalnim zakonima usklađenima u provedbi tih akata.

Članak 58.

Ova Konvencija ne utječe na prava dodijeljena švicarskim državljanima na temelju Konvencije sklopljene 15. lipnja 1869. između Francuske i Švicarske Konfederacije o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim stvarima.

Članak 59.

Ova Konvencija ne sprečava ni jednu državu ugovornicu da preuzme, na temelju konvencije o priznavanju i izvršenju sudskih odluka, obvezu prema nekoj trećoj državi o nepriznanju sudskih odluka donesenih u drugim državama ugovornicama protiv tuženika s domicilom ili boravištem u dotičnoj trećoj državi ako se, u slučajevima predviđenim u članku 4., takva odluka može zasnivati samo na temelju nadležnosti navedene u drugom stavku članka 3.

Međutim, država ugovornica ne može preuzeti obvezu prema trećoj državi da neće priznati sudsku odluku koju je u drugoj državi ugovornici donio sud čija se nadležnost zasniva na prisutnosti unutar te države imovine koja pripada tuženiku ili oduzimanju imovine koja se tamo nalazi od strane tužitelja:

1. ako je radnja donesena kako bi se odredila ili izjavila imovinska ili posjedovna prava na imovinu, nastoji ishoditi ovlaštenje za raspolaganje ili proizlazi iz drugog pitanja u vezi imovine; ili,

⁽¹⁾ Tekst na način kako je izmijenjen člankom 25. stavkom 1. Konvencije o pristupanju.

⁽²⁾ Provedbene odredbe za ovaj stavak predviđene su člankom 25. stavkom 2. Konvencije o pristupanju.

2. ako imovina predstavlja osiguranje za dug koji je predmet radnje ⁽³⁾.

GLAVA VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE ⁽⁴⁾Članak 60. ⁽⁵⁾

Ova Konvencija primjenjuje se na europska državna područja država ugovornica, što uključuje Grenland, francuske prekomorske departmane i državna područja, i Mayotte.

Kraljevina Nizozemska može izjaviti u trenutku potpisivanja ili ratifikacije ove Konvencije, ili kasnije, tako da obavijesti Glavnoga tajnika Vijeća Europskih zajednica da se ova Konvencija primjenjuje i na Nizozemske Antile. Ako takva izjava ne postoji, postupak koji se odvija na europskom državnom području Kraljevine zbog pravnog lijeka u kasacijskom postupku u odnosu na sudsku odluku suda u Nizozemskim Antilima smatra se postupkom koji se odvija pred potonjim sudom.

Ne dovodeći u pitanje prvi stavak, ova Konvencija ne primjenjuje se na sljedeće:

1. Farske otoke, osim ako Kraljevina Danska izjavi suprotno;
2. bilo koji europski državni prostor izvan Ujedinjene Kraljevine za čije je međunarodne odnose odgovorna Ujedinjena Kraljevina, osim ako Ujedinjena Kraljevina izjavi suprotno u odnosu na taj državni prostor.

Izjave se mogu dati u bilo kojem trenutku putem priopćenja Glavnom tajniku Vijeća Europskih zajednica.

Postupak pokrenut u Ujedinjenoj Kraljevini o pravnom lijeku sa sudova na jednom od državnih prostora iz podstavka 2. trećeg stavka smatra se postupkom koji se vodi pred tim sudovima.

Postupak koji se u Kraljevini Danskoj vodi u skladu s zakonom o građanskom postupku za Farske otoke (lov for

⁽³⁾ Drugi stavak dodan člankom 26. Konvencije o pristupanju.

⁽⁴⁾ Završne odredbe za Konvenciju o pristupanju nalaze se u glavi VI. iste.

⁽⁵⁾ Tekst na način kako je izmijenjen člankom 27. Konvencije o pristupanju.

Færøerne om rettens pleje) smatra se postupkom koji se vodi pred sudovima Farskih otoka.

Članak 61.

Države potpisnice potvrđuju ovu Konvenciju. Isprave o potvrđivanju polažu se kod glavnog tajnika Vijeća Europskih zajednica.

Članak 62. ⁽¹⁾

Ova Konvencija stupa na snagu prvog dana trećeg mjeseca nakon polaganja isprave o potvrđivanju posljednje države potpisnice koja poduzima ovaj korak.

Članak 63.

Države ugovornice potvrđuju da je svaka država koja postane članicom Europske ekonomske zajednice obvezna prihvatiti ovu Konvenciju kao temelj za pregovore između država ugovornica i te države koji su potrebni kako bi se osigurala provedba posljednjeg stavka članka 220. Ugovora o osnivanju Europske ekonomske zajednice.

Neophodne prilagodbe mogu biti predmetom posebne konvencije između država ugovornica, s jedne strane, i nove države članice, s druge strane.

Članak 64.

Glavni tajnik Vijeća Europskih zajednica obavješćuje države potpisnice o:

⁽¹⁾ Za stupanje na snagu Konvencije o pristupanju vidjeti članak 29. iste.

- (a) polaganju svake isprave o ratifikaciji;
- (b) danu stupanja na snagu ove Konvencije;
- (c) izjavi primljenoj na temelju članka 60. ⁽²⁾;
- (d) svim izjavama koje zaprimi sukladno članku IV. Protokola;
- (e) svim priopćenjima koja su dana sukladno članku VI. Protokola.

Članak 65. ⁽³⁾

Protokol priložen ovoj Konvenciji zajedničkom suglasnošću država ugovornica čini sastavni dio ove Konvencije.

Članak 66.

Ova se Konvencija sklapa na neograničeno vrijeme.

Članak 67.

Svaka država ugovornica može zatražiti reviziju ove Konvencije. U tom slučaju Predsjednik Vijeća Europskih zajednica saziva revizijsku konferenciju.

Članak 68.

Ova Konvencija, koja je sastavljena u jednom izvorniku na nizozemskom, francuskom, njemačkom i talijanskom jeziku, pri čemu su sva četiri teksta jednako vjerodostojna, polaže se u arhivu Tajništva Vijeća Europskih zajednica. Glavni tajnik dostavlja ovjerenu presliku vladama svih država potpisnica.

⁽²⁾ (c) na način kako je izmijenjen člankom 28. Konvencije o pristupanju.

⁽³⁾ Vidjeti također drugi stavak članka 37. Konvencije o pristupanju koji predviđa da su danski, engleski i irski tekstovi jednako vjerodostojni.

U potvrdu toga niže potpisani opunomoćenici potpisali su ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Bruxellesu dana dvadesetsedmog rujna godine tisuću devetsto šezdeset i osme.

Za Njegovo Veličanstvo Kralja Belgijaca,

Pierre HARMEL

Za Predsjednika Savezne Republike Njemačke,

Willy BRANDT

Za Predsjednika Francuske Republike,

Michel DEBRÉ

Za Predsjednika Talijanske Republike,

Giuseppe MEDICI

Za Njegovu Kraljevsku Visost Velikog Vojvodu od Luksemburga,

Pierre GRÉGOIRE

Za Njezino Veličanstvo Kraljicu Nizozemske,

J.M.A.H. LUNS

PROTOKOL (*)

Visoke stranke ugovornice sporazumjele su se o sljedećim odredbama koje se prilažu ovoj Konvenciji:

Članak I.

Svaka osoba s domicilom u Luksemburgu protiv koje je podnesena tužba u drugoj državi ugovornici na temelju članka 5. stavka 1. može odbiti pristati na nadležnost tog suda. Ako tuženik ne podnese obrazac o sudjelovanju u postupku sud sam sebe proglašava nenadležnim.

Sporazum o nadležnosti u smislu članka 17. valjan je u odnosu na osobu s domicilom u Luksemburgu samo ako je ta osoba na to izričito i konkretno pristala.

Sud Europskih zajednica također je nadležan donositi odluke o tumačenju Konvencije o pristupanju Kraljevine Danske, Irske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske Konvenciji od 27. rujna 1968. i ovom Protokolu.

Članak II.

Ne dovodeći u pitanje povoljnije odredbe nacionalnih zakona, osobe s domicilom u državi ugovornici koje podliježu kaznenom progonu pred kaznenim sudovima druge države ugovornice čiji nisu državljani za kazneno djelo koje nije namjerno počinjeno mogu braniti odgovarajuće kvalificirane osobe, čak i ako se ne pojave osobno.

Međutim, sud koji provodi postupak može naložiti pojavljivanje na sudu; u slučaju nedolaska, sudska odluka donesena u građanskom postupku bez da je odnosna osoba imala priliku organizirati svoju obranu ne mora biti priznata ili izvršena u drugim državama ugovornicama.

Članak III.

U postupku za izdavanje ovršnog naloga, u državi u kojoj se traži ovrha ne može biti nametnuta pristojba, porez ili honorar izračunati pozivanjem na vrijednost predmeta spora.

Članak IV.

Sudski i vanskudski dokumenti sastavljeni u jednoj državi ugovornici koji moraju biti uručeni osobama u drugoj državi ugovornici proslijeđuju se u skladu s postupcima predviđenim konvencijama i sporazumima sklopljenim između država ugovornica.

Osim ako država u kojoj se izvršava uručenje uloži prigovor putem glavnog tajnika Vijeća Europskih zajednica, dokumente također mogu poslati odgovarajući javni službenici države u kojoj je dokument sastavljen odgovarajućim javnim službenicima države u kojoj se nalazi primatelj. U tom slučaju službenik države podrijetla šalje primjerak dokumenta službeniku države kojoj je upućeno, a koji je nadležan pismeno proslijediti prima-telju. Dokument se proslijeđuje na način koji određuje pravo države kojoj je upućen. Proslijeđivanje se dokazuje potvrdom koja se šalje izravno službeniku države podrijetla.

Članak V.

Nadležnosti iz članka 6. stavka 2. i članka 10. u postupcima vezanim za jamstvo ili garanciju ili nekom drugom postupku s trećom osobom ne može se pribjegavati u Saveznoj Republici Njemačkoj. U toj državi svaka osoba s domicilom u drugoj državi ugovornici može biti tužena na sudovima na temelju članaka 68., 72., 73. i 74. zakonika o građanskom postupku (*Zivilprozeßordnung*) u odnosu na priopćenja trećih.

Sudske odluke u drugim državama ugovornicama na temelju članka 6. stavka 2. ili članka 10. priznaju se i izvršavaju u Saveznoj Republici Njemačkoj u skladu s glavom III. Učinci koje sudske odluke donesene u toj državi mogu imati na treće osobe primjenom članaka 68., 72., 73. i 74. zakonika o građanskom postupku (*Zivilprozeßordnung*) također se priznaju u drugim državama ugovornicama.

Članak V.a ⁽¹⁾

U pitanjima u vezi s obvezom uzdržavanja, izraz „sud” uključuje danska upravna tijela.

(*) Tekst na način kako je izmijenjen Konvencijom o pristupanju.

⁽¹⁾ Članci dodani člankom 29. Konvencije o pristupanju.

Članak V.b

U postupcima koji se odnose na spor između zapovjednika i člana posade broda registriranog u Danskoj ili Irskoj, o plaći ili drugim uvjetima službe, sud u državi ugovornici utvrđuje je li diplomatski ili konzularni službenik nadležan za brod obaviješten o sporu. Sud zastaje s postupkom sve dok on ne bude obaviješten. Sud po službenoj dužnosti odbija nadležnost ako se službenik, nakon što je propisno obaviješten, poslužio ovlastima koje su mu dodijeljene u toj stvari konzularnom konvencijom, ili je, ako takva konvencija ne postoji, u dopuštenom vremenskom roku, uložio bilo kakav prigovor na obavljanje takve nadležnosti.

Članak V.c

Članci 52. i 53. ove Konvencije djeluju, kada se primjenjuju na temelju članka 69. stavka 5. Konvencije o europskom patentu za zajedničko tržište, potpisane u Luksemburgu 15. prosinca 1975., na odredbe koje se odnose na „boravište” u engleskom tekstu te Konvencije, kao da je „boravište” u tom tekstu isto kao „domicil” u člancima 52. i 53.

Članak V.d

Ne dovodeći u pitanje nadležnost Europskoga patentnog ureda, u skladu s Konvencijom o dodjeli europskih patenata, potpisanom u Münchenu 5. listopada 1973., sudovi svake države ugovornice imaju isključivu nadležnost, bez obzira na domicil, u postupcima koji se tiču registriranja ili valjanosti bilo kojega europskoga patenta dodijeljenog za tu državu, a koji nije patent Zajednice na temelju odredaba članka 86. Konvencije o europskom patentu za zajedničko tržište, potpisane u Luxembourg 15. prosinca 1975.

Članak VI.

Ugovorne stranke glavnom tajniku Vijeća Europskih zajednica priopćavaju tekst odredaba svojih zakona kojima se mijenjaju članci njihovih zakona koji se spominju u Konvenciji ili popisi sudova iz odjeljka 2. glave III. Konvencije.

U potvrdu toga niže potpisani opunomoćenici potpisali su ovaj Protokol.

Sastavljeno u Bruxellesu dana dvadesetsedmog rujna godine tisuću devetsto šezdeset i osme.

Za Njegovo Veličanstvo Kralja Belgijaca,

Pierre HARMEL

Za Predsjednika Savezne Republike Njemačke,

Willy BRANDT

Za Predsjednika Francuske Republike,

Michel DEBRÉ

Za Predsjednika Talijanske Republike,

Giuseppe MEDICI

Za Njegovu Kraljevsku Visost Velikog Vojvodu od Luksemburga,

Pierre GRÉGOIRE

Za Njezino Veličanstvo Kraljicu Nizozemske,

J.M.A.H. LUNS

ZAJEDNIČKA IZJAVA

Vlade Kraljevine Belgije, Savezne Republike Njemačke, Francuske Republike, Talijanske Republike, Velikog Vojvodstva Luksemburga i Kraljevine Nizozemske,

Nakon potpisivanja Konvencije o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima,

Sa željom da osiguraju što učinkovitiju primjenu Konvencije,

U nastojanju da spriječe da razlike u tumačenju Konvencije nepovoljno utječu na njezin ujedinjavajući učinak,

Uviđajući da primjena Konvencije može dovesti do zahtjeva i odricanja od nadležnosti,

Izjavljuju da su spremne:

1. razmotriti ova pitanja i posebno razmotriti mogućnost dodjele nadležnosti u određenim pitanjima Sudu Europskih zajednica i, ako je potrebno, pregovarati o sporazumu u ovom smislu;
2. Organizirati sastanke u redovnim intervalima između svojih predstavnika.

U potvrdu toga niže potpisani opunomoćenici potpisali su ovu Zajedničku deklaraciju.

Sastavljeno u Bruxellesu dana dvadesetsedmog rujna godine tisuću devetsto šezdeset i osme.

Pierre HARMEL

Willy BRANDT

Michel DEBRÉ

Giuseppe MEDICI

Pierre GRÉGOIRE

J.M.A.H. LUNS

PROTOKOL**o tumačenju od strane Suda Konvencije od 27. rujna 1968. godine o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima**

VISOKE STRANKE UGOVORNICE UGOVORA O OSNIVANJU EUROPSKE EKONOMSKE ZAJEDNICE,

Uzimajući u obzir Deklaraciju koja se nalazi u prilogu Konvencije o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisane u Bruxellesu 27. rujna 1968. godine,

Odlučile su sklopiti Protokol kojim se nadležnost za tumačenje navedene Konvencije dodjeljuje Sudu Europskih zajednica i u ovu svrhu odredile su svoje opunomoćenike:

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA BELGIJACA:

gosp. Alfons VRANCKX,

Ministar pravosuđa;

PREDSJEDNIK SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE:

gosp. Gerhard JAHN,

Savezni ministar financija;

PREDSJEDNIK FRANCUSKE REPUBLIKE:

gosp. Rene PLEVEN,

Čuvar pečata,

Ministar pravosuđa;

PREDSJEDNIK TALIJANSKE REPUBLIKE:

gosp. Erminio PENNACCHINI,

Državni podtajnik u Ministarstvu pravosuđa;

NJEGOVA KRALJEVSKA VISOST VELIKI VOJVODA OD LUKSEMBURGA:

gosp. Eugene SCHAUS,

Ministar pravosuđa,

Zamjenik predsjednika Vlade;

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKJE:

gosp. C.H.F. POLAK,

Ministar pravosuđa;

KOJI SU SE, sastavši se unutar Vijeća i razmijenivši svoje punomoći za koje je utvrđeno da su u valjanom i propisanom obliku,

SPORAZUMJELI KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

Sud Europskih zajednica nadležan je za donošenje rješenja o tumačenju Konvencije o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima i Protokola koji se nalazi u prilogu te Konvencije, potpisane u Bruxellesu 27. rujna 1968. godine, i također o tumačenju ovog Protokola.

Članak 2.

Sljedeći sudovi mogu zatražiti od Suda da donese preliminarno rješenje o pitanjima tumačenja:

1. — u Belgiji: la Cour de Cassation — het Hof van Cassatie and le Conseil d'État — de Raad van State;
 - u Saveznoj Republici Njemačkoj: die obersten Gerichtshöfe des Bundes;
 - u Francuskoj: la Cour de Cassation i le Conseil d'État;
 - u Italiji: la Corte Suprema di Cassazione;
 - u Luksemburgu: la Cour supérieure de Justice kada zasjeda kao Cour de Cassation;
 - u Nizozemskoj: de Hoge Raad;
2. sudovi država ugovornica kada zasjedaju u svojem žalbenom svojstvu;
3. u slučajevima predviđenim u članku 37. Konvencije, sudovi iz tog članka.

Članak 3.

1. Kada se u predmetu pred jednim od sudova iz članka 2. stavka 1. postavi pitanje tumačenja Konvencije ili neke druge

isprave iz članka 1. sud će, ako smatra da je potrebna odluka o tom pitanju kako bi mogao donijeti sudsku odluku, zatražiti od Suda da donese rješenje o tom pitanju.

2. Kada se pitanje postavlja pred sudom iz članka 2. stavka 2. ili 3., sud može, prema uvjetima iz stavka 1., zatražiti od Suda da o tom pitanju donese rješenje.

Članak 4.

1. Nadležno tijelo stranke ugovornice može zatražiti od Suda da donese rješenje o pitanju tumačenja Konvencije ili neke druge isprave iz članka 1. ako su sudske odluke donesene od strane sudova odnosne države u sukobu s tumačenjem Suda ili sudskom odlukom jednog od sudova druge države ugovornice iz članka 2. stavka 1. ili 2. Odredbe ovog stavka primjenjuju se na sudske odluke koje su postale *res judicata*.

2. Tumačenje koje je dao Sud kao odgovor na takav zahtjev ne utječe na sudske odluke koje su dovele do zahtjeva za tumačenje.

3. Glavni prokuratori kasacijskih sudova država ugovornica ili drugog tijela koje je odredila država ugovornica imaju pravo zatražiti od Suda da donese rješenje o tumačenju u skladu sa stavkom 1.

4. Voditelj registra Suda daje obavijest o zahtjevu državama ugovornicama, Komisiji i Vijeću Europskih zajednica; oni zatim imaju pravo u roku od dva mjeseca od obavijesti podnijeti izjave o predmetu ili pismene primjedbe Sudu.

5. U odnosu na postupak predviđen ovim člankom ne naplaćuju se pristojbe ili dodjeljuju troškovi ili izdaci.

Članak 5.

1. Osim ako ovaj Protokol predviđa drukčije, odredbe Ugovora o osnivanju Europske gospodarske zajednice i one Protokola o Statutu Suda iz priloga koje se primjenjuju kada

se od Suda traži donošenje preliminarne rješenja također se primjenjuju na postupak za tumačenje Konvencije i ostalih instrumenata iz članka 1.

2. Poslovnik Suda ako je potrebno prilagođava se i nadopunjuje u skladu s člankom 188. Ugovora o osnivanju Europske gospodarske zajednice.

Članak 6.

Ovaj se Protokol primjenjuje na europska državna područja država ugovornica, na francuske prekomorske departmane i francuska prekomorska područja.

Kraljevina Nizozemska može u trenutku potpisivanja ili ratifikacije ovog Protokola ili kasnije izjaviti putem priopćenja glavnom tajniku Vijeća Europskih zajednica da se ovaj Protokol primjenjuje na Surinam i Nizozemske Antile.

Članak 7.

Ovaj Protokol ratificiraju države potpisnice. Isprave o potvrđivanju polažu se kod glavnog tajnika Vijeća Europskih zajednica.

Članak 8.

Ovaj Protokol stupa na snagu prvog dana trećeg mjeseca nakon deponiranja isprave o ratifikaciji od strane zadnje države potpisnice koja je izvršila ovaj korak; pod uvjetom da najranije stupa na snagu u istom trenutku kao Konvencija od 27. rujna 1968. godine o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima.

Članak 9.

Države ugovornice uviđaju da svaka država koja postane članica Europske gospodarske zajednice i na koju se primjenjuje članak 63. Konvencije o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima mora prihvatiti odredbe ovog Protokola podložno prilagodbama koje su eventualno potrebne.

Članak 10.

Glavni tajnik Vijeća Europskih zajednica obavještuje države potpisnice o:

- (a) polaganju svake isprave o ratifikaciji;
- (b) danu stupanja ovog Protokola na snagu;
- (c) određivanju primljenom na temelju članka 4. stavka 3.;
- (d) svim izjavama koje zaprimi sukladno članku 6. stavku 2.

Članak 11.

Države ugovornice priopćavaju glavnom tajniku Vijeća Europskih zajednica tekst određaba svojih zakona zbog kojih je potrebna izmjena popisa sudova iz članka 2. stavka 1.

Članak 12.

Ovaj Protokol sklapa se na neograničeno vrijeme.

Članak 13.

Svaka država ugovornica može zatražiti reviziju ovog Protokola. U tom slučaju Predsjednik Vijeća Europskih zajednica saziva revizijsku konferenciju.

Članak 14.

Ovaj Protokol, koji je sastavljen u jednom izvorniku na francuskom, nizozemskom, njemačkom i talijanskom jeziku, pri čemu su sva četiri teksta jednako vjerodostojna, pohranjuje se u arhivu Tajništva Vijeća Europskih zajednica. Glavni tajnik dostavlja ovjerenu presliku vladama svih država potpisnica.

U potvrdu toga niže potpisani opunomoćenici potpisali su ovaj Protokol.

Sastavljeno u Luksembourgu dana trećeg lipnja tisuću devetsto sedamdeset i prve.

Za Njegovo Veličanstvo Kralja Belgijaca,
Alfons VRANCKX

Za Predsjednika Savezne Republike Njemačke,
Gerhard JAHN

Za Predsjednika Francuske Republike,
René PLEVEN

Za Predsjednika Talijanske Republike,
Erminio PENNACCHINI

Za Njegovu Kraljevsku Visost Velikog Vojvodu od Luksemburga,
Eugène SCHAUS

Za Njezino Veličanstvo Kraljicu Nizozemske,
CH.F. POLAK

ZAJEDNIČKA IZJAVA

Vlade Kraljevine Belgije, Savezne Republike Njemačke, Francuske Republike, Talijanske Republike, Velikog Vojvodstva Luksemburga i Kraljevine Nizozemske,

o potpisivanju Protokola o tumačenju od strane Suda Konvencije od 27. rujna 1968. godine o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima,

u želji da osiguraju da se odredbe tog Protokola primjenjuju učinkovito i što jednoličnije,

izjavljuju da su spremne organizirati, u suradnji sa Sudom, razmjenu informacija o odlukama sudova iz članka 2. stavka 1. tog Protokola u primjeni Konvencije i Protokola od 27. rujna 1968. godine.

U potvrdu toga niže potpisani opunomoćenici potpisali su ovu Zajedničku deklaraciju.

Sastavljeno u Luksembourgu dana trećeg lipnja tisuću devetsto sedamdeset i prve.

Za Njegovo Veličanstvo Kralja Belgijaca,

Alfons VRANCKX

Za Predsjednika Savezne Republike Njemačke,

Gerhard JAHN

Za Predsjednika Francuske Republike,

René PLEVEN

Za Predsjednika Talijanske Republike,

Erminio PENNACCHINI

Za Njegovu Kraljevsku Visost Velikog Vojvodu od Luksemburga,

Eugène SCHAUS

Za Njezino Veličanstvo Kraljicu Nizozemske,

C.H.F. POLAK
